

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2015 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Spis treści

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	4
1. Wstęp	4
2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU	5
3. Kursy wymiany złotego w stosunku do euro	5
4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym	5
5. Zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego	5
6. Korekty błędów lat ubiegłych	6
7. Znaczące zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym	6
8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego	6
9. Znaczące zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego	7
10. Organy zarządzające i nadzorujące PZU	7
11. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	10
12. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	10
13. Wskazanie, objaśnienie i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF	24
Bilans i pozycje pozabilansowe	28
Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	31
Ogólny rachunek zysków i strat	32
Zestawienie zmian kapitału własnym	34
Rachunek przepływów pieniężnych	36
Techniczne rachunki ubezpieczeń – działalność bezpośrednia	38
Techniczne rachunki ubezpieczeń – reasekuracja czynna	57
Opinia aktuarusza	67
Dodatkowe informacje i objaśnienia	68
1. Wartości niematerialne i prawne	68
2. Lokaty	71
3. Należności	114
4. Inne składniki aktywów	119
5. Rozliczenia międzyokresowe	122
6. Zmiany odpisów aktualizujących	124
7. Kapitały własne	126
8. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	129
9. Oszacowane regresy, odzyski i dotacje	133
10. Pozostałe rezerwy	133
11. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	137
12. Rozliczenia międzyokresowe	143

13. Margines wypłacalności	143
14. Pozycje pozabilansowe	146
15. Składki w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	148
16. Składki zarobione brutto.....	149
17. Rozliczenia z tytułu reasekuracji.....	150
18. Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	150
19. Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń	152
20. Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód.....	155
21. Koszty działalności ubezpieczeniowej	155
22. Pozostałe przychody operacyjne	157
23. Pozostałe koszty operacyjne	157
24. Przychody i koszty odsetkowe.....	158
25. Podatek dochodowy	160
26. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	162
27. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych	162
28. Pozostałe informacje i objaśnienia.....	162
29. Sprawy sporne.....	164
30. Zatrudnienie	168
31. Umowy o badanie oraz przegląd sprawozdań finansowych.....	168
32. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	168

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Wstęp

Podstawowe dane o Spółce

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna („PZU”, „Spółka”) posiada siedzibę w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 24.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

Podstawowym przedmiotem działalności PZU według Polskiej Klasyfikacji Działalności są pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (PKD 65.12), a według Europejskiej Klasyfikacji Działalności - ubezpieczenia rzeczowe (EKD 6603).

PZU jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej („Grupa PZU”) i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Okres objęty jednostkowym sprawozdaniem finansowym

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono za okres 12 miesięcy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Format jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za 2015 rok zawiera dane finansowe zaprezentowane w układzie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 października 2005 roku w sprawie zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych i skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, wymaganych w prospekcie emisyjnym dla emitentów z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których właściwe są polskie zasady rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 300, „rozporządzenie o sprawozdaniach finansowych w prospekcie”).

Założenie kontynuacji działalności

Jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego.

Na dzień podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez PZU w okresie 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Jednostka prezentacyjna

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym, o ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty wykazane są w tysiącach złotych.

Działalność zaniechana

W 2015 roku ani w 2014 roku PZU nie zaniechał prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności.

Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność PZU nie podlega znacznej sezonowości lub cykliczności.

2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU

Dane z bilansu	31 grudnia 2015 tys. zł	31 grudnia 2014 tys. zł	31 grudnia 2015 tys. EUR	31 grudnia 2014 tys. EUR
Aktywa	36 358 361	34 629 778	8 531 822	8 124 669
Kapitał podstawowy	86 352	86 352	20 263	20 259
Kapitał własny, razem	12 378 733	12 328 724	2 904 783	2 892 505
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	863 523 000	863 523 000 ¹⁾	863 523 000	863 523 000 ¹⁾
Wartość księgową na akcję zwykłą (w zł/ EUR)	14,34	14,28 ¹⁾	3,37	3,35 ¹⁾

¹⁾ Dane porównywalne przekształcono uwzględniając nową liczbę akcji po przeprowadzeniu splitu opisanego w pkt. 7.1.1 Dodatkowych informacji o objaśnieniach.

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ogólnego rachunku zysków i strat	31 grudnia 2015 tys. zł	31 grudnia 2014 tys. zł	31 grudnia 2015 tys. EUR	31 grudnia 2014 tys. EUR
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	8 858 036	8 261 752	2 116 717	1 972 155
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	636 334	564 429	152 058	134 734
Wynik netto na działalności inwestycyjnej ¹⁾	2 023 981	2 568 038	483 651	613 014
Zysk (strata) netto	2 248 522	2 636 733	537 307	629 412
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	863 523 000	863 523 000 ²⁾	86 352 300	863 523 000 ²⁾
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	2,60	3,05 ²⁾	0,62	0,73 ²⁾

¹⁾ Uwzględniono pozycję „Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

²⁾ Dane porównywalne przekształcono uwzględniając nową liczbę akcji po przeprowadzeniu splitu opisanego w pkt. 7.1.1 Dodatkowych informacji o objaśnieniach.

Dane ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	1 stycznia – 31 grudnia 2015 tys. zł	1 stycznia – 31 grudnia 2014 tys. zł	1 stycznia – 31 grudnia 2015 tys. EUR	1 stycznia – 31 grudnia 2014 tys. EUR
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	379 760	804 109	90 747	191 948
Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej	2 259 509	(1 210 503)	539 932	(288 958)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 627 138)	381 418	(627 781)	91 048
Przepływy pieniężne netto, razem	12 131	(24 976)	2 899	(5 962)

3. Kursy wymiany złotego w stosunku do euro

W sprawozdaniu finansowym przyjęto następujące kursy walutowe (także w celu prezentacji wybranych danych finansowych):

EUR / PLN	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Kurs średni	4,1848	4,1892	4,2615	4,2623
Kurs najwyższy w okresie	4,3580	4,3138	n.d.	n.d.
Kurs najniższy w okresie	3,9822	4,0998	n.d.	n.d.

Kursy te są:

- dla pozycji bilansu – kursami średnimi NBP na dzień bilansowy;
- dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kursami wyliczonymi jako średnia arytmetyczna z kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego z miesięcy danego okresu.

4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w roku obrotowym

W 2015 roku nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

5. Zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego

W 2015 roku nie dokonano zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego.

6. Korekty błędów lat ubiegłych

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie dokonano korekt błędów lat ubiegłych.

7. Znaczące zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym

7.1 Zakup III transzy akcji Alior Bank SA

11 marca 2016 roku nastąpiło rozliczenie nabycia III transzy akcji Alior Banku SA („Alior Bank”), której nabycie oraz sposób prezentacji w bilansie na dzień 31 grudnia 2015 roku zostały szerzej opisane w punkcie 2.4.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Płatność za 3 828 673 akcje III transzy wyniosła 341 709 tys. zł. W wyniku nabycia III transzy PZU posiadał bezpośrednio łącznie 18 318 473 akcje Alior Banku stanowiące 25,1949 % kapitału zakładowego Alior Banku oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Alior Banku. Dodatkowo pośrednio, poprzez kontrolowane fundusze inwestycyjne, PZU posiadał 4,0284% kapitału zakładowego Alior Banku oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Alior Banku.

7.2 Ustawa o działalności ubezpieczeniowej

10 listopada 2015 roku opublikowano nową ustawę o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844 z 2015 roku), wdrażającą do polskiego systemu prawnego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej („Wypłacalność II”). Ustawa wchodzi w życie 1 stycznia 2016 roku. Zgodnie z nową ustawą kalkulację wymogu kapitałowego oparto o ryzyka rynkowe, aktuarialne (ubezpieczeniowe), niewypłacalności kontrahenta, katastroficzne i operacyjne. Aktywa, zobowiązania, a w konsekwencji środki własne, stanowiące pokrycie wymogu kapitałowego będą wyceniane w wartości godziwej. PZU dokonał szacunkowej kalkulacji wymogu kapitałowego i środków własnych wg zasad Wypłacalność II bazując na danych na 30 września 2015 roku, stwierdzając znaczącą nadwyżkę środków własnych ponad wymóg kapitałowy (dane niebadane przez biegłego rewidenta).

7.3 Ustawa o podatku od niektórych instytucji finansowych

15 stycznia 2016 roku opublikowano ustawę o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. poz. 68 z 2016 roku), obowiązującą od 1 lutego 2016 roku. Zgodnie z ustawą, przedmiotem opodatkowania są aktywa płatników podatku, którymi są m. in. zakłady ubezpieczeń. W przypadku zakładów ubezpieczeń opodatkowaniu podlega nadwyżka aktywów ponad kwotę 2 000 000 tys. zł (limit ten obowiązuje łącznie dla wszystkich podatników zależnych lub współzależnych pośrednio lub bezpośrednio od jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą).

Podatek obliczany miesięcznie wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania.

PZU dokonał szacunku wpływu nowego podatku na wynik finansowy, zgodnie z którym roczny wpływ na wynik finansowy będzie kształtował się w przedziale około 150-160 mln zł (około 140-150 mln zł za okres luty - grudzień 2016 roku).

8. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym okresu sprawozdawczego

Do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które powinny zostać ujęte w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

9. Znaczące zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego

Dywidenda z Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie

29 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2014 w kwocie 1 931 333 tys. zł w następujący sposób:

- przeznaczenie na dywidendę kwoty 1 795 174 tys. zł;
- przeznaczenie na kapitał zapasowy kwoty 131 159 tys. zł;
- przeznaczenie na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych kwoty 5 000 tys. zł.

Zważywszy na wypłatę w dniu 29 stycznia 2015 roku zaliczki na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego 2014 w kwocie 730 000 tys. zł, pozostała do wypłaty część dywidendy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku wynosiła 1 065 174 tys. zł. Dzień dywidendy dla pozostałej do wypłaty części dywidendy ustalono na 14 sierpnia 2015 roku, a wypłaty dokonano 19 października 2015 roku.

1 grudnia 2015 roku Zarząd PZU Życie podjął decyzję o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego 2015 w kwocie 625 000 tys. zł i tego samego dnia Rada Nadzorcza PZU Życie wyraziła zgodę na wypłatę. Dzień dywidendy ustalono na 30 grudnia 2015 roku, a wypłaty dokonano 31 grudnia 2015 roku.

Wypłacone dywidendy

Zagadnienie opisano w punkcie 7.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Zmiany istotnych szacunków w sprawozdaniu finansowym

Od 1 stycznia 2015 roku PZU rozszerzył zakres kosztów podlegających odraczaniu w czasie o część pośrednich kosztów akwizycji związanych z zawieraniem i odnawianiem polis ubezpieczeniowych w szczególności koszty działań związane bezpośrednio z procesami sprzedażowymi, które nie mogą zostać zakwalifikowane jako bezpośrednie koszty akwizycji, przede wszystkim koszty działań związanych z: procesami zawierania umów i underwritingu w jednostkach sprzedażowych (wyodrębnianych na podstawie ankiet czasu pracy), automatycznym i manualnym wprowadzaniem polis do systemów produkcyjnych (ewidencja sprzedaży) oraz funkcjonowaniem contact center w zakresie sprzedaży polis.

Powyższa zmiana zapewnia lepszą współmierność przychodów i kosztów (przypis składki generowany przez te działania jest odraczany w czasie poprzez rezerwę składki) i spowodowała podwyższenie wyniku brutto 2015 roku o kwotę 112 031 tys. zł.

10. Organy zarządzające i nadzorujące PZU

10.1 Zarząd PZU

Od 1 stycznia 2015 roku w skład Zarządu PZU wchodził:

- Andrzej Klesyk – Prezes Zarządu PZU;
- Przemysław Dąbrowski – Członek Zarządu PZU;
- Dariusz Krzewina – Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Tarkowski – Członek Zarządu PZU;
- Ryszard Trepczyński – Członek Zarządu PZU.

Uchwałą z 16 marca 2015 roku Rada Nadzorcza PZU powołała Andrzeja Klesyka w skład Zarządu PZU nowej kadencji i powierzyła mu pełnienie funkcji Prezesa Zarządu PZU.

24 czerwca 2015 roku Rada Nadzorcza PZU, na wniosek Prezesa Zarządu PZU, powołała w skład Zarządu PZU nowej kadencji, powierzając pełnienie funkcji członków Zarządu PZU:

- Przemysława Dąbrowskiego;
- Rafała Grodzickiego;

- Dariusza Krzewinę;
- Tomasza Tarkowskiego.

Powołanie nastąpiło na okres wspólnej kadencji, której bieg rozpoczął się 1 lipca 2015 roku. Kadencja obejmuje trzy kolejne pełne lata obrotowe. Pierwszym pełnym rokiem obrotowym kadencji jest rok 2016.

Zmiany w składzie Zarządu, o których mowa poniżej, nie spowodowały modyfikacji dotyczących biegu wspólnej kadencji.

1 września 2015 roku Rada Nadzorcza PZU, na wniosek Prezesa Zarządu PZU, powołała w skład Zarządu PZU Witolda Jaworskiego powierzając mu pełnienie funkcji członka Zarządu PZU SA.

8 grudnia 2015 roku Andrzej Klesyk złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu PZU z dniem 9 grudnia 2015 roku. Także 8 grudnia 2015 roku Witold Jaworski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu PZU z dniem 9 grudnia 2015 roku.

8 grudnia 2015 roku Rada Nadzorcza PZU powierzyła Dariuszowi Krzewinie tymczasowe pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu PZU od 10 grudnia 2015 roku do czasu powołania kolejnego Prezesa Zarządu PZU.

19 stycznia 2016 roku Tomasz Tarkowski oraz Rafał Grodzicki złożyli rezygnację z pełnienia funkcji Członków Zarządu PZU z dniem 19 stycznia 2016 roku.

19 stycznia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała w skład Zarządu PZU Michała Krupińskiego, Rogera Hodgkiss, Beatę Kozłowską-Chyłę, Roberta Pietryszyna oraz Pawła Surówkę.

Od 19 stycznia 2016 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Zarządu PZU wchodził:

- Michał Krupiński - Prezes Zarządu PZU;
- Przemysław Dąbrowski - Członek Zarządu PZU;
- Roger Hodgkiss - Członek Zarządu PZU;
- Beata Kozłowska-Chyła - Członek Zarządu PZU;
- Dariusz Krzewina - Członek Zarządu PZU;
- Robert Pietryszyn - Członek Zarządu PZU;
- Paweł Surówka - Członek Zarządu PZU (od 20 stycznia 2016).

10.2 Rada Nadzorcza PZU

Od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Aleksandra Magaczewska – Przewodnicząca Rady;
- Zbigniew Ćwiąkalski – Wiceprzewodniczący Rady;
- Tomasz Zganiacz – Sekretarz Rady;
- Zbigniew Derdziuk – Członek Rady;
- Dariusz Filar – Członek Rady;
- Dariusz Kacprzyk – Członek Rady;
- Jakub Karnowski – Członek Rady;
- Alojzy Nowak – Członek Rady;
- Maciej Piotrowski – Członek Rady.

30 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU (ZWZ PZU) powołało w skład Rady Nadzorczej PZU nowej kadencji następujące osoby:

- Zbigniewa Ćwiąkalskiego (od 8 lipca 2015 roku – Przewodniczący Rady);
- Pawła Kaczmarka (od 8 lipca 2015 roku – Wiceprzewodniczący Rady);
- Dariusza Filara (od 8 lipca 2015 roku – Sekretarz Rady);
- Zbigniewa Derdziuka – Członek Rady;
- Dariusza Kacprzyka – Członek Rady;
- Jakuba Karnowskiego – Członek Rady;
- Aleksandrę Magaczewską – Członek Rady;

- Alojzego Nowaka – Członek Rady;
- Macieja Piotrowskiego – Członek Rady.

Powołanie nastąpiło z dniem 1 lipca 2015 roku na okres wspólnej kadencji, która obejmuje trzy kolejne pełne lata obrotowe. Pierwszym pełnym rokiem obrotowym kadencji jest rok 2016.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej, o których mowa poniżej, nie spowodowały modyfikacji dotyczących biegu wspólnej kadencji.

7 stycznia 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU („NWZ PZU”) odwołało ze składu Rady Nadzorczej PZU Zbigniewa Cwiąkalskiego, Zbigniewa Derdziuka, Macieja Piotrowskiego, Dariusza Kacprzyka, Jakuba Karnowskiego, Aleksandrę Magaczewską oraz Dariusza Filara.

Tego samego dnia NWZ PZU powołało w skład Rady Nadzorczej: Marcina Chludzińskiego, Marcina Gargasa, Eligiusza Krześniaka, Jerzego Paluchniaka, Piotra Paszkę, Radosława Potrzeszcza i Macieja Zaborowskiego. Uchwały o odwołaniu i powołaniu członków Rady Nadzorczej weszły w życie z dniem podjęcia.

Od 7 stycznia 2016 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Paweł Kaczmarek (od 19 stycznia 2016 roku - Przewodniczący Rady);
- Marcin Gargas (od 19 stycznia 2016 roku - Wiceprzewodniczący Rady);
- Maciej Zaborowski (od 19 stycznia 2016 roku - Sekretarz Rady);
- Marcin Chludziński - Członek Rady;
- Eligiusz Krześniak - Członek Rady;
- Jerzy Paluchniak - Członek Rady;
- Piotra Paszko - Członek Rady;
- Radosław Potrzeszcz - Członek Rady;
- Alojzy Nowak - Członek Rady.

10.3 Dyrektorzy Grupy PZU

Oprócz Członków Zarządu kluczowym personelem kierowniczym w Grupie PZU są także Dyrektorzy Grupy, którzy wchodzi także w skład Zarządu PZU Życie.

Od 1 stycznia 2015 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Tobiasz Bury;
- Rafał Grodzicki;
- Przemysław Henschke;
- Sławomir Niemierka.

W związku z powołaniem Rafała Grodzickiego w skład Zarządu PZU, uchwałą Zarządu PZU z 21 lipca 2015 roku Rafał Grodzicki został odwołany z funkcji Dyrektora Grupy PZU z dniem 30 czerwca 2015 roku.

Z dniem 29 stycznia 2016 roku ze stanowiska Dyrektora Grupy odwołano Tobiasza Burego oraz Przemysława Henschke a powołano Tomasza Karusewicza. Z dniem 15 lutego 2016 roku na stanowisko Dyrektora Grupy powołano także Romana Pałaca.

Od 15 lutego 2016 roku do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Tomasz Karusewicz;
- Sławomir Niemierka;
- Roman Pałac.

11. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie z zapisami punktu 12.a podpunkt b części „B. Dodatkowe Noty Objasniające” załącznika nr 3 do rozporządzenia o sprawozdaniach finansowych w prospekcie, informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych umieszczono w punkcie 31.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

12. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

W myśl art. 45 ust. 1a ustawy o rachunkowości (t.j. Dz. U. poz. 330 z 2013 roku, z późn. zm., „ustawa o rachunkowości”), sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej („MSSF”).

Z uwagi na fakt, że Walne Zgromadzenie PZU nie podjęło decyzji, o której mowa w art. 45 ust. 1c ustawy o rachunkowości, w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU sporządzono zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR”), określonymi w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in.:

- rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 grudnia 2009 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. Nr 226 z 2009 roku, poz. 1825, z późn. zm. „rozporządzenie w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli”);
- rozporządzeniu Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149 z 2001 roku, poz. 1674, z późn. zm.).

Inne ważne akty prawne mające zastosowanie do jednostkowego sprawozdania finansowego obejmują:

- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 listopada 2003 roku w sprawie sposobu wyliczenia marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla działów i grup ubezpieczeń (Dz. U. Nr 211 z 2003 roku, poz. 2060 z późn. zm.);
- ustawę z 22 maja 2003 o działalności ubezpieczeniowej (t.j. Dz. U. poz. 1206 z 2015 roku, z późn. zm., „ustawa o działalności ubezpieczeniowej”).

W sprawach nieuregulowanych ustawą o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub MSSF.

12.1 Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami i obejmują nabyte przez PZU, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby PZU.

Wartości niematerialne i prawne obejmują w szczególności: oprogramowanie komputerowe, autorskie prawa majątkowe, licencje oraz koncesje.

Wartości niematerialne i prawne wyceniane są wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji od 20% do 50%.

W uzasadnionych przypadkach, po indywidualnej analizie, dopuszcza się stosowanie innej stawki amortyzacji adekwatnej do przewidywanego okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych. W związku z podjętą decyzją dotyczącą planowanego okresu użytkowania systemu produktowego Platforma Everest w PZU przez okres 10 lat, przyjęto dla niego roczną stawkę amortyzacji 10%.

Wartości niematerialne i prawne o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 3 500 zł zaliczane są do kosztów w miesiącu oddania ich do używania.

12.2 Lokaty

12.2.1. Lokaty w nieruchomości

Lokaty w nieruchomości obejmują: grunty własne, prawa wieczystego użytkowania gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawa do lokalu użytkowego, inwestycje budowlane oraz zaliczki na poczet inwestycji budowlanych.

Lokaty w nieruchomości są wyceniane wg cen nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem przeszacowania dokonanego na podstawie odrębnych przepisów (ostatnie takie przeszacowanie przeprowadzono 1 stycznia 1995 roku, a jego skutki odniesiono na kapitał z aktualizacji wyceny), pomniejszonej o wartość naliczonego na dzień bilansowy umorzenia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości amortyzowane są przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii, przedstawionych poniżej. W uzasadnionych przypadkach PZU może ustalać indywidualnie stawki amortyzacji zgodnie z obowiązującym planem amortyzacji. Grunty własne oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji.

Kategoria aktywów	Stawka
Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	2,5%
Budynki i budowle	1,5 – 10%

12.2.2. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych

Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane są metodą praw własności.

Metoda praw własności polega na wycenie akcji lub udziałów w jednostce podporządkowanej w cenie ich nabycia powiększonej lub pomniejszonej o, przypadające na rzecz PZU zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki podporządkowanej, jakie nastąpiły od dnia objęcia kontroli, uzyskania współkontroli lub znaczącego wpływu do dnia bilansowego, przy czym udział w zwiększeniach lub zmniejszeniach kapitału własnego jednostki podporządkowanej koryguje się o:

- odpis wartości firmy (dokonywany metodą liniową przez okres do piętnastu lat),
- odpis różnicy w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych przypadających na dany okres sprawozdawczy.

Różnice w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych obejmują głównie zidentyfikowane w trakcie procesu alokacji ceny nabycia wartości niematerialne i prawne oraz inne przeszacowania, takie jak m.in.:

- znaki towarowe – amortyzowane metodą liniową najczęściej przez okres identyczny z okresem amortyzacji wartości firmy;
- ubezpieczenia - przyszłe zyski z zakupionego portfela umów ubezpieczenia (ang. value in force) - amortyzowane przez okres obowiązywania umów ubezpieczenia;
- inne przeszacowania do wartości godziwych tych składników aktywów i zobowiązań jednostek podporządkowanych, które nie były wyceniane w wartości godziwej;
- ujęcie wpływu podatku odroczonego na aktywa netto jednostki podporządkowanej wynikającego ze wskazanych powyżej różnic.

Skutki wyceny akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych metodą praw własności ujmuje się w następujący sposób:

- przeszacowania akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych do wartości powyżej ceny nabycia ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny;

- przeszacowania akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych do wartości poniżej ceny ich nabycia ujmowane są w rachunku zysków i strat.

12.2.2.1. Trwała utrata wartości

Na koniec każdego roku obrotowego oraz każdorazowo, gdy istnieją przesłanki, że mogło dojść do utraty wartości, akcje i udziały jednostek podporządkowanych poddaje się testom na utratę wartości. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat.

12.2.3. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe są klasyfikowane w momencie nabycia do następujących kategorii:

- aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- pożyczki udzielone i należności własne;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie w momencie, gdy PZU staje się stroną wiążącego kontraktu, z którego wynika, iż ponosi ryzyko i staje się beneficjentem korzyści związanych z instrumentem finansowym. W przypadku transakcji zawieranych na zorganizowanym rynku, nabycie bądź sprzedaż aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się w księgach w dacie zawarcia transakcji.

Instrumenty finansowe ujmowane są początkowo wg wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub wystawienia danego instrumentu finansowego. Wartością godziwą instrumentu finansowego w momencie jego początkowego ujęcia jest zwykle jego cena transakcyjna, o ile charakter instrumentu finansowego nie wskazuje, że jest inaczej.

W przypadku instrumentów finansowych przynoszących przychody odsetkowe, odsetki naliczane są począwszy od następnego dnia po dniu rozliczenia transakcji.

W wartości godziwej dłużnych papierów wartościowych uwzględniane są naliczone na dzień bilansowy odsetki, zgodnie z warunkami emisji z uwzględnieniem pełnej wartości odsetek kupionych, ale nie rozliczonych, a także odsetek przyznanych, ale nie wypłaconych.

Rozchód instrumentów finansowych ustala się wg zasady „pierwsze weszło – pierwsze wyszło” (ang. FIFO).

Wartości godziwe instrumentów finansowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych.

Wyjątek stanowią akcje i udziały, których wartości godziwej nie można wiarygodnie oszacować. W tej sytuacji wyceniane są one wg kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

12.2.3.1. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

Do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych albo krótkiego czasu trwania nabytego instrumentu, a także instrumenty pochodne, o ile nie zostały one uznane za instrumenty zabezpieczające.

Do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się również zobowiązania do dostarczenia pożyczonych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych, w przypadku zawarcia przez jednostkę umowy sprzedaży krótkiej.

Aktywa finansowe zaliczone przez jednostkę do przeznaczonych do obrotu nie są przekwalifikowywane do innych kategorii.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się wg wartości godziwej.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości godziwej na dzień zawarcia transakcji i w późniejszych okresach wycenia się w wartości godziwej.

Dla instrumentów pochodnych notowanych na aktywnym rynku za wartość godziwą przyjmuje się cenę zamknięcia notowań na dzień bilansowy.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych nienotowanych na aktywnym rynku, w tym kontraktów terminowych (forward) oraz kontraktów zamiany oprocentowania typu IRS (interest rate swap) określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są stopy procentowe z krzywych dochodowości przypisanych do danego typu instrumentu finansowego i waluty, konstruowanych na podstawie dostępnych danych rynkowych.

Instrumenty pochodne wykazuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe lokaty” aktywów lub w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie będących instrumentami zabezpieczającymi ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu sprawozdawczego.

12.2.3.2. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności zalicza się aktywa finansowe niezakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych, dla których zawarte kontrakty ustalają termin wymagalności spłaty wartości nominalnej oraz określają prawo do otrzymania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych, na przykład odsetek, w stałej lub możliwej do ustalenia kwocie, pod warunkiem, że PZU zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne (w szczególności dłużne papiery wartościowe).

Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na subiektywnej ocenie Zarządu PZU, który dokonując analizy określa swój zamiar i możliwości utrzymywania tych instrumentów finansowych do terminu wymagalności. Ocena ta jest oparta na analizie sytuacji majątkowej i finansowej oraz dopasowania aktywów i zobowiązań PZU.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na dzień bilansowy wg skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

12.2.3.3. Pożyczki udzielone i należności własne

Do pożyczek udzielonych i należności własnych zalicza się, niezależnie od terminu ich zapadalności (zapłaty), aktywa finansowe powstałe na skutek wydania bezpośrednio drugiej stronie kontraktu środków pieniężnych.

Do pożyczek zalicza się także transakcje typu buy-sell-back opisane w punkcie 12.2.3.6 oraz lokaty terminowe w instytucjach kredytowych bez względu na okres zapadalności lokaty.

Pożyczki udzielone, w tym lokaty terminowe i należności własne, wykazuje się wg skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Otrzymane oraz naliczone odsetki od lokat terminowych w instytucjach kredytowych przypadające na okres sprawozdawczy wykazuje się w pozycji „Przychody z lokat terminowych w instytucjach kredytowych” ogólnego rachunku zysków i strat.

12.2.3.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się aktywa niezaklasyfikowane do opisanych powyżej kategorii tj.:

- instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu;
- aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności;
- pożyczek udzielonych i należności własnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są wg wartości godziwej, a gdy jej ustalenie w sposób wiarygodny nie jest możliwe – według ceny nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Różnica pomiędzy wartością godziwą aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży a ich ceną nabycia, a w przypadku instrumentów dłużnych – skorygowaną ceną nabycia, odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki przeszacowania instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży do skorygowanej ceny nabycia wykazywane są w rachunku zysków i strat.

W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości instrumentów dostępnych do sprzedaży, rozpoznane uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny straty z wyceny odnosi się w ciężar ogólnego rachunku zysków i strat.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość aktywów, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego ujmuje się w ogólnym rachunku zysków i strat.

12.2.3.5. Należności depozytowe od cedentów

Należności depozytowe od cedentów obejmują depozyty szkodowe i składkowe zatrzymane przez zakłady ubezpieczeń, którym PZU udziela pokrycia reasekuracyjnego. Stanowią one część płatności należnych PZU, ale zatrzymanych jako zabezpieczenie przyszłych roszczeń z tytułu odszkodowań.

Należności depozytowe od cedentów wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty, określanej zgodnie z warunkami umowy reasekuracji, uwzględniającej, w przypadku gdy depozyt stanowi instrument finansowy, również wycenę tego instrumentu oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

12.2.3.6. Transakcje nabycia i sprzedaży instrumentów finansowych, których treść ekonomiczna jest odmienna od treści prawnej transakcji

W ocenie PZU transakcje warunkowego zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży oraz transakcje warunkowej sprzedaży z przyrzeczeniem odkupu nie oznaczają transferu praw i obowiązków związanych z danym instrumentem finansowym, stosowana jest zatem klasyfikacja ww. transakcji odpowiednio jako pożyczki lub zobowiązania. Transakcje te wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia.

12.2.3.7. Trwała utrata wartości aktywów finansowych

Ocenę, czy występują obiektywne dowody trwałej utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, przeprowadza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

W przypadku wystąpienia obiektywnych dowodów trwałej utraty wartości wynikających ze zdarzeń zaistniałych po pierwotnym ujęciu składników aktywów finansowych i powodujących zmniejszenie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dokonuje się stosownych odpisów w ciężar kosztów bieżącego okresu. Nie ujmuje się oczekiwanych strat z tytułu trwałej utraty wartości w wyniku przyszłych zdarzeń, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Do obiektywnych dowodów trwałej utraty wartości zalicza się informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłaceniem odsetek lub nominału;
- przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych, wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym przypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- wysokie prawdopodobieństwo likwidacji, upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe emitenta;
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu ich początkowego ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności) lub
  - niekorzystne zmiany sytuacji gospodarczej w danej branży, regionie itp., które wpływają na pogorszenie zdolności płatniczej dłużników;
- znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu nabycia;

- niekorzystne zmiany środowiska technologicznego, rynkowego, gospodarczego, prawnego lub innego, w którym działa emitent instrumentów kapitałowych, które wskazują na możliwość nieodzyskania kosztów inwestycji w ten instrument kapitałowy.

W przypadku wystąpienia dowodów trwałej utraty wartości instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, straty rozpoznane uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny odnosi się w ciężar rachunku zysków i strat.

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i pożyczek ustala się w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu (pierwotnej efektywnej stopy procentowej).

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości instrumentów kapitałowych notowanych na rynkach regulowanych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych i certyfikatów funduszy inwestycyjnych zamkniętych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży dokonywane są jeżeli spełniony jest choć jeden z dwóch warunków:

- ujemna różnica pomiędzy wartością bieżącą a wartością nabycia, lub wartością zaktualizowaną (o wcześniej dokonany odpis z tytułu utraty wartości) stanowi co najmniej 30% wartości nabycia, względnie wartości zaktualizowanej;
- wartość aktywa na koniec każdego z 12 kolejnych miesięcy była niższa od wartości nabycia względnie wartości zaktualizowanej (o wcześniej dokonany odpis z tytułu utraty wartości).

Odpisu nie dokonuje się, jeżeli uznaje się, że zdarzenia, o których mowa powyżej są odwracalne w okresie 6 miesięcy od daty bilansowej lub istnieją inne przesłanki wskazujące na przejściowy charakter tych spadków.

12.2.3.8. Lokaty zagraniczne

Lokaty zagraniczne to lokaty umiejscowione poza granicami Polski.

Umiejscowienie lokat określa: w przypadku aktywów notowanych na rynkach regulowanych – kraj ich emitenta, w przypadku innych lokat – miejsce ich realizacji, co oznacza w szczególności:

- dla dłużnych papierów wartościowych, pożyczek i należności oraz innych instrumentów finansowych o zagwarantowanej stopie dochodu – kraj siedziby emitenta, kraj pożyczkobiorcy, kraj dłużnika;
- dla akcji, udziałów oraz innych instrumentów finansowych dających prawo do udziału w kapitale - siedziba tej spółki;
- dla jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych lub w innych funduszach wspólnego lokowania - kraj siedziby zarządzającego danym funduszem.

12.3 Należności

Należności ewidencjonuje się w wartości ustalonej przy ich powstaniu. Na dzień bilansowy należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty po pomniejszeniu o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy na należności nieściągalne lub wątpliwe tworzy się w oparciu o analizę sytuacji majątkowej i finansowej dłużników, analizę struktury wiekowej należności oraz historii ściągłości należności, oceniając w ten sposób stopień prawdopodobieństwa zapłaty.

12.3.1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich obejmują należności od ubezpieczających z tytułu składek opłacanych ratalnie oraz składek zaległych, należności od pośredników ubezpieczeniowych, tj. brokerów ubezpieczeniowych, agentów i innych pośredników oraz inne należności.

12.3.1.1. Należności od ubezpieczających

PZU dokonuje przeglądu należności od ubezpieczających w celu stwierdzenia czy nie istnieją przesłanki wskazujące na możliwość trwałej utraty ich wartości.

W zakresie, w którym nie dokonano oszacowania w drodze oceny indywidualnej przeprowadza się jako ocenę zbiorczą trwałej utraty wartości należności, w wyniku której zostaje oszacowany odpis ogólny.

Odpis ogólny jest szacowany na podstawie przyjętego modelu oceny trwałej utraty wartości należności indywidualnie nieznaczących. W modelu odpis ustala się w drodze łącznej oceny trwałej utraty wartości należności od ubezpieczających grupowanych według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego.

Dla należności zapadłych sporządzana jest struktura wiekowa, w zależności od czasu przeterminowania. Należności zapadłe obniża się o wartość należności objętych odpisem celowym. Odpis ogólny oblicza się w poszczególnych przedziałach przeterminowania na podstawie wskaźników nieściągalności należności zapadłych ustalonych na podstawie analizy historycznej.

Dla należności niewymagalnych ustalana jest wartość należności, która prawdopodobnie stanie się wymagalna na podstawie historycznej analizy odsetka należności niespłacanych w terminie. Ustalona w ten sposób kwota należności obniżana jest o wartość należności objętych odpisem celowym. Od pozostałej kwoty należności tworzony jest odpis w wysokości wskaźnika nieściągalności należności zapadłych dla najkrótszego okresu przeterminowania.

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich zalicza się do pozostałych kosztów technicznych.

12.3.2. Należności z tytułu reasekuracji

Należności z tytułu reasekuracji obejmują należności z tytułu rozrachunków z cedentami, reasekuratorami oraz brokerami reasekuracyjnymi wynikające z reasekuracji czynnej oraz reasekuracji biernej i retrocesji. Należności te dotyczą w szczególności udziału reasekuratorów w wypłaconych przez ubezpieczyciela odszkodowaniach i świadczeniach, prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów.

Opisy aktualizujące wartość należności z tytułu reasekuracji zalicza się do pozostałych kosztów technicznych.

12.3.3. Inne należności

Do innych należności zalicza się m.in. należności z tytułu należnych dywidend, należności od budżetu oraz należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego.

Odpisy aktualizujące wartość innych należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

12.4 Rzeczowe składniki aktywów

Rzeczowe składniki aktywów obejmują rzeczowe aktywa trwałe z wyłączeniem nieruchomości, zakwalifikowanych do lokat, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby PZU.

Zalicza się do nich w szczególności:

- maszyny, urządzenia, środki transportu, sprzęt informatyczny i inne;
- ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Rzeczowe składniki aktywów wykazywane są wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rzeczowe składniki aktywów amortyzuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dany składnik przyjęto do użytkowania przy zastosowaniu metody liniowej przez przewidywany okres użytkowania, zgodnie z planem amortyzacji przyjętym przez PZU, który odpowiada ich szacowanemu okresowi użyteczności ekonomicznej, przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii, przedstawionych poniżej. W uzasadnionych przypadkach PZU może ustalać indywidualnie stawki amortyzacji zgodnie z obowiązującym planem amortyzacji.

Kategoria aktywów	Stawka amortyzacji dla kluczowych składników danej kategorii
Maszyny i urządzenia techniczne	10% - 40%
Środki transportu	14% - 33%
Sprzęt informatyczny	20% - 40%
Pozostałe aktywa trwałe	7% - 20%

Rzeczowe składniki aktywów o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 3 500 zł zaliczane są do kosztów w miesiącu oddania ich do użytkowania.

12.5 Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują głównie środki pieniężne w kasie oraz na bieżących rachunkach bankowych, a ponadto weksle, czeki obce, środki pieniężne w drodze.

Środki pieniężne wykazywane są w wartości nominalnej.

12.6 Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są poniesione i zarachowane koszty dotyczące w całości lub w części okresów przypadających po dniu bilansowym i obejmują w szczególności koszty związane ze składkami ubezpieczeniowymi, które zostaną zarobione w okresach późniejszych (tj. między innymi koszty akwizycji, koszty opłat obowiązkowych, o ile mogą wywierać istotny wpływ na sprawozdanie finansowe).

W przypadku ubezpieczeń majątkowych odraczaniu w czasie podlegają prowizje akwizycyjne oraz część pośrednich kosztów akwizycji związanych z zawieraniem i odnawianiem polis ubezpieczeniowych w szczególności koszty działań związane bezpośrednio z procesami sprzedażowymi, które nie mogą zostać zakwalifikowane jako bezpośrednie koszty akwizycji, przede wszystkim koszty działań związanych z: procesami zawierania umów i underwritingu w jednostkach sprzedażowych (wyodrębnianych na podstawie ankiet czasu pracy), automatycznym i manualnym wprowadzaniem polis do systemów produkcyjnych (ewidencja sprzedaży) oraz funkcjonowaniem contact center w zakresie sprzedaży polis.

12.6.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są po skompensowaniu z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

12.6.2. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Koszty (w tym m.in.: koszty informatyczne, opłat obowiązkowych ponoszonych zgodnie z wymogami przepisów prawa itp.) są rozliczane stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń, o ile mogą one wywierać istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są między innymi zarachowane przychody z tytułu reasekuracji wynikające ze zdarzeń gospodarczych zaistniałych do dnia bilansowego, a których rozliczenie zgodnie z warunkami umownymi nastąpi w przyszłości.

12.6.3. Bierne rozliczenia międzyokresowe

Do biernych rozliczeń międzyokresowych zaliczane są koszty oraz nakłady inwestycyjne dotyczące bieżącego okresu sprawozdawczego ponoszone w okresie następnym, które nie ujęto jako zobowiązania lub rezerwy, w tym w szczególności z tytułu kosztów akwizycji, opłat obowiązkowych oraz reasekuracji biernej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji obejmują zarachowane koszty wynikające ze zdarzeń gospodarczych zaistniałych do dnia bilansowego, a których rozliczenie zgodnie z warunkami umownymi nastąpi w przyszłości.

12.6.4. Przychody przyszłych okresów

W ramach przychodów przyszłych okresów ujmowane są między innymi odroczone prowizje reasekuracyjne rozliczane wspólnie do składki zarobionej na udziale reasekuratorów.

12.7 Kapitały własne

12.7.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy ujmowany jest w księgach rachunkowych w wartości nominalnej i zarejestrowanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.

12.7.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest i podlega dystrybucji zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych (t.j. Dz. U. poz. 1030 z 2013 roku, z późn. zm., „KSH”) oraz statutu PZU.

Kapitał zapasowy tworzy się z podziału zysku netto lat ubiegłych i przenoszonej części kapitału z aktualizacji wyceny w momencie rozliczenia zbycia lub likwidacji uprzednio przeszacowanych środków trwałych.

12.7.3. Kapitał z aktualizacji wyceny

W pozycji ujmowane są skutki:

- przeszacowania wartości akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych (wyłącznie powyżej ceny nabycia) po uwzględnieniu korespondującej zmiany aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego;
- przeszacowania lokat zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży (powyżej i poniżej ceny nabycia, a w przypadku dłużnych instrumentów finansowych skorygowanej ceny nabycia) po uwzględnieniu korespondującej zmiany aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego;
- przeszacowania wartości środków trwałych dokonywanego zgodnie z właściwymi przepisami. Ostatnie takie przeszacowanie środków trwałych przeprowadzono na 1 stycznia 1995 roku.

12.7.4. Zysk (strata) z lat ubiegłych

Pozycja ta obejmuje zysk netto (stratę netto) lat ubiegłych, w tym wynik finansowy netto wynikający ze zmian zasad rachunkowości, który(a) nie został(a) podzielony (pokryta) przez Walne Zgromadzenie.

12.8 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się na pokrycie bieżących i przyszłych roszczeń oraz kosztów, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji czynnej. Rezerwy tworzone są z zachowaniem zasady ostrożności. W przypadku, gdy posiadane informacje nie pozwalają na ustalenie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych z reasekuracji czynnej według metod, o których mowa poniżej, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone w wysokości udokumentowanej przez cedentów.

12.8.1. Rezerwa składek

Rezerwa składek przeznaczona jest na pokrycie kosztów mogących powstać po końcu okresu sprawozdawczego, a wynikających z umów ubezpieczenia zawartych przed końcem okresu sprawozdawczego.

Rezerwę składek tworzy się jako składkę przypisaną przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu na jaki składka została przypisana. Rezerwę składek ustala się na koniec każdego okresu sprawozdawczego metodą indywidualną, z dokładnością do jednego dnia.

Dla grup ubezpieczeń, dla których stwierdzono nierównomierny rozkład ryzyka w czasie, rezerwę składek tworzy się w wysokości zależnej od rozkładu tego ryzyka w czasie w oparciu o rozkłady statystyczne.

Udział reasekuratorów w rezerwie składek ustala się w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych, w wysokości proporcjonalnej do ochrony reasekuracyjnej przypadającej na okresy po końcu danego okresu sprawozdawczego.

12.8.2. Rezerwy na ryzyka niewygasłe

Rezerwę na ryzyka niewygasłe tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek, na pokrycie przyszłych odszkodowań, świadczeń i kosztów w odniesieniu do umów ubezpieczenia, które nie wygasają z ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.

Kalkulację rezerwy na ryzyka niewygasłe przeprowadza się dla grup ubezpieczeń na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Ogólną kwotę rezerwy na ryzyka niewygasłe ustala się dla tych grup, dla których wskaźnik szkodowości bieżącego roku jest większy niż 100%, jako różnicę pomiędzy iloczynem rezerwy składek i wskaźnika szkodowości bieżącego roku

obrotowego, a rezerwą składek - dotyczącymi tego samego okresu ubezpieczenia. Udział reasekuratorów w rezerwie na ryzyka niewygasłe ustala się w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych.

12.8.3. Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmuje:

- rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia za szkody i wypadki zaistniałe i zgłoszone do końca okresu sprawozdawczego (zawierającą w sobie część rezerwy na skapitalizowaną wartość rent);
- rezerwę na szkody i wypadki zaistniałe do końca okresu sprawozdawczego i niezgłoszone (zawierającą w sobie część rezerwy na skapitalizowaną wartość rent);
- rezerwę na koszty likwidacji szkód.

Wszystkie powyższe rezerwy za wyjątkiem części dotyczącej rezerwy na skapitalizowaną wartość rent ujmują się w wartości nominalnej, tj. bez ich dyskontowania.

Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent podlega dyskontowaniu.

12.8.3.1. Rezerwa na szkody zgłoszone i niewypłacone

Rezerwę na szkody zgłoszone niezlikwidowane i zlikwidowane niewypłacone („RBNP”, Reported But Not Paid, lub „I rezerwa”) ustala się w wysokości określonej metodą indywidualną przez komórki likwidacji szkód lub też, jeśli posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości rezerwy, w wysokości średniej szkody ustalonej metodą aktuarialną. Utworzona rezerwa uwzględnia udział własny ubezpieczonego, oczekiwany wzrost cen towarów i usług naprawczych i nie może przekraczać sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej. Rezerwę aktualizuje się niezwłocznie po uzyskaniu informacji mających wpływ na jej wysokość, metodą indywidualnej oceny lub szacunku szkód i świadczeń.

12.8.3.2. Rezerwa na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone

Rezerwę na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone („IBNR”, Incurred But Not Reported, lub „II rezerwa”) tworzy się na szkody i świadczenia nie zgłoszone do dnia bilansowego, na który tworzona jest rezerwa. IBNR wylicza się przy wykorzystaniu metod analizy trójkątów szkód: uogólnionej metody Chain Ladder, a w przypadku niewielkiej liczby lub wartości szkód - metody Bornhuettera-Fergusona w podziale na lata, w których powstały szkody. Podstawą do wyliczeń są roczne trójkąty zarówno szkód wypłaconych, jak i szkód zgłoszonych.

12.8.3.3. Rezerwa na koszty likwidacji szkód

Rezerwa na koszty likwidacji szkód jest ustalana na koniec każdego okresu sprawozdawczego jako suma rezerwy na bezpośrednie i pośrednie koszty likwidacji szkód.

Rezerwę na bezpośrednie koszty likwidacji dla szkód zgłoszonych ustala się indywidualnie dla każdej szkody, zaś dla szkód zaistniałych i niezgłoszonych - przy wykorzystaniu uogólnionej metody Chain Ladder (na podstawie analizy trójkątów kosztów, w podziale na lata, w których powstały szkody).

Rezerwę na pośrednie koszty likwidacji szkód tworzy się metodą aktuarialną jako iloczyn wskaźnika udziału pośrednich kosztów likwidacji w wypłaconych odszkodowaniach oraz bezpośrednich kosztach likwidacji szkód i sumy rezerwy na szkody zgłoszone i niewypłacone, rezerwy na szkody i wypadki zaistniałe i niezgłoszone oraz rezerwy na bezpośrednie koszty likwidacji szkód.

12.8.3.4. Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent

Rezerwa na skapitalizowaną wartość renty wyliczana jest indywidualnie, jako wartość obecna renty (dożywotniej lub czasowej), płatnej z góry.

Dla rent dożywotnich okres, przez jaki renta będzie wypłacana ustala się na podstawie tablic trwania życia publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Dodatkowo, przy ustalaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent uwzględnia się koszt przyszłej ich obsługi w wysokości 3% wartości wypłacanych świadczeń.

Przy wyliczaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent, przyszły wzrost średniej renty szacuje się na podstawie danych historycznych z uwzględnieniem innych informacji mogących mieć wpływ na przyszły wzrost rent (przykładowo wzrost świadomości ubezpieczeniowej, zmiany legislacyjne, itp.).

Zarówno na 31 grudnia 2015 roku, jak i na 31 grudnia 2014 roku dla wszystkich rent przyjęto stopę techniczną w wysokości 3,6% oraz stopę wzrostu rent w wysokości 3,9%, oszacowaną w oparciu o prognozy inflacji oraz wzrostu wynagrodzeń.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego metodami aktuarialnymi tworzona jest również rezerwa na skapitalizowaną wartość rent, ze szkód zaistniałych po 31 grudnia 1990 roku i do dnia bilansowego nieujawnionych jako renty (IBNR rentowy).

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego ustala się wysokość dodatkowej rezerwy przeznaczonej na pokrycie kosztów wynikających z podwyższania świadczeń rentowych pochodzących z tzw. starego portfela. Doszacowania dokonuje się dla tych rentobiorców, dla których wyliczono analogiczną rezerwę na koniec 1997 roku a świadczenie na koniec okresu sprawozdawczego jest niższe niż określony procent obecnej wartości średnich wynagrodzeń w latach 1960-1990. Dla różnicy pomiędzy świadczeniami satysfakcjonującymi, a świadczeniami faktycznymi obliczana jest, zgodnie z obowiązującymi zasadami, skapitalizowana wartość rent.

12.8.3.5. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia ustalany jest w wysokości zgodnej z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych.

12.8.4. Rezerwa na wyrównanie szkodowości (ryzyka)

Rezerwę na wyrównanie szkodowości (ryzyka) tworzy się w wysokości mającej zapewnić wyrównanie przyszłych wahań współczynnika szkodowości na udziale własnym, zgodnie z rozporządzeniem.

12.8.5. Rezerwa na premie i rabaty (rezerwa na udział w zysku)

Rezerwa tworzona jest dla umów ubezpieczenia przewidujących powiększanie przyszłych świadczeń, w tym również wypłatę udziału ubezpieczonych w zysku.

Wysokość rezerwy na koniec danego okresu ustalana jest na podstawie aktualnie przewidywanej ostatecznej kwoty zwiększenia świadczenia (lub zmniejszenia składki), wprost proporcjonalnie do składki zarobionej na koniec danego okresu.

12.8.6. Oszacowane regresy i odzyski

Ustalając wartość przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń PZU szacuje metodami aktuarialnymi wartość przewidywanych, przyszłych zwrotów kosztów na skutek przejęcia roszczeń wobec osób trzecich (regresy), praw własności do ubezpieczonego majątku (odzyski) oraz dotacji na pokrycie części odszkodowań należnych producentom rolnym ze szkód spowodowanych przez suszę, należnych Spółce zgodnie z postanowieniami ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150 z 2005 roku, poz. 1249, z późn. zm.). Przy szacowaniu wielkości regresów, odzysków i dotacji uwzględnia się koszty windykacji regresów i odzysków oraz koszty związane z pozyskaniem dotacji.

Podstawą ustalenia przyszłych regresów i odzysków są roczne trójki otrzymanych regresów i odzysków. Wartość przyszłych regresów i odzysków wyliczana jest przy wykorzystaniu uogólnionej metody Chain Ladder, w podziale na lata, w których powstały szkody.

Przy szacowaniu wartości przyszłych zwrotów kosztów na skutek przejęcia roszczeń wobec osób trzecich oraz praw własności do ubezpieczonego majątku, udział sumy otrzymanych i oszacowanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń danego roku zaistnienia szkody nie może przekroczyć średniej arytmetycznej udziału otrzymanych regresów i odzysków w koszcie odszkodowań i świadczeń z trzech kolejnych lat zaistnienia szkody, bezpośrednio poprzedzających rok, dla którego dokonuje się ustaleń.

12.9 Pozostałe rezerwy

W pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe koszty wynikające z przeszłych zdarzeń, których kwota lub termin zapłaty są niepewne, ale których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować. W szczególności tworzy się rezerwy na odprawy emerytalne, na niewykorzystane urlopy, na straty z transakcji gospodarczych w toku, udzielone poręczenia i gwarancje, straty z tytułu toczących się postępowań i rozstrzeżeń stron trzecich.

W pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się również rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego, po skompensowaniu z aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Koszty utworzenia rezerw zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów technicznych na udziale własnym, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów administracyjnych, zależnie od rodzaju przyszłego zobowiązania.

12.9.1. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe

Na mocy przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (t.j. Dz. U. poz. 1502 z 2014 roku z późn. zm.) pracownicy PZU są uprawnieni do otrzymania odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w momencie przejścia odpowiednio na emeryturę lub na rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Koszty odpraw emerytalnych i rentowych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Zyski i straty aktuarialne rozpoznaje się w całości w okresie, w którym wystąpiły.

12.9.2. Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy ustala się stosując metodę zobowiązań w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopów przez pracowników a stanem jaki istniałby, gdyby urlopy były wykorzystywane proporcjonalnie do upływu czasu w okresie, za który te urlopy przysługują pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

12.9.3. Rezerwa na odprawy pośmiertne

Na mocy przepisów Kodeksu Pracy w razie śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna, której wysokość jest uzależniona od okresu zatrudnienia pracownika u danego pracodawcy i stanowi równowartość wynagrodzenia za okres od 1 do 6 miesięcy.

Rezerwę z tytułu odpraw pośmiertnych wycenia się w wartości bieżącej zdyskontowanych przepływów finansowych.

12.10 Zobowiązania i fundusze specjalne

12.10.1. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów

Zobowiązania depozytowe wobec reasekuratorów wykazywane są w księgach w kwocie wymaganej zapłaty, zgodnie z zawartymi umowami reasekuracyjnymi.

12.10.2. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek wykazuje się wg skorygowanej ceny nabycia.

12.10.3. Inne zobowiązania

Zobowiązania wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

12.10.4. Fundusze specjalne

W pozycji „Fundusze specjalne” wykazuje się:

- saldo Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”), tworzonego zgodnie z przepisami o ZFŚS w ciężar kosztów. ZFŚS zwiększa się także m.in. z odpisu z zysku netto na mocy uchwał Walnego Zgromadzenia;
- saldo Funduszu Prewencyjnego, tworzonego z odpisów w ciężar kosztów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz statucie PZU.

Stan funduszy specjalnych powiększają wszelkie dochody z lokowania środków tych funduszy.

12.11 Przychody ze sprzedaży usług ubezpieczeniowych

Przychody z tytułu przypisu składek ubezpieczeniowych brutto rozpoznawane są w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, niezależnie od momentu rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.

Udział reasekuratorów w składce ustalony został dla tych grup ubezpieczeń, dla których istnieje pokrycie reasekuracyjne, w takiej części, w jakiej składka podlega cesji zgodnie z odpowiednimi umowami reasekuracyjnymi.

12.12 Przychody i koszty działalności lokacyjnej

12.12.1. Przychody z nieruchomości i koszty ich utrzymania

Przychody z nieruchomości stanowiących lokaty, takie jak otrzymane opłaty dzierżawne, czynsze z tytułu najmu oraz inne przychody związane z gospodarowaniem nieruchomościami, wykazywane są w pozycji „Przychody z lokat w nieruchomości” w ogólnym rachunku zysków i strat.

Koszty utrzymania nieruchomości przeznaczonych na cele inwestycyjne wykazywane są w pozycji „Koszty utrzymania nieruchomości” w ogólnym rachunku zysków i strat.

Koszty utrzymania nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby są wykazywane w technicznym rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych w pozycji „Koszty administracyjne”.

12.12.2. Przychody i koszty z tytułu dłużnych papierów wartościowych

Wynik z wyceny dłużnych papierów wartościowych do wysokości skorygowanej ceny nabycia zalicza się do przychodów z dłużnych papierów wartościowych.

Różnicę pomiędzy wartością godziwą na dzień bilansowy, a wartością wg skorygowanej ceny nabycia ujmuje się:

- w przypadku dłużnych papierów wartościowych (nieuwzględnianych przy wyliczaniu rezerwy na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych oraz premie i rabaty) zaliczonych do lokat dostępnych do sprzedaży – w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”,
- w przypadku dłużnych papierów wartościowych zaliczonych do lokat przeznaczonych do obrotu – w pozycji „Niezrealizowane zyski” bądź „Niezrealizowane straty na lokatach”.

Zrealizowane zyski/straty z tytułu sprzedaży/wykupu dłużnych papierów wartościowych wykazywane są w pozycji „Wynik dodatni/ujemny z realizacji lokat”.

12.12.3. Zyski i straty z akcji i udziałów oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych

Niezrealizowane zyski i straty z tytułu wyceny akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych zakwalifikowanych do portfela lokat przeznaczonych do obrotu rozpoznawane są w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia lub wartością bilansową na koniec poprzedniego roku obrotowego (w przypadku, gdy walory te zakupiono w poprzednich latach) w pozycji „Niezrealizowane zyski/straty z lokat”.

Niezrealizowane zyski i straty z tytułu wyceny akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych zakwalifikowanych do portfela lokat dostępnych do sprzedaży, które nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zrealizowane zyski i straty z tytułu sprzedaży akcji, jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych ewidencjonowane są w pozycji „Wynik dodatni/ujemny z realizacji lokat”.

Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lokat utworzone w okresie sprawozdawczym wykazywane są w pozycji „Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat”, a przychody z tytułu rozwiązania odpisów utworzonych w poprzednich okresach wykazywane są w pozycji „Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat”.

Przychody z dywidend ujmowane są w wartości brutto z datą powstania prawa do dywidendy.

12.12.4. Przychody z tytułu odsetek z lokat terminowych w instytucjach kredytowych

Przychody z tytułu odsetek od depozytów w instytucjach kredytowych rozpoznaje się na zasadzie memoriałowej, zgodnie z którą wykazuje się wszystkie odsetki dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich otrzymania. Jeżeli termin wygaśnięcia lokaty następuje po dniu bilansowym, odsetki nalicza się wg efektywnej stopy procentowej od dnia następującego po dniu otwarcia lokaty do dnia bilansowego łącznie.

12.12.5. Przychody z lokat netto (po uwzględnieniu kosztów) przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat

Przychody z lokat uwzględniane w wyliczeniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent oraz rezerwy na premie i rabaty są przenoszone z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

W związku z łącznym inwestowaniem (lokowaniem) środków własnych ubezpieczyciela oraz brakiem rozgraniczenia tych lokat, wartość przychodów z działalności lokacyjnej do przeniesienia z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych ustala się jako iloczyn stanu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent na początek miesiąca i uzyskanej w tym miesiącu rentowności obligacji Skarbu Państwa utrzymywanych do terminu wymagalności, z uwzględnieniem odpowiednich kosztów działalności lokacyjnej.

12.12.6. Koszty działalności lokacyjnej

Koszty działalności lokacyjnej to wewnętrzne i zewnętrzne koszty wynikające z prowadzonej działalności lokacyjnej, w tym koszty zarządzania lokatami, prowizje bankowe, prowizje biur maklerskich oraz amortyzacja i koszty utrzymania nieruchomości, z wyłączeniem amortyzacji i kosztów utrzymania nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby, klasyfikowanych jako koszty administracyjne.

12.13 Koszty odszkodowań i świadczeń

W kosztach okresu sprawozdawczego ujmowane są wszelkie koszty wypłaconych odszkodowań i świadczeń za szkody i wypadki powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, wraz z bezpośrednimi i pośrednimi kosztami likwidacji szkód oraz zmianą stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, po pomniejszeniu o wszelkie otrzymane regresy, odzyski i dotacje, a także zmianę stanu oszacowanych regresów, odzysków i dotacji.

Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach ustalony został dla tych grup ubezpieczeń, dla których istnieje pokrycie reasekuracyjne, w takiej części, w jakiej reasekuratorzy uczestniczą w odszkodowaniach i świadczeniach zgodnie z warunkami odpowiednich umów reasekuracyjnych obowiązujących w danym okresie.

Koszty likwidacji szkód i świadczeń obejmują bezpośrednie i pośrednie koszty związane z wykonywaniem czynności, które zmierzają do rozpatrzenia i zamknięcia spraw zgłoszonych lub wspierają czynności zmierzające do rozpatrzenia i zamknięcia tych spraw.

12.14 Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej ujmowane są memoriałowo wspólnie do osiągniętych przychodów.

12.14.1. Koszty akwizycji

Koszty akwizycji obejmują koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia. Do bezpośrednich kosztów akwizycji zalicza się między innymi koszty prowizji pośredników ubezpieczeniowych, koszty wynagrodzeń pracowników związane z zawieraniem umów ubezpieczenia, koszty atestów, ekspertyz, badań związanych z ryzykiem

przyjmowanym. Do pośrednich kosztów akwizycji zalicza się koszty związane z reklamą i promocją produktów ubezpieczeniowych oraz koszty związane z badaniem wniosków i wystawianiem polis.

Koszty prowizji ujmowane są w tym samym okresie, w którym rozpoznana została składka przypisana stanowiąca podstawę naliczenia prowizji, niezależnie od momentu jej faktycznej wypłaty.

Koszty akwizycji odraczane są na zasadach stosowanych przy ustalaniu rezerwy składek poprzez odnoszenie odpowiedniej części kosztów na pozycję „Aktywowane koszty akwizycji” i następnie amortyzowane w ciężar technicznego rachunku ubezpieczeń przez okres ochrony ubezpieczeniowej. Zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji koryguje saldo kosztów akwizycji.

Aktywowane w bilansie koszty akwizycji podlegają testom na utratę wartości poprzez ich uwzględnienie w wyliczeniu rezerwy na ryzyka niewygasłe.

12.14.2. Koszty administracyjne

Koszty administracyjne obejmują koszty działalności ubezpieczeniowej, niezaliczone do kosztów akwizycji, odszkodowań i świadczeń lub kosztów działalności lokacyjnej, związane z inkasem składek, zarządzaniem portfelem umów ubezpieczeniowych, umów reasekuracji oraz ogólnym zarządzaniem zakładem ubezpieczeń.

Koszty działalności ubezpieczeniowej korygowane są o wartość otrzymanych lub należnych od brokerów i reasekuratorów prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów i retrocesjonariuszy (w ramach reasekuracji biernej i retrocesji). Wartość otrzymanych lub należnych prowizji reasekuracyjnych korygowana jest o wysokość odroczonej prowizji reasekuracyjnych, w części dotyczącej przyszłych okresów sprawozdawczych.

12.15 Transakcje w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów podlegają przeliczeniu na dzień bilansowy według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez NBP na dzień poprzedzający dzień przeprowadzenia operacji, chyba, że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym PZU dokumencie ustalony został inny kurs.

12.16 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje część bieżącą i część odroczoną.

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego nalicza się zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce.

Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego podatku dochodowego stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i na początek okresu sprawozdawczego, z zastrzeżeniem, że rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym odnosi się na kapitał własny.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, które - zgodnie z oczekiwaniami - będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów lub rezerw, zgodnie z przepisami prawa podatkowego wydanymi w Polsce do dnia bilansowego.

PZU podlegając polskim przepisom prawa podatkowego ma możliwość efektywnego skompensowania należności i zobowiązań podatkowych poprzez płacenie podatku dochodowego od osób prawnych w kwocie netto. Dlatego też w sprawozdaniu finansowym prezentacja rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego następuje po skompensowaniu.

13. Wskazanie, objaśnienie i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF

Z uwagi na fakt, że PZU sporządził pierwsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU wg MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2005 roku i zaprezentował w nim dane porównywalne za rok poprzedzający, datą przejścia Grupy PZU na stosowanie MSSF był dzień 1 stycznia 2004 roku. Na podstawie punktu 17 załącznika D do MSSF 1 wskazania,

objaśnienia i kwantyfikacja istotnych różnic pomiędzy PSR i MSSF zakładają, że hipotetyczną datą przejścia PZU na stosowanie MSSF dla potrzeb sprawozdawczości jednostkowej był również dzień 1 stycznia 2004 roku (w celu kalkulacji różnic pomiędzy MSSF a PSR zaprezentowanych poniżej), pomimo faktu, że PZU nie sporządza jednostkowych sprawozdań finansowych według MSSF.

Poniżej przedstawiono opis istotnych różnic pomiędzy zasadami rachunkowości określonymi w PSR a MSSF, które miałyby wpływ na wynik finansowy lub kapitały własne w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU sporządzonym zgodnie z MSSF.

13.1 Wycena jednostek podporządkowanych

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym według PSR, udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane są metodą praw własności, opisaną szczegółowo w punkcie 12.2.2 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Zgodnie z MSR 27, w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według MSSF udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych wyceniane byłyby według kosztu nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami punktu 66 MSR 39, nie jest możliwe odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych niewycenianych według wartości godziwej (w sytuacji braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej).

13.2 Wycena nieruchomości

Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli, wszystkie nieruchomości (wykorzystywane na własne potrzeby oraz inwestycyjne) wycenia się według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Na dzień przejścia na stosowanie MSSF (tj. 1 stycznia 2004 roku) dokonano ustalenia kosztu wytworzenia posiadanych nieruchomości wykorzystywanych na własne potrzeby, odnosząc różnicę na niepodzielony wynik z lat ubiegłych. W późniejszych okresach powoduje to różnicę w wartości księgowej netto skumulowanego umorzenia oraz wysokości naliczanej amortyzacji tych nieruchomości.

Według MSSF nieruchomości przeznaczone na cele inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej ustalonej na dzień bilansowy, a zmiany wartości godziwej w ciągu okresu sprawozdawczego odnosi w ciężar rachunku zysków i strat danego okresu.

W przypadku, gdy nieruchomość wykorzystywana na własne potrzeby staje się nieruchomością inwestycyjną, wykazywaną w wartości godziwej, amortyzacja jest kontynuowana do dnia reklasyfikacji, a ustalona na ten dzień różnica pomiędzy wartością bilansową a jej wartością godziwą odnoszona jest na inne całkowite dochody.

13.3 Kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz na podstawie odrębnych przepisów dotyczących aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych w 1995 roku w księgach polskich dokonano przeszacowania składników rzeczowych aktywów trwałych, odnosząc jego skutki na kapitał z aktualizacji wyceny. Przeszacowanie to nie spełnia wymogów MSR 29.

13.4 Rezerwa na wyrównanie szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Zapisy rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli precyzują zasady tworzenia i wykorzystywania rezerwy na wyrównanie szkodowości. Rezerwa ta nie odnosi się do konkretnych zobowiązań wynikających z zawartych polis ubezpieczeniowych. Zgodnie z PSR zmiana stanu rezerwy stanowi koszt bieżącego okresu, natomiast zgodnie z MSSF - alokację zysku netto.

13.5 Fundusz prewencyjny

Zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej PZU może dokonywać odpisów na fundusz prewencyjny w ciężar kosztów bieżącego okresu. Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie rachunkowości ubezpieczycieli fundusz ten jest wykazywany jako fundusze specjalne w zobowiązaniach.

Zgodnie z zapisami MSR 37 fundusze tego typu nie mogą być tworzone w ciężar kosztów bieżącego okresu i są wykazywane jako alokacja zysku netto przy jednoczesnym rozpoznaniu kosztów działalności prewencyjnej w momencie ich poniesienia.

13.6 Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży

W odniesieniu do niektórych instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do portfela instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży rozpoznano odpisy z tytułu utraty wartości.

Zgodnie z zapisami punktu 69 MSR 39, nie jest możliwe odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do portfela instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży przez rachunek zysków i strat.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości w przypadku ustania przyczyny dla której dokonano odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu z tytułu utraty wartości zwiększa wartość danego składnika aktywów i jest wykazywana jako dodatni wynik z rewaloryzacji lokat.

13.7 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jeżeli Walne Zgromadzenie PZU podejmuje decyzję o przekazaniu części wyniku netto za rok poprzedni na rzecz ZFŚS utrzymywanego przez PZU, zgodnie z PSR fakt ten wykazuje się jako podział wyniku netto roku poprzedniego, niewpływający na wynik finansowy roku obrotowego, w którym dokonano takiego podziału wyniku finansowego netto.

Powyższa transakcja spełnia definicję kosztów zawartą w MSSF i zgodnie z postanowieniami MSR 1 wykazywana jest w rachunku zysków i strat roku obrotowego, w którym dokonano przekazania części wyniku netto za rok poprzedni na rzecz ZFŚS.

13.8 Zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw pracowniczych

Zgodnie z PSR w wyliczeniu rezerw na odprawy emerytalne oraz odprawy pośmiertne uwzględnione są zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych oraz założeń finansowych. Zyski i straty te, zgodnie z PSR wpływają na wynik finansowy roku obrotowego.

Zgodnie z MSR 19 zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych i założeń finansowych odnoszone są na inne całkowite dochody.

13.9 Różnice z tytułu podatku odroczonego

Dla różnic pomiędzy PSR i MSSF, opisanych powyżej, wyliczono również związany z nimi wpływ różnic z tytułu podatku odroczonego i uwzględniono go w wyliczeniu wszystkich przedstawionych korekt, o ile tylko było to zasadne.

13.10 Uzgodnienie kapitału własnego oraz wyniku finansowego netto sporządzonych według PSR i według MSSF

Opis	Pkt.	Zysk netto 1 stycznia - 31 grudnia 2015	Kapitały własne 31 grudnia 2015	Zysk netto 1 stycznia - 31 grudnia 2014	Kapitały własne 31 grudnia 2014
Sprawozdanie finansowe według PSR		2 248 522	12 378 733	2 636 733	12 328 724
Wycena jednostek podporządkowanych ¹⁾	13.1	(60 508)	(3 838 547)	62 055	(3 840 475)
Wycena nieruchomości	13.2, 13.3	(14 677)	114 477	(15 849)	123 969
Rezerwa na wyrównanie szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	13.4	29 279	512 707	5 461	483 427
Fundusz prewencyjny	13.5	14 616	38 303	(18 583)	23 687
Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży	13.6	-	-	(3)	-
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	13.7	(10 000)	-	(10 000)	-
Zyski i straty aktuarialne z tytułu rezerw pracowniczych	13.8	(1 301)	-	4 571	-
Pozostałe		(1 200)	979	(1 559)	2 180
Razem korekty		(43 791)	(3 172 081)	26 093	(3 207 212)
Sprawozdanie finansowe według MSSF		2 204 731	9 206 652	2 662 826	9 121 512

¹⁾ PZU nigdy nie sporządzał i nie sporządza jednostkowych sprawozdań finansowych wg MSSF. Dla potrzeb niniejszej noty przyjęto zgodnie z MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe, że lokaty w jednostkach podporządkowanych wg MSSF wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpis z tytułu utraty wartości.

Bilans i pozycje pozabilansowe

Aktywa	Nota	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
I. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	1	362 167	283 999
- wartość firmy		-	-
II. Lokaty	2	32 356 048	31 030 939
1. Nieruchomości	2.3	475 812	492 420
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	2.4	8 040 778	6 473 390
- lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		7 463 908	6 393 416
3. Inne lokaty finansowe	2.5	23 839 458	24 065 129
4. Należności depozytowe od cedentów		-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający		-	-
IV. Należności	3	1 801 903	2 437 819
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	3.1	1 433 828	1 398 967
1.1. Od jednostek podporządkowanych		2 419	110
1.2. Od pozostałych jednostek		1 431 409	1 398 857
2. Należności z tytułu reasekuracji	3.2	40 929	19 651
2.1. Od jednostek podporządkowanych		2 452	194
2.2. Od pozostałych jednostek		38 477	19 457
3. Inne należności	3.3	327 146	1 019 201
3.1. Należności od budżetu		63 641	1 953
3.2. Pozostałe należności		263 505	1 017 248
a) od jednostek podporządkowanych		37 127	803 507
b) od pozostałych jednostek		226 378	213 741
V. Inne składniki aktywów	4	195 984	171 650
1. Rzeczowe składniki aktywów	4.1	130 908	124 649
2. Środki pieniężne	4.2	65 076	47 001
3. Pozostałe składniki aktywów		-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	5	1 642 259	705 371
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5.1	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji		957 179	568 502
3. Zarachowane odsetki i czynsze		-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	5.2	685 080	136 869
Aktywa, razem		36 358 361	34 629 778

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Pasywa	Nota	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
I. Kapitał własny	7	12 378 733	12 328 724
1. Kapitał zakładowy	7.1	86 352	86 352
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)		-	-
3. Akcje własne (wielkość ujemna)		-	-
4. Kapitał zapasowy	7.3	4 446 348	4 408 306
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	7.4	5 597 511	5 197 333
6. Pozostałe kapitały rezerwowe		-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych		-	-
8. Zysk (strata) netto		2 248 522	2 636 733
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		-	-
II. Zobowiązania podporządkowane		-	-
III. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	8	18 673 869	17 657 194
IV. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych (wartość ujemna)	8	(1 037 301)	(683 893)
V. Oszacowane regresy i odzyski (wartość ujemna)	9	(96 075)	(112 120)
1. Oszacowane regresy i odzyski brutto		(96 539)	(113 763)
2. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach		464	1 643
VI. Pozostałe rezerwy	10	472 916	265 170
1. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	10.1	50 287	72 667
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2	349 003	92 577
3. Inne rezerwy	10.3	73 626	99 926
VII. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów		-	-
VIII. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	11	5 109 816	4 598 574
1. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	11.1	344 541	325 424
1.1. Wobec jednostek podporządkowanych		912	783
1.2. Wobec pozostałych jednostek		343 629	324 641
2. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	11.2	81 038	67 650
2.1. Wobec jednostek podporządkowanych		1 883	-
2.2. Wobec pozostałych jednostek		79 155	67 650
3. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	11.3	3 611 636	2 127 155
4. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	11.4	-	-
5. Inne zobowiązania	11.5	928 469	1 956 784
5.1. Zobowiązania wobec budżetu		50 783	40 502
5.2. Pozostałe zobowiązania		877 686	1 916 282
a) wobec jednostek podporządkowanych		46 427	8 192
b) wobec pozostałych jednostek		831 259	1 908 090
6. Fundusze specjalne	11.7	144 132	121 561
IX. Rozliczenia międzyokresowe	12	856 403	576 129
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów		821 516	550 075
2. Ujemna wartość firmy		-	-
3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów		34 887	26 054
Pasywa, razem		36 358 361	34 629 778

Wartość księgowa	12 378 733	12 328 724
Liczba akcji	863 523 000	863 523 000 ¹⁾
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	14,34	14,28 ¹⁾
Rozwodniona liczba akcji	863 523 000	863 523 000 ¹⁾
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	14,34	14,28 ¹⁾

¹⁾ Dane porównywalne przekształcono uwzględniając nową liczbę akcji po przeprowadzeniu splitu opisanego w pkt. 7.1.1 Dodatkowych informacji o objaśnieniach.

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Pozycje pozabilansowe	Nota	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Należności warunkowe, w tym:	14.1	30 527 497	9 846 030
1.1. Otrzymane gwarancje i poręczenia		12 408	12 552
1.2. Pozostałe ¹⁾		30 515 089	9 833 478
2. Zobowiązania warunkowe, w tym:	14.2	4 642 447	2 350 745
2.1. Udzielone poręczenia i gwarancje		3 651 485	2 152 111
2.2. Weksle akceptowane i indosowane		-	-
2.3. Aktywa z zobowiązaniem odsprzedaży		-	-
2.4. Inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach		-	-
2.5. Roszczenia sporne, nieuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego		575 148	198 357
2.6. Pozostałe		415 814	277
3. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione na rzecz zakładu ubezpieczeń		-	-
4. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione przez zakład ubezpieczeń na rzecz cedentów		-	-
5. Obce składniki aktywów nieujęte w aktywach		136 477	123 161
6. Inne pozycje pozabilansowe		-	-
Pozycje pozabilansowe, razem		35 306 421	12 319 936

Wysokość środków własnych	13	7 838 829	7 981 468
Wysokość marginesu wypłacalności	13	1 424 278	1 362 353
Nadwyżka (niedobór) środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	13	6 414 551	6 619 115
Wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ²⁾		18 577 330	17 543 431
Wysokość aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		20 535 296	20 755 548
Nadwyżka (niedobór) aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		1 957 966	3 212 117

¹⁾ Pozycja obejmuje: zabezpieczenia otrzymane w formie przewłaszczenia majątku dłużnika, hipoteki na majątku dłużnika, weksle z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych, pozostałe weksle, inne należności warunkowe itp.

²⁾ Z uwzględnieniem oszacowanych regresów i odzysków brutto.

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)		7 897 960	7 902 639
1. Składki przypisane brutto	15	8 858 036	8 261 752
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej		293 494	281 468
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto		709 055	159 223
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek		42 473	81 578
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat		256 955	266 032
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym		213 649	143 758
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	18	5 036 629	5 230 864
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym		5 060 585	4 366 167
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		5 135 220	4 427 251
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych		74 635	61 084
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		(23 956)	864 697
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto		288 158	985 966
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia		312 114	121 269
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym		-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto		-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw		7 191	2 325
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	21	2 325 217	2 252 028
1. Koszty akwizycji, w tym:	21.1	1 572 330	1 511 908
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji		(388 677)	(48 197)
2. Koszty administracyjne	21.2	753 737	729 142
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów		850	(10 978)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym		327 046	256 040
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)		36 147	6 743
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych		636 334	564 429

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub ubezpieczeń na życie		636 334	564 429
II. Przychody z lokat		2 505 084	2 963 887
1. Przychody z lokat w nieruchomości		5 854	6 215
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych		1 708 564	2 093 953
2.1. Z udziałów lub akcji		1 704 309	2 090 212
2.2. Z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych		4 255	3 741
2.3. Z pozostałych lokat		-	-
3. Przychody z innych lokat finansowych		377 268	469 524
3.1. Z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		13 884	11 670
3.2. Z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu		310 169	328 612
3.3. Z lokat terminowych w instytucjach kredytowych		1 344	58 677
3.4. Z pozostałych lokat		51 871	70 565
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat		534	5 230
5. Wynik dodatni z realizacji lokat		412 864	388 965
III. Niezrealizowane zyski z lokat		181 605	266 653
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie		-	-
V. Koszty działalności lokacyjnej		391 054	301 637
1. Koszty utrzymania nieruchomości		9 706	9 146
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej		13 051	14 738
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat		21 349	7 386
4. Wynik ujemny z realizacji lokat		346 948	270 367
VI. Niezrealizowane straty na lokatach		218 407	298 810
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych		256 955	266 032
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	22	303 853	146 489
IX. Pozostałe koszty operacyjne	23	284 539	220 455
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		2 475 921	2 854 524
XI. Zyski nadzwyczajne		-	-
XII. Straty nadzwyczajne		-	-
XIII. Zysk (strata) brutto		2 475 921	2 854 524
XIV. Podatek dochodowy	25	174 152	155 736
a) część bieżąca		26 603	167 041
b) część odroczone		147 549	(11 305)
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		-	-
XVI. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	26	(53 247)	(62 055)
XVII. Zysk (strata) netto		2 248 522	2 636 733

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Zysk (strata) netto	2 248 522	2 636 733
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	863 523 000	863 523 000 ¹⁾
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,60	3,05 ¹⁾
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych ¹⁾	863 523 000	863 523 000 ¹⁾
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł) ¹⁾	2,60	3,05 ¹⁾

¹⁾ Dane porównywalne przekształcono uwzględniając nową liczbę akcji po przeprowadzeniu splitu opisanego w pkt. 7.1.1 Dodatkowych informacji o objaśnieniach.

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Zestawienie zmian kapitału własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	12 328 724	12 259 761
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	12 328 724	12 259 761
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	86 352	86 352
1.1. Zmiany kapitału zakładowego	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	86 352	86 352
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-
2.1. Zmiany należnych wpłat na kapitał zakładowy	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-
3. Akcje własne na początek okresu	-	-
3.1. Zmiany akcji własnych	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
3.2. Akcje własne na koniec okresu	-	-
4. Kapitał zapasowy na początek okresu	4 408 306	3 974 327
4.1. Zmiany kapitału zapasowego	38 042	433 979
a) zwiększenia (z tytułu):	38 042	433 979
- podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo wartość)	36 164	433 321
- z kapitału rezerwowego z aktualizacji – tytułem zbycia środków trwałych	1 878	658
b) zmniejszenia	-	-
4.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	4 446 348	4 408 306
5. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	5 197 333	4 819 783
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
5.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	400 178	377 550
a) zwiększenia (z tytułu):	673 567	677 291
- wycena lokat finansowych	664 996	677 291
- przeniesienia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lokat dostępnych do sprzedaży	8 571	-
- pozostałe zwiększenia, w tym rozwiązania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości nieruchomości	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	273 389	299 741
- wycena lokat finansowych	271 511	299 037
- zbycia środków trwałych	1 878	658
- pozostałe	-	46
5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	5 597 511	5 197 333
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	-	-
6.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
6.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	2 636 733	3 379 299
7.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	2 636 733	3 379 299
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów	-	-
7.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	2 636 733	3 379 299

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	2 636 733	3 379 299
- przeniesienia na kapitał zapasowy	36 164	433 321
- wypłata dywidendy	2 590 569	2 935 978
- przeniesienia/odpisy ZFŚS	10 000	10 000
7.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
7.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów	-	-
7.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
7.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
7.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
8. Wynik netto	2 248 522	2 636 733
a) zysk netto	2 248 522	2 636 733
b) strata netto	-	-
c) odpisy z zysku	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	12 378 733	12 328 724
III. Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	12 378 733	12 328 724

Pozycję „Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)” przedstawiono z uwzględnieniem zagadnienia opisanego w punkcie 7.2.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Wpływy		9 571 857	9 155 722
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		8 613 380	8 389 086
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto		8 459 119	8 250 782
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań		119 939	108 120
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej		34 322	30 184
2. Wpływy z reasekuracji biernej		87 338	61 026
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach		65 993	54 763
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów		21 327	6 232
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej		18	31
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej		871 139	705 610
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego		194 355	183 762
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty		3 453	2 562
3.3. Pozostałe wpływy	27	673 331	519 286
II. Wydatki		9 192 097	8 351 613
1. Wydatki z tytułu z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		7 530 796	6 687 994
1.1. Zwroty składek brutto		156 921	160 062
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		4 405 539	3 771 911
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji		1 185 199	1 115 888
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym		1 424 266	1 362 861
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów		206 305	155 280
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej		34 776	6 647
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej		117 790	115 345
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej		264 798	219 739
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji		264 325	219 421
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej		473	318
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej		1 396 503	1 443 880
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego		484 799	453 015
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty		170 395	161 128
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	27	741 309	829 737
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I-II)		379 760	804 109
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności lokacyjnej			
I. Wpływy		168 572 509	212 221 437
1. Zbycie nieruchomości		34 766	20 725
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych		281 073	-
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		12 976	140 654
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom		37 448	105 000
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki		8 001 193	8 541 245
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych		95 747 370	96 709 115
7. Realizacja pozostałych lokat		61 969 168	105 273 064

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Rachunek przepływów pieniężnych	Nota	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
8. Wpływy z nieruchomości		7 955	8 200
9. Odsetki otrzymane		22 003	52 428
10. Dywidendy otrzymane		2 434 351	1 360 261
11. Pozostałe wpływy z lokat		24 206	10 745
II. Wydatki		166 313 000	213 431 940
1. Nabycie nieruchomości		-	-
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych		1 414 544	1 412 626
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych		75 540	298 550
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom		130 000	327 193
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki		7 418 486	7 885 670
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych		95 783 100	97 839 671
7. Nabycie pozostałych lokat		61 430 307	105 610 348
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości		56 377	55 142
9. Pozostałe wydatki na lokaty		4 646	2 740
III. Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej (I-II)		2 259 509	(1 210 503)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		13 604 842	3 670 304
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału		-	-
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych		13 604 842	3 670 304
3. Pozostałe wpływy finansowe		-	-
II. Wydatki		16 231 980	3 288 886
1. Dywidendy		4 058 605	1 468 139
2. Inne, niż wypłata dywidend, wydatki z tytułu podziału zysku		-	-
3. Nabycie akcji własnych		-	-
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych		12 144 251	1 820 733
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		29 124	14
6. Pozostałe wydatki finansowe		-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)		(2 627 138)	381 418
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)		12 131	(24 976)
E. Bilansowa zmiana środków pieniężnych, w tym:		18 075	(28 008)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		5 944	(3 032)
F. Środki pieniężne na początek okresu		47 001	75 009
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-E), w tym:		65 076	47 001
- o ograniczonej możliwości dysponowania	27.1	60 646	45 167

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczne rachunki ubezpieczeń – działalność bezpośrednia

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich – ogółem

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	7 757 001	7 857 787
1. Składki przypisane brutto	8 262 970	8 139 124
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	219 060	220 626
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	314 918	98 990
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	28 009	38 279
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	256 955	266 032
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	210 680	141 126
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	4 926 554	5 190 264
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	5 023 863	4 342 031
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	5 085 970	4 391 907
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	62 107	49 876
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(97 309)	848 233
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(84 141)	970 095
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	13 168	121 862
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	2 501	908
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 266 013	2 235 788
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 543 172	1 503 496
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(161 945)	(48 197)
2. Koszty administracyjne	723 691	721 314
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	850	(10 978)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	318 847	251 904
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	33 619	7 867
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	677 102	578 214

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 1 Ubezpieczenie wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	436 487	438 399
1. Składki przypisane brutto	428 767	436 423
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	67	101
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(7 807)	(2 049)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(20)	28
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 415	7 434
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	134 675	128 216
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	140 255	141 989
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	140 255	141 989
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(5 580)	(13 773)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(5 578)	(13 772)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	2	1
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	1	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	153 930	169 974
1. Koszty akwizycji, w tym:	101 106	109 649
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	5 450	(1 110)
2. Koszty administracyjne	52 846	60 332
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	22	7
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	6 636	2 535
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	142 660	145 108

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 2 Ubezpieczenie choroby

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	8 323	9 462
1. Składki przypisane brutto	8 337	9 461
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	2	4
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	10	(5)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(2)	-
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	11	31
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	3 705	3 899
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 946	3 928
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3 946	3 908
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	(20)
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(241)	(29)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(241)	(29)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 925	3 438
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 862	2 228
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(6)	-
2. Koszty administracyjne	1 063	1 210
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	105	19
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 599	2 137

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 3 Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	2 024 744	1 986 810
1. Składki przypisane brutto	2 142 681	2 010 892
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	24 076	26 898
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	92 941	(1 942)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(920)	874
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	44 890	12 982
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 474 670	1 296 224
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 421 815	1 310 792
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 423 920	1 311 958
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2 105	1 166
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	52 855	(14 568)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	53 104	(14 304)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	249	264
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	290	538
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	545 201	513 373
1. Koszty akwizycji, w tym:	406 745	373 949
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(33 983)	(14 129)
2. Koszty administracyjne	132 845	130 944
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	(5 611)	(8 480)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	33 224	27 310
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	16 249	162 347

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 4 Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	4 231	4 437
1. Składki przypisane brutto	970	13 862
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	604	4 194
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(5 038)	7 294
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1 173)	2 063
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	492	88
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 530	7 075
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	8 571	979
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	8 890	594
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	319	(385)
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(7 041)	6 096
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(10 004)	9 207
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(2 963)	3 111
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	(18)	134
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 205	1 438
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 231	1 225
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	860	(1 442)
2. Koszty administracyjne	202	458
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	228	245
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	21	433
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	212	(618)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 773	(3 937)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 5 Ubezpieczenie casco statków powietrznych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	6 396	6 071
1. Składki przypisane brutto	8 323	6 130
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 375	1 077
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	1 059	(763)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	507	255
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	378	270
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	(5 042)	7 397
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 090	1 131
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 090	1 578
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	447
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(7 132)	6 266
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(8 410)	7 285
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(1 278)	1 019
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	37	106
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 540	1 369
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 346	1 216
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(237)	117
2. Koszty administracyjne	194	153
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	190	60
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	320	(1 069)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	9 729	(1 522)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 6 Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	16 222	13 150
1. Składki przypisane brutto	21 237	22 107
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	5 453	7 625
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(1 604)	3 484
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1 166)	2 152
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 140	427
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	17 460	9 568
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	10 482	9 128
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	11 423	9 344
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	941	216
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	6 978	440
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	24 562	814
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	17 584	374
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 059	3 380
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 709	2 969
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	202	(926)
2. Koszty administracyjne	808	758
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	458	347
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	428	660
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	811	(267)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(5 396)	236

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 7 Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	8 443	8 730
1. Składki przypisane brutto	8 428	14 547
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 526	4 351
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(2 067)	3 548
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(526)	2 082
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	493	860
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	(4 197)	2 535
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	3 720	1 609
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	3 720	1 609
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(7 917)	926
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(7 859)	912
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	58	(14)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	5	287
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	3 818	4 259
1. Koszty akwizycji, w tym:	2 791	3 097
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(651)	(353)
2. Koszty administracyjne	1 104	1 249
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	77	87
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	488	412
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	92
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	8 822	2 005

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 8 Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami obejmujące szkody rzeczowe, nieujęte w grupach 3-7

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	1 046 456	1 014 907
1. Składki przypisane brutto	1 121 316	1 084 178
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	46 459	53 292
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	31 548	22 833
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	3 147	6 854
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	14 641	17 825
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	380 001	343 287
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	374 830	304 045
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	382 377	312 567
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	7 547	8 522
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	5 171	39 242
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(4 201)	37 608
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(9 372)	(1 634)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	283	(402)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	331 293	312 085
1. Koszty akwizycji, w tym:	247 168	236 376
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(22 929)	(8 124)
2. Koszty administracyjne	86 858	78 284
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	2 733	2 575
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	49 740	40 440
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	299 780	337 322

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 9 Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7) wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	668 553	694 078
1. Składki przypisane brutto	744 001	745 404
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	67 794	41 851
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	22 571	13 669
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	14 917	4 194
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	9 375	20 480
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	284 969	338 454
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	296 464	340 839
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	307 710	345 381
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	11 246	4 542
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(11 495)	(2 385)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(14 568)	(372)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(3 073)	2 013
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	200	(585)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	256 426	266 588
1. Koszty akwizycji, w tym:	166 875	182 467
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(25 425)	(1 583)
2. Koszty administracyjne	93 216	86 740
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	3 665	2 619
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	19 668	10 774
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	28 922	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	87 743	99 327

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 10 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	2 518 975	2 709 143
1. Składki przypisane brutto	2 642 743	2 634 079
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	7 912	10 725
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	115 304	(84 342)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(552)	1 447
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	233 806	242 036
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	127 006	63 391
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 258 620	2 532 056
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 337 747	1 876 335
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 369 329	1 903 716
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	31 582	27 381
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(79 127)	655 721
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(67 992)	680 183
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	11 135	24 462
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	81	192
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	603 426	607 987
1. Koszty akwizycji, w tym:	353 716	341 715
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(48 700)	(2 713)
2. Koszty administracyjne	242 245	248 314
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	(7 465)	(17 958)
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	183 234	155 950
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(165 574)	(281 615)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 11 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	3 359	3 672
1. Składki przypisane brutto	5 450	4 528
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 597	1 012
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	780	(489)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	286	(333)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	62	48
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	219	311
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	4 243	(2 062)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 128	445
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 128	445
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	2 115	(2 507)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	2 174	(2 491)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	59	16
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	(60)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 667	1 551
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 112	1 121
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(521)	65
2. Koszty administracyjne	589	455
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	34	25
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	200	80
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(120)	(77)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(2 350)	4 599

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 12 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	513	520
1. Składki przypisane brutto	575	583
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	10	19
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	51	46
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(1)	2
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	6	8
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	398	296
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	317	190
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	317	190
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	81	106
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	81	106
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	306	284
1. Koszty akwizycji, w tym:	181	164
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(32)	(6)
2. Koszty administracyjne	125	120
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	10	3
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(7)	5
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(188)	(60)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 13 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10-12

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	650 625	648 927
1. Składki przypisane brutto	676 024	756 291
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	13 194	22 031
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	10 038	88 780
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(2 167)	3 447
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	23 087	23 948
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	6 689	14 551
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	201 858	383 659
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	254 633	208 744
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	256 239	210 481
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 606	1 737
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(52 775)	174 915
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(46 666)	197 748
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	6 109	22 833
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	2	168
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	200 270	187 705
1. Koszty akwizycji, w tym:	147 436	140 145
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(16 998)	(15 808)
2. Koszty administracyjne	54 221	49 226
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	1 387	1 666
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	17 137	8 748
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	7 434
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	261 134	99 712

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 14 Ubezpieczenie kredytu

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	16 015	17 730
1. Składki przypisane brutto	14 175	14 715
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 630	1 824
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(3 597)	(4 900)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(127)	(61)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	533	518
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 808	130
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 290	401
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 650	474
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 360	73
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 518	(271)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	1 600	(354)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	82	(83)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	312	348
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 675	6 512
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 976	3 434
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(470)	230
2. Koszty administracyjne	3 264	3 707
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	565	629
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	80	96
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 505	1 547
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	7 168	9 615

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 15 Gwarancja ubezpieczeniowa

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	19 639	15 494
1. Składki przypisane brutto	61 075	65 351
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	26 442	28 651
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	23 980	31 892
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	8 986	10 686
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	(830)	(846)
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	9 525	9 721
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 363	6 523
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	10 667	10 762
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	4 304	4 239
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	3 162	3 198
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	5 048	5 452
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	1 886	2 254
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno- ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	9 410	10 883
1. Koszty akwizycji, w tym:	5 320	9 237
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(7 393)	(837)
2. Koszty administracyjne	7 883	8 336
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	3 793	6 690
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(557)	(262)
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	355	774
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	76	(6 468)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 16 Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	66 245	62 852
1. Składki przypisane brutto	85 073	82 282
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	21 103	16 679
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	5 008	7 353
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	7 283	4 602
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 758	1 764
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 129	324
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	5 111	8 728
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	6 208	10 686
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 097	1 958
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(3 982)	(8 404)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(11 292)	58 910
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	(7 310)	67 314
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno- ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	1 308	182
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	47 021	45 544
1. Koszty akwizycji, w tym:	44 338	42 586
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(435)	925
2. Koszty administracyjne	3 647	3 528
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	964	570
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	3 757	3 398
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 621	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	15 167	15 168

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 17 Ubezpieczenie ochrony prawnej

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	878	915
1. Składki przypisane brutto	3 535	875
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	-	-
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	2 657	(40)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-	-
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1	51
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	549	922
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	596	732
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	596	732
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(47)	190
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(47)	190
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 287	710
1. Koszty akwizycji, w tym:	723	416
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(504)	-
2. Koszty administracyjne	564	294
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	55	3
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	46
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(1 012)	(715)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń bezpośrednich

GRUPA USTAWOWA NR 18 Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	260 897	222 490
1. Składki przypisane brutto	290 260	237 416
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	(184)	292
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	29 084	14 621
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(463)	(13)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	463	981
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	159 653	128 563
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	153 505	125 493
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	153 505	125 493
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	6 148	3 070
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	6 148	3 002
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	(68)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	97 554	98 708
1. Koszty akwizycji, w tym:	55 537	51 502
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(10 173)	(2 503)
2. Koszty administracyjne	42 017	47 206
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	4 431	1 245
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(278)	(5 045)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczne rachunki ubezpieczeń – reasekuracja czynna

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna ogółem

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	140 959	44 852
1. Składki przypisane brutto	595 066	122 628
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	74 434	60 842
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	394 137	60 233
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	14 464	43 299
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	2 969	2 632
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	110 075	40 600
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	36 722	24 136
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	49 250	35 344
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	12 528	11 208
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	73 353	16 464
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	372 299	15 871
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	298 946	(593)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	4 690	1 417
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	59 204	16 240
1. Koszty akwizycji, w tym:	29 158	8 412
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(226 732)	-
2. Koszty administracyjne	30 046	7 828
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	8 199	4 136
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	2 528	(1 124)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(40 768)	(13 785)

W roku 2015 PZU prowadził działalność w zakresie reasekuracji czynnej we wszystkich klasach rachunkowych z wyjątkiem klasy 9. W roku 2014 PZU prowadził działalność w zakresie reasekuracji czynnej we wszystkich klasach rachunkowych z wyjątkiem klasy 8 i 9.

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 1 Następstwa wypadków i choroba (grupa 1, 2)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	7 844	89
1. Składki przypisane brutto	11 895	1 038
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	449	859
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	3 314	741
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(288)	651
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	226	21
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	4 424	(1)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	-	-
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	-	-
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	4 424	(1)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	4 424	(1)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 531	116
1. Koszty akwizycji, w tym:	2 475	1
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(401)	-
2. Koszty administracyjne	56	115
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	889	-
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	226	(5)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 2 Komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	55 222	1 804
1. Składki przypisane brutto	181 687	14 384
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	7 873	7 830
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	119 162	12 292
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	570	7 542
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	418	463
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	48 508	(730)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	376	2 806
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	376	2 806
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	48 132	(3 536)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	48 132	(3 536)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	33 773	1 794
1. Koszty akwizycji, w tym:	12 056	231
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(28 532)	-
2. Koszty administracyjne	21 717	1 563
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	924	7
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(251)	90
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(27 314)	1 106

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 3 Komunikacyjne pozostałe (grupa 3)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	7 385	2 429
1. Składki przypisane brutto	24 986	5 397
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	132	129
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	17 485	2 959
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	16	120
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	1 161	39
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	2 828	681
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 834	364
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 834	364
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	994	317
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	994	317
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 523	451
1. Koszty akwizycji, w tym:	3 861	66
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(11 110)	-
2. Koszty administracyjne	662	385
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	1 225	685
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(18)	12
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(12)	639

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 4 Morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	3 063	4 547
1. Składki przypisane brutto	5 706	11 779
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	2 837	6 825
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(2 372)	2 367
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(2 178)	1 960
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	138	290
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 742	1 707
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	705	540
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	705	541
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	1
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 037	1 167
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	1 037	1 335
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	168
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	30	7
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 039	1 459
1. Koszty akwizycji, w tym:	869	1 094
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	-	-
2. Koszty administracyjne	170	365
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(7)	82
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	(28)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	397	1 610

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 5 Od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8, 9)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	49 582	29 618
1. Składki przypisane brutto	133 975	71 676
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	56 285	35 684
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	41 568	32 064
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	13 460	25 690
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	830	1 594
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	27 956	33 150
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	30 443	9 471
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	42 971	20 631
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	12 528	11 160
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	(2 487)	23 679
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	88 478	22 253
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	90 965	(1 426)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno- ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	3 957	1 268
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	14 317	7 652
1. Koszty akwizycji, w tym:	8 026	3 698
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(4 964)	-
2. Koszty administracyjne	6 291	3 954
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	4 481	2 613
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	2 479	(1 287)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(2 778)	(12 184)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 6 Odpowiedzialność cywilna (grupy 11, 12, 13)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	6 641	3 367
1. Składki przypisane brutto	33 108	7 022
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 810	2 133
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	24 483	3 043
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(174)	1 521
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	66	33
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	3 913	3 479
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	2 447	9 573
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 447	9 573
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 466	(6 094)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	1 466	(6 092)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	2
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	2	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	2 405	1 434
1. Koszty akwizycji, w tym:	1 715	1 025
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(4 987)	-
2. Koszty administracyjne	690	409
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	48	481
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	332	168
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	7	(2 162)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 7 Kredyt i gwarancje (grupy 14, 15)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	4 561	556
1. Składki przypisane brutto	1 826	7 443
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	463	5 672
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(1 823)	6 887
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1 375	5 672
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	4	79
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	435	(90)
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	(2)	45
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(2)	45
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	437	(135)
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	542	(135)
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	105	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	(603)	2 943
1. Koszty akwizycji, w tym:	(718)	2 033
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(1 650)	-
2. Koszty administracyjne	115	910
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	3	12
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	(14)	10
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	4 744	(2 240)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 8 Świadczenie pomocy (grupa 18)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	-	-
1. Składki przypisane brutto	863	-
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	-	-
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	863	-
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-	-
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	-	-
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	-	-
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	-	-
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	-	-
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	-
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	-	-
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	-	-
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	-	-
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno- ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	-	-
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1	-
1. Koszty akwizycji, w tym:	-	-
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(242)	-
2. Koszty administracyjne	1	-
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	-	-
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(1)	-

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Techniczny rachunek ubezpieczeń – reasekuracja czynna

KLASA RACHUNKOWA NR 10 Pozostałe (grupa 16)

Wyszczególnienie	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Składki (1-2-3+4)	6 661	2 442
1. Składki przypisane brutto	201 020	3 889
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	4 585	1 710
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	191 457	(120)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1 683	143
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	-	-
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	126	113
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	20 269	2 404
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	919	1 337
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	919	1 384
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	-	47
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	19 350	1 067
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	227 226	1 730
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	207 876	663
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	701	142
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	1 218	391
1. Koszty akwizycji, w tym:	874	264
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	(174 846)	-
2. Koszty administracyjne	344	127
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	-	-
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	636	256
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	(89)
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	(16 037)	(549)

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

---

Opinia aktuarusza

Stwierdzam, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone na 31 grudnia 2015 roku w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Spółka Akcyjna za pomocą metod matematyki ubezpieczeniowej ustalono w sposób prawidłowy.

Paweł Chadysz
Główny Aktuarusz PZU

Warszawa, dnia 14 marca 2016 roku

Załączona informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Dodatkowe informacji i objaśnienia

1. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-
b) wartość firmy	-	-
c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym:	274 269	232 324
- oprogramowanie komputerowe	270 642	229 340
d) inne wartości niematerialne i prawne	-	-
e) zaliczki na wartości niematerialne i prawne	87 898	51 675
Wartości niematerialne i prawne, razem	362 167	283 999

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych, łącznie	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	560 499	475 736
b) zwiększenia (z tytułu)	243 506	171 807
- zakup	141 291	92 059
- przeniesienia	102 215	78 593
- inne (w tym oszacowania)	-	1 155
c) zmniejszenia (z tytułu)	107 233	87 044
- sprzedaż	-	-
- likwidacja	2 385	8 451
- przeniesienia	102 215	78 593
- inne (w tym oszacowania)	2 633	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	696 772	560 499
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	274 777	221 319
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	58 105	53 458
- odpisy bieżącego roku	60 489	53 781
- sprzedaż	-	-
- likwidacja	(2 384)	(323)
- inne	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	332 882	274 777
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	1 723	9 835
- zwiększenia	-	16
- zmniejszenia	-	8 128
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	1 723	1 723
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	362 167	283 999

Wartości niematerialne i prawne - struktura własnościowa	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) własne	362 167	283 999
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Wartości niematerialne i prawne, razem	362 167	283 999

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	a) koszty zakończonych prac rozwojowych	b) wartość firmy	c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	- w tym oprogramowanie komputerowe	d) inne wartości niematerialne i prawne	e) zaliczki oraz wart. niem. i prawne w budowie	Wartości niematerialne i prawne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	507 088	496 944	13	53 398	560 499
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	102 435	99 156	-	141 071	243 506
- zakup	-	-	220	220	-	141 071	141 291
- przeniesienia	-	-	102 215	98 936	-	-	102 215
- inne (w tym oszacowania)	-	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	2 385	1 619	-	104 848	107 233
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	2 385	1 619	-	-	2 385
- przeniesienia	-	-	-	-	-	102 215	102 215
- inne (w tym oszacowania)	-	-	-	-	-	2 633	2 633
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	607 138	594 481	13	89 621	696 772
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	-	-	274 764	267 604	13	-	274 777
f) amortyzacja za okres	-	-	58 105	56 235	-	-	58 105
- odpisy bieżącego roku	-	-	60 489	57 854	-	-	60 489
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	(2 384)	(1 619)	-	-	(2 384)
- inne	-	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	332 869	323 839	13	-	332 882
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	274 269	270 642	-	87 898	362 167

Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	a) koszty zakończonych prac rozwojowych	b) wartość firmy	c) nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	- w tym oprogramowanie komputerowe	d) inne wartości niematerialne i prawne	e) zaliczki oraz wart. niem. i prawne w budowie	Wartości niematerialne i prawne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	428 164	421 375	13	47 559	475 736
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	79 247	75 717	-	92 560	171 807
- zakup	-	-	654	534	-	91 405	92 059
- przeniesienia	-	-	78 593	75 183	-	-	78 593
- inne (w tym oszacowania)	-	-	-	-	-	1 155	1 155
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	323	148	-	86 721	87 044
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	323	148	-	8 128	8 451
- przeniesienia	-	-	-	-	-	78 593	78 593
- inne	-	-	-	-	-	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	507 088	496 944	13	53 398	560 499
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	-	-	221 306	215 924	13	-	221 319
f) amortyzacja za okres	-	-	53 458	51 680	-	-	53 458
- odpisy bieżącego roku	-	-	53 781	51 820	-	-	53 781
- sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacja	-	-	(323)	(140)	-	-	(323)
- inne	-	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	274 764	267 604	13	-	274 777
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	9 835	9 835
- zwiększenia	-	-	-	-	-	16	16
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	8 128	8 128
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	1 723	1 723
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	232 324	229 340	-	51 675	283 999

2. Lokaty

2.1 Struktura geograficzna lokat

Struktura geograficzna lokat na dzień 31 grudnia 2015 roku	Krajowe				Zagraniczne - kraje UE				Zagraniczne - pozostałe kraje				Razem			
	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości
I. Nieruchomości ¹⁾	789 339	707 342	475 812	78 670	-	-	-	-	-	-	-	-	789 339	707 342	475 812	78 670
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych ²⁾	2 987 207	6 450 534	6 909 718	7 821	1 106 616	1 117 830	1 117 757	-	176 250	13 303	13 303	-	4 270 073	7 581 667	8 040 778	7 821
III. Inne lokaty finansowe	20 357 947	23 037 013	22 348 035	33 338	1 162 724	1 414 427	1 411 700	-	81 539	79 723	79 723	-	21 602 210	24 531 163	23 839 458	33 338
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 572	48	48	12 524	-	-	-	-	-	-	-	-	12 572	48	48	12 524
- wyceniane w wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- wyceniane według kosztu nabycia	12 572	48	48	12 524	-	-	-	-	-	-	-	-	12 572	48	48	12 524
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	11 718 042	13 606 029	13 606 029	20 814	-	-	-	-	-	-	-	-	11 718 042	13 606 029	13 606 029	20 814
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	5 813 303	6 560 352	5 866 954	-	1 093 030	1 098 202	1 095 751	-	81 539	79 723	79 723	-	6 987 872	7 738 277	7 042 428	-
- wyceniane w wartości godziwej	245 994	250 778	250 779	-	1 023 408	1 023 326	1 023 326	-	81 539	79 723	79 723	-	1 350 941	1 353 827	1 353 828	-
- wyceniane według skorygowanej ceny nabycia lub kosztu nabycia	5 567 309	6 309 574	5 616 175	-	69 622	74 876	72 425	-	-	-	-	-	5 636 931	6 384 450	5 688 600	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	884 676	913 253	917 623	-	-	-	-	-	-	-	-	-	884 676	913 253	917 623	-
6. Pozostałe pożyczki	544 259	546 349	546 399	-	69 694	70 865	70 589	-	-	-	-	-	613 953	617 214	616 988	-
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 385 095	1 391 806	1 391 806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 385 095	1 391 806	1 391 806	-
8. Pozostałe lokaty	-	19 176	19 176	-	-	245 360	245 360	-	-	-	-	-	-	264 536	264 536	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	24 134 493	30 194 889	29 733 565	119 829	2 269 340	2 532 257	2 529 457	-	257 789	93 026	93 026	-	26 661 622	32 820 172	32 356 048	119 829

¹⁾ Prezentowana wartość godziwa nieruchomości wynika z wycen przeprowadzanych w latach 2013-2015, bazujących przede wszystkim na zastosowaniu metody dochodowej.

²⁾ W przypadku spółek wycenianych metodą praw własności, prezentowana wartość godziwa lokat w jednostkach podporządkowanych została przyjęta na poziomie wysokości aktywów netto tych spółek przypadających PZU na datę bilansową (z wyjątkiem Alior Bank, dla którego zaprezentowano wycenę giełdową), powiększonych o niezamortyzowaną część wartości firmy na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Ewentualne regularne oszacowania wartości godziwej lokat w jednostkach podporządkowanych, które wykonywane byłyby wyłącznie dla potrzeb jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU, nie są dokonywane głównie z uwagi na potencjalne znaczne i powtarzalne koszty takich działań oraz duży margines uznaniowości oraz możliwego błędu, jakim obciążone byłyby wyniki.

Struktura lokat wg stanu na 31 grudnia 2015 roku	Krajowe - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - kraje UE - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - pozostałe kraje - wartość bilansowa netto	Razem
I. Nieruchomości	475 812	-	-	475 812
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	6 909 718	1 117 757	13 303	8 040 778
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	1 294 327	-	-	1 294 327
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	5 615 391	1 117 757	13 303	6 746 451
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
III. Inne lokaty finansowe	22 348 035	1 411 700	79 723	23 839 458
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	48	-	-	48
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	48	-	-	48
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	13 606 029	-	-	13 606 029
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	13 606 029	-	-	13 606 029
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	5 866 954	1 095 751	79 723	7 042 428
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	5 530 013	1 023 326	79 723	6 633 062
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	311 760	-	-	311 760
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	25 181	72 425	-	97 606
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	-	-	-	-
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	917 623	-	-	917 623
6. Pozostałe pożyczki	546 399	70 589	-	616 988
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 391 806	-	-	1 391 806
8. Pozostałe lokaty	19 176	245 360	-	264 536
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	19 176	245 360	-	264 536
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
Razem	29 733 565	2 529 457	93 026	32 356 048

Struktura geograficzna lokat na dzień 31 grudnia 2014 roku	Krajowe				Zagraniczne - kraje UE				Zagraniczne - pozostałe kraje				Razem			
	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości	Cena nabycia	Wartość godziwa	Wartość bilansowa netto	Odpis z tytułu utraty wartości
I. Nieruchomości ¹⁾	797 186	732 627	492 420	79 219	-	-	-	-	-	-	-	-	797 186	732 627	492 420	79 219
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych ²⁾	1 110 010	5 201 088	5 201 384	7 821	1 435 211	1 257 173	1 257 481	-	176 250	14 525	14 525	-	2 721 471	6 472 786	6 473 390	7 821
III. Inne lokaty finansowe	22 129 568	24 499 310	23 509 840	12 827	318 536	555 167	549 910	-	4 684	5 379	5 379	-	22 452 788	25 059 856	24 065 129	12 827
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 788	72	72	12 716	-	-	-	-	-	-	-	-	12 788	72	72	12 716
- wyceniane w wartości godziwej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- wyceniane według kosztu nabycia	12 788	72	72	12 716	-	-	-	-	-	-	-	-	12 788	72	72	12 716
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	11 654 036	12 965 651	12 965 651	111	-	-	-	-	-	-	-	-	11 654 036	12 965 651	12 965 651	111
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	7 033 378	8 057 073	7 073 833	-	248 842	267 762	262 803	-	4 684	5 379	5 379	-	7 286 904	8 330 214	7 342 015	-
- wyceniane w wartości godziwej	670 681	694 337	694 337	-	179 220	190 381	190 381	-	4 684	5 379	5 379	-	854 585	890 097	890 097	-
- wyceniane według skorygowanej ceny nabycia lub kosztu nabycia	6 362 697	7 362 736	6 379 496	-	69 622	77 381	72 422	-	-	-	-	-	6 432 319	7 440 117	6 451 918	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	658 300	661 929	660 869	-	-	-	-	-	-	-	-	-	658 300	661 929	660 869	-
6. Pozostałe pożyczki	1 406 755	1 413 589	1 408 419	-	69 694	71 706	71 408	-	-	-	-	-	1 476 449	1 485 295	1 479 827	-
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 364 311	1 368 226	1 368 226	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 364 311	1 368 226	1 368 226	-
8. Pozostałe lokaty	-	32 770	32 770	-	-	215 699	215 699	-	-	-	-	-	-	248 469	248 469	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	24 036 764	30 433 025	29 203 644	99 867	1 753 747	1 812 340	1 807 391	-	180 934	19 904	19 904	-	25 971 445	32 265 269	31 030 939	99 867

¹⁾ Prezentowana wartość godziwa nieruchomości wynika z wycen przeprowadzanych w latach 2013-2014, bazujących przede wszystkim na zastosowaniu metody dochodowej.

²⁾ W przypadku spółek wycenianych metodą praw własności, prezentowana wartość godziwa lokat w jednostkach podporządkowanych została przyjęta na poziomie wysokości aktywów netto tych spółek przypadających PZU na datę bilansową, powiększonych o niezamortyzowaną część wartości firmy na dzień bilansowy, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Ewentualne regularne oszacowania wartości godziwej lokat w jednostkach podporządkowanych, które wykonywane byłyby wyłącznie dla potrzeb jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU, nie są dokonywane głównie z uwagi na potencjalne znaczne i powtarzalne koszty takich działań oraz duży margines uznaniowości oraz możliwego błędu, jakim obarczone byłyby wyniki.

Struktura lokat wg stanu na 31 grudnia 2014 roku	Krajowe - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - kraje UE - wartość bilansowa netto	Zagraniczne - pozostałe kraje - wartość bilansowa netto	Razem
I. Nieruchomości	492 420	-	-	492 420
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	5 201 384	1 257 481	14 525	6 473 390
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	5 201 384	1 257 481	14 525	6 473 390
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
III. Inne lokaty finansowe	23 509 840	549 910	5 379	24 065 129
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	72	-	-	72
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	72	-	-	72
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
2. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	12 965 651	-	-	12 965 651
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	12 965 651	-	-	12 965 651
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
3. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	7 073 833	262 803	5 379	7 342 015
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	6 736 630	190 381	5 379	6 932 390
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	312 017	-	-	312 017
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	25 186	72 422	-	97 608
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
4. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	-	-	-	-
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
5. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	660 869	-	-	660 869
6. Pozostałe pożyczki	1 408 419	71 408	-	1 479 827
7. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 368 226	-	-	1 368 226
8. Pozostałe lokaty	32 770	215 699	-	248 469
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych	-	-	-	-
- z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym	32 770	215 699	-	248 469
- z ograniczoną zbywalnością	-	-	-	-
IV. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
Razem	29 203 644	1 807 391	19 904	31 030 939

2.2 Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli

Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Stanu na początek okresu	Zwiększenia, w tym:		Zmniejszenia, w tym:		Stan na koniec okresu
		Nabycie	Wzrost wartości	Sprzedaż lub wykup	Spadek wartości	
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	266 269	2 050 701	186 920	1 800 182	31 602	672 106
Lokaty w jednostkach powiązanych	-	-	-	-	-	-
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	17 800	2 013 132	5 588	1 625 441	3 509	407 570
Pozostałe lokaty	248 469	37 569	181 332	174 741	28 093	264 536
b) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
c) pożyczki udzielone i należności własne, w tym:	3 900 913	146 273 088	38 800	146 738 407	1 056	3 473 338
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	312 017	-	1 552	1 776	33	311 760
Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	660 869	310 176	23 044	76 466	-	917 623
Pożyczki udzielone podmiotom podporządkowanym	79 974	187 810	6 617	39 240	-	235 161
Pozostałe pożyczki	1 479 827	49 992 002	869	50 854 693	1 017	616 988
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 368 226	95 783 100	6 718	95 766 232	6	1 391 806
d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	6 139 901	4 108 387	98 696	4 955 504	14 639	5 376 841
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	6 139 901	4 108 387	98 696	4 955 504	14 639	5 376 841
e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	20 231 436	11 987 718	695 381	10 299 614	256 970	22 357 951
Lokaty w jednostkach powiązanych	6 393 416	1 746 566	78 542	219 599	193 308	7 805 617
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	12 965 723	75 540	600 582	1 659	34 109	13 606 077
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	872 297	10 165 612	16 257	10 078 356	29 553	946 257
Razem	30 538 519	164 419 894	1 019 797	163 793 707	304 267	31 880 236

Zmiana stanu instrumentów finansowych wg portfeli za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Stan na początek okresu	Zwiększenia, w tym:		Zmniejszenia, w tym:		Stan na koniec okresu
		Nabycie	Wzrost wartości	Sprzedaż lub wykup	Spadek wartości	
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	1 131 604	384 420	266 784	1 217 686	298 853	266 269
Lokaty w jednostkach powiązanych	-	-	-	-	-	-
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	1 010 990	223 412	1 128	1 217 686	44	17 800
Pozostałe lokaty	120 614	161 008	265 656	-	298 809	248 469
b) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
c) pożyczki udzielone i należności własne, w tym:	2 220 034	199 597 600	15 555	197 925 867	6 409	3 900 913
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	312 263	-	1 780	1 987	39	312 017
Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	658 300	2 569	-	-	660 869
Pożyczki udzielone podmiotom podporządkowanym	-	78 627	1 347	-	-	79 974
Pozostałe pożyczki	1 720 077	101 021 002	7 513	101 268 765	-	1 479 827
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	187 694	97 839 671	2 346	96 655 115	6 370	1 368 226
d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	5 621 548	996 324	110 751	572 982	15 740	6 139 901
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	5 621 548	996 324	110 751	572 982	15 740	6 139 901
e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	18 118 137	8 777 378	682 261	7 090 616	255 724	20 231 436
Lokaty w jednostkach powiązanych	4 957 219	1 579 468	11 049	-	154 320	6 393 416
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	12 264 218	298 550	645 143	144 439	97 749	12 965 723
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	896 700	6 899 360	26 069	6 946 177	3 655	872 297
Razem	27 091 323	209 755 722	1 075 351	206 807 151	576 726	30 538 519

2.3 Lokaty w nieruchomości

Lokaty w nieruchomości	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) grunty własne	29 743	30 073
- według cen nabycia	34 516	34 773
- według bieżącej wartości	108 151	91 542
b) prawo wieczystego użytkowania gruntu	4 958	7 629
c) budynki i budowle	431 340	447 229
- według cen nabycia	702 603	711 806
- według bieżącej wartości	451 745	470 827
d) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	6 420	6 583
e) aktywa trwale w budowie	3 351	906
f) zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	-	-
Lokaty w nieruchomości, razem	475 812	492 420

Zmiana stanu lokat w nieruchomości	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) wartość brutto na początek okresu	797 186	824 665
b) zwiększenia (z tytułu)	17 797	14 409
- inwestycje	10 121	5 793
- z zakupów bezpośrednich	7 676	8 259
- pozostałe	-	357
c) zmniejszenia (z tytułu)	25 644	41 888
- likwidacja	-	-
- sprzedaż	17 968	28 883
- darowizny	-	-
- pozostałe	7 676	13 005
d) wartość brutto na koniec okresu	789 339	797 186
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	225 547	219 003
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	9 310	6 544
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	18 428	19 333
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	-	-
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(9 363)	(12 937)
- umorzenie środków trwałych darowanych	-	-
- pozostałe	245	148
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	234 857	225 547
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	79 219	90 501
- zwiększenia	73	614
- zmniejszenia	622	11 896
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	78 670	79 219
j) wartość netto na koniec okresu	475 812	492 420

Zmiana stanu wartości nieruchomości za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle, lokale	Prawa do lokali mieszkalnych i użytkowych	Inwestycje budowlane	Zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	Nieruchomości razem
a) wartość brutto nieruchomości na początek okresu	73 280	711 806	11 194	906	-	797 186
b) zwiększenia (z tytułu)	107	7 137	432	10 121	-	17 797
- inwestycje	-	-	-	10 121	-	10 121
- z zakupów bezpośrednich	107	7 137	432	-	-	7 676
- pozostałe	-	-	-	-	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	1 369	16 340	259	7 676	-	25 644
- likwidacja	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż	1 369	16 340	259	-	-	17 968
- darowizny	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	-	7 676	-	7 676
d) wartość brutto nieruchomości na koniec okresu	72 018	702 603	11 367	3 351	-	789 339
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	29 802	191 172	4 573	-	-	225 547
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 666	7 270	374	-	-	9 310
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	2 649	15 499	280	-	-	18 428
- umorzenie nieruchomości zlikwidowanych	-	-	-	-	-	-
- umorzenie nieruchomości sprzedanych	(983)	(8 229)	(151)	-	-	(9 363)
- umorzenie nieruchomości darowanych	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	245	-	-	245
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	31 468	198 442	4 947	-	-	234 857
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	5 776	73 405	38	-	-	79 219
- zwiększenia	73	-	-	-	-	73
- zmniejszenia	-	584	38	-	-	622
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	5 849	72 821	-	-	-	78 670
j) wartość netto nieruchomości na koniec okresu	34 701	431 340	6 420	3 351	-	475 812

Zmiana stanu wartości nieruchomości za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle, lokale	Prawa do lokali mieszkalnych i użytkowych	Inwestycje budowlane	Zaliczki na poczet inwestycji budowlanych	Nieruchomości razem
a) wartość brutto nieruchomości na początek okresu	78 892	726 818	10 837	3 372	4 746	824 665
b) zwiększenia (z tytułu)	169	8 090	357	5 793	-	14 409
- inwestycje	-	-	-	5 793	-	5 793
- z zakupów bezpośrednich	169	8 090	-	-	-	8 259
- pozostałe	-	-	357	-	-	357
c) zmniejszenia (z tytułu)	5 781	23 102	-	8 259	4 746	41 888
- likwidacja	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż	5 781	23 102	-	-	-	28 883
- darowizny	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	-	8 259	4 746	13 005
d) wartość brutto nieruchomości na koniec okresu	73 280	711 806	11 194	906	-	797 186
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	30 312	184 550	4 141	-	-	219 003
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(510)	6 622	432	-	-	6 544
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	3 071	15 978	284	-	-	19 333
- umorzenie nieruchomości zlikwidowanych	-	-	-	-	-	-
- umorzenie nieruchomości sprzedanych	(3 581)	(9 356)	-	-	-	(12 937)
- umorzenie nieruchomości darowanych	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	-	-	148	-	-	148
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	29 802	191 172	4 573	-	-	225 547
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	5 790	79 965	-	-	4 746	90 501
- zwiększenia	49	527	38	-	-	614
- zmniejszenia	63	7 087	-	-	4 746	11 896
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	5 776	73 405	38	-	-	79 219
j) wartość netto nieruchomości na koniec okresu	37 702	447 229	6 583	906	-	492 420

Nieruchomości (wg wykorzystania)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) nieruchomości dla działalności własnej	434 756	415 999
b) pozostałe nieruchomości	41 056	76 421
Nieruchomości (wg wykorzystania), razem	475 812	492 420

Lokaty w nieruchomości	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) krótkoterminowe	44 976	37 596
b) długoterminowe	430 836	454 824
Lokaty w nieruchomości, razem	475 812	492 420

Lokaty w nieruchomości (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	475 812	492 420
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Lokaty w nieruchomości, razem	475 812	492 420

Lokaty w nieruchomości	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wartość gruntów w użytkowaniu wieczystym niewykorzystywanych na własne potrzeby	177	1 077
Wartość gruntów w użytkowaniu wieczystym niewykorzystywanych na własne potrzeby, razem	177	1 077

2.4 Lokaty w jednostkach podporządkowanych

Lokaty w jednostkach podporządkowanych (wartość bilansowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udziały lub akcje w jednostkach zależnych, w tym:	7 463 908	6 393 416
- lokaty długoterminowe	7 463 908	6 393 416
b) udziały lub akcje w jednostkach współzależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
c) udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
d) pożyczki udzielone jednostkom zależnym, w tym:	235 161	79 974
- lokaty długoterminowe	235 161	79 974
e) pożyczki udzielone jednostkom współzależnym, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
f) pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
g) dłużne papiery wartościowe jednostek zależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
h) dłużne papiery wartościowe jednostek współzależnych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
i) dłużne papiery wartościowe jednostek stowarzyszonych, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
j) pozostałe lokaty (wg rodzaju), w tym:	341 709	-
- lokaty długoterminowe	341 709	-
Lokaty w jednostkach podporządkowanych, razem	8 040 778	6 473 390

Na 31 grudnia 2015 roku oraz na 31 grudnia 2014 roku PZU nie posiadał papierów wartościowych w jednostkach podporządkowanych gwarantowanych przez Skarb Państwa lub organizacje międzynarodowe, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska oraz gwarantowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udziały lub akcje, w tym:	7 463 908	6 393 416
- w jednostkach zależnych	7 463 908	6 393 416
- w jednostkach współzależnych	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych	-	-
b) pożyczki udzielone, w tym:	235 161	79 974
- dla jednostek zależnych	235 161	79 974
- dla jednostek współzależnych	-	-
- dla jednostek stowarzyszonych	-	-
c) dłużne papiery wartościowe, w tym:	-	-
- jednostek zależnych	-	-
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-
d) inne, (wg rodzaju), w tym:	341 709	-
- w jednostkach zależnych	341 709	-
- w jednostkach współzależnych	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych	-	-
Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, razem	8 040 778	6 473 390

Lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) wartość firmy jednostek podporządkowanych	1 290 647	754 806
- jednostek zależnych	1 290 647	754 806
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-
b) ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych	-	-
- jednostek zależnych	-	-
- jednostek współzależnych	-	-
- jednostek stowarzyszonych	-	-

Zmiana stanu wartości firmy - jednostki zależne	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014 ²⁾
a) wartość firmy brutto na początek okresu, w tym:	754 536	6 791
- UAB DK PZU Lietuva	754	754
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	436 809	-
- Link4 SA	221 377	-
- AAS Balta	89 559	-
b) zwiększenia	676 182	747 745
- Lietuvos Draudimas AB	-	436 809
- Link4 SA	-	221 377
- AAS Balta	-	89 559
- Alior Bank	676 182	-
c) zmniejszenia	754	-
- UAB DK PZU Lietuva	754	-
d) wartość firmy brutto na koniec okresu	1 429 964	754 536
- UAB DK PZU Lietuva	-	754
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	436 809	436 809
- Link4 SA	221 377	221 377
- AAS Balta	89 559	89 559
- Alior Bank	676 182	-
e) odpis wartości firmy na początek okresu	13 523	6 791

Zmiana stanu wartości firmy - jednostki zależne	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014 ²⁾
- UAB DK PZU Lietuva	754	754
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	1 103	-
- Link4 SA	5 263	-
- AAS Balta	366	-
- Alior Bank	-	-
f) odpis wartości firmy za okres	52 791	6 732
- UAB DK PZU Lietuva ¹⁾	(754)	-
- Lietuvos Draudimas AB	29 431	1 103
- Link4 SA	14 415	5 263
- AAS Balta	6 324	366
- Alior Bank	3 375	-
g) odpis wartości firmy na koniec okresu	66 314	13 523
- UAB DK PZU Lietuva	-	754
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	81	81
- PrJSC IC PZU Ukraine	4 361	4 361
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	1 595	1 595
- Lietuvos Draudimas AB	30 534	1 103
- Link4 SA	19 678	5 263
- AAS Balta	6 690	366
- Alior Bank	3 375	-
h) wartość firmy netto na koniec okresu	1 363 650	741 013
- UAB DK PZU Lietuva ¹⁾	-	-
- UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	-	-
- PrJSC IC PZU Ukraine	-	-
- PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	-	-
- Lietuvos Draudimas AB	406 275	435 706
- Link4 SA	201 699	216 114
- AAS Balta	82 869	89 193
- Alior Bank	672 807	-

¹⁾ UAB DK PZU Lietuva została sprzedana w 2015 roku, szczegóły zaprezentowano w punkcie 2.4.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

²⁾ Dane przekształcone w wyniku zakończenia alokacji ceny nabycia Link4 i Lietuvos Draudimas.

Wartości firmy przedstawione w tabeli powyżej i dotyczące jednostek podporządkowanych, są wyrażone w euro i przeliczane na złote na każdą datę bilansową wg aktualnie obowiązującego kursu walutowego, za wyjątkiem wartości firmy Alior Bank, wyrażonej w złotych. Różnice kursowe z przeliczenia oraz amortyzacja wykazywane są jako zmiany odpisu wartości firmy.

Obliczenie wartości firmy – Alior Bank ¹⁾	Na dzień nabycia I transzy	Na dzień nabycia II transzy
Aktywa	36 935 727	39 425 606
Zidentyfikowane w trakcie przejęcia nowe wartości niematerialne i prawne - znak towarowy (po uwzględnieniu amortyzacji)	100 000	98 889
Podatek odroczone od zidentyfikowanych w trakcie przejęcia nowych wartości niematerialnych i prawnych - znak towarowy	(19 000)	(18 789)
Zobowiązania	(33 835 399)	(36 492 766)
Wartość godziwa nabytych aktywów netto	3 181 328	3 012 940
Udział w kapitale zakładowym	9,9645%	9,9645%
Wartość godziwa nabytych aktywów netto po uwzględnieniu udziału w kapitale zakładowym	317 003	300 224
Wartość godziwa przekazanej zapłaty - środki pieniężne	646 704	646 705
Wartość firmy	329 701	346 481

¹⁾ Kwoty wynikające ze wstępnego rozliczenia ceny nabycia mogą ulec zmianie w wyniku zakończenia tego procesu w okresie maksymalnie 12 miesięcy od dnia objęcia kontroli.

Zmiana stanu lokat w jednostkach podporządkowanych (wg rodzaju)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan na początek okresu	6 473 390	4 957 219
- udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	6 393 416	4 957 219
- pożyczki udzielone	79 974	-
- wpłaty na kapitały	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	2 019 535	1 670 491
- nabycie	1 934 376	1 658 095
- korekty aktualizujące wartość	85 159	12 396
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	452 147	154 320
- zbycie lub wykup	258 839	-
- korekty aktualizujące wartość	193 308	154 320
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	8 040 778	6 473 390
- udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych	7 805 617	6 393 416
- pożyczki udzielone	235 161	79 974
- wpłaty na kapitały	-	-

Udziały oraz papiery wartościowe w jednostkach podporządkowanych	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	1 294 327	-
b) niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	6 169 581	6 393 416
Udziały oraz papiery wartościowe w jednostkach podporządkowanych, razem	7 463 908	6 393 416

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) – wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	1 294 327	-
a) akcje (wartość bilansowa):	1 294 327	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	1 294 327	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	1 293 409	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	6 746 451	6 253 791
a) akcje (wartość bilansowa):	5 906 925	5 913 444
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	(6 519)	1 211 855

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty długoterminowe) – wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- wartość na początek okresu	5 913 444	4 701 589
- wartość według cen nabycia	2 139 476	2 028 028
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	839 526	340 347
udziały w jednostkach podporządkowanych (wartość bilansowa)	262 656	260 373
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	2 283	4 743
- wartość na początek okresu	260 373	255 630
- wartość według cen nabycia	261 219	261 219
pożyczki udzielone (wartość bilansowa)	235 161	79 974
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	155 187	79 974
- wartość na początek okresu	79 974	-
- wartość według cen nabycia	230 401	78 627
pozostałe lokaty (wartość bilansowa)	341 709	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	341 709	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	341 709	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	-	-
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne – wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
Wartość według cen nabycia, razem	4 266 214	2 367 874
Wartość na początek okresu, razem	6 253 791	4 957 219
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	1 786 987	1 296 572
Wartość bilansowa, razem	8 040 778	6 253 791

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty krótkoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	219 599
a) akcje (wartość bilansowa):	-	219 599
- wartość godziwa	-	219 599

Udziały, akcje i inne instrumenty finansowe w jednostkach podporządkowanych (lokaty krótkoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- wartość rynkowa	-	219 599
- wartość według cen nabycia	-	349 739
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	-	-
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
Wartość według cen nabycia, razem	-	349 739
Wartość na początek okresu, razem	219 599	-
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	(219 599) ¹⁾	(130 140)
Wartość bilansowa, razem	-	219 599

¹⁾ Pozycja dotyczy akcji PZU Lietuva objętych umową sprzedaży, którą opisano w punkcie 2.4.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

2.4.1. Sprzedaż akcji PZU Lietuva

W dniu 2 lutego 2015 roku podpisano umowę sprzedaży akcji spółki PZU Lietuva, na podstawie której Gjensidige Forsikring ASA z siedzibą w Oslo (Norwegia) nabył 1 761 941 akcji zwykłych imiennych w PZU Lietuva o wartości nominalnej 28,96 euro każda, stanowiących łącznie 99,879% akcji w kapitale zakładowym PZU Lietuva.

Sprzedaż akcji była uzależniona od spełnienia się następujących warunków zawieszających:

- braku sprzeciwu Banku Litwy wobec nabycia akcji PZU Lietuva przez kupującego (warunek spełnił się dnia 13 sierpnia 2015 roku);
- uzyskania zgód łotewskiego i estońskiego organu antymonopolowego albo pisemnych potwierdzeń, że takie zgody nie są wymagane (PZU otrzymał potwierdzenia o braku konieczności uzyskiwania takich zgód odpowiednio dnia 25 maja 2015 roku i dnia 14 maja 2015 roku);
- uzyskania zgody Litewskiej Rady Konkurencji (dnia 7 kwietnia 2015 roku PZU powziął informację o spełnieniu tego warunku);

- ukończenia procesu wydzielania aktywów i zobowiązań PZU Lietuva związanych z działalnością prowadzoną poprzez oddziały PZU Lietuva na Łotwie i w Estonii do Grupy PZU (warunek spełnił się dnia 23 czerwca 2015 roku);
- uzyskania zgody Banku Litwy na wcześniejszą spłatę przez PZU Lietuva pożyczki podporządkowanej udzielonej PZU Lietuva przez PZU (przedmiotowa zgoda została wydana dnia 15 lipca 2015 roku, a pożyczka spłacona dnia 16 lipca 2015 roku);
- uzyskania zgody norweskiej Komisji Nadzoru Finansowego na nabycie akcji PZU Lietuva przez kupującego (dnia 14 maja 2015 roku PZU powziął informację o spełnieniu tego warunku);
- zrzeczenia się prawa pierwokupu przez akcjonariusza mniejszościowego PZU Lietuva (posiadającego 0,121% akcji w kapitale zakładowym) w stosunku do akcji PZU Lietuva na rzecz PZU (warunek spełnił się dnia 30 września 2015 roku);
- uzyskania zgody litewskiej komisji rządowej na nabycie akcji PZU Lietuva przez kupującego albo pisemnego potwierdzenia, że taka zgoda nie jest wymagana (dnia 14 maja 2015 roku PZU powziął informację o spełnieniu tego warunku).

Zamknięcie transakcji sprzedaży akcji PZU Lietuva i utrata kontroli nastąpiły dnia 30 września 2015 roku.

Płatność za akcje PZU Lietuva dokonana w dniu zamknięcia transakcji wyniosła 65 966 tys. euro (wg kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień dokonania transakcji: 279 921 tys. zł). Wpływ na wynik finansowy brutto PZU tej transakcji wyniósł 58 834 tys. zł.

17 lutego 2016 roku cena nabycia została skorygowana o różnicę pomiędzy szacowaną kwotą wyrównania aktywów netto a faktyczną kwotą wyrównania aktywów netto (ustaloną na podstawie bilansu zamknięcia przygotowanego przez kupującego i zaakceptowanego przez PZU). W wyniku korekty cena sprzedaży została obniżona o 349 tys. euro (wg kursu NBP z 31 grudnia 2015 roku: 1 488 tys. zł).

Dodatkowo, cena będzie korygowana o cztery płatności dokonywane w okresach 6-miesięcznych, każdorazowo w wysokości 1,5% kwoty nadwyżki kapitałowej obliczanej jako różnica pomiędzy faktycznymi kapitałami własnymi PZU Lietuva ustalonymi zgodnie z wymogami Banku Litwy oraz wymaganymi kapitałami PZU Lietuva wyliczonymi zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wiążącymi PZU Lietuva.

2.4.2. Zakup akcji Alior Banku

Na podstawie podpisanej dnia 30 maja 2015 roku przedwstępnej umowy sprzedaży akcji Alior Banku, PZU nabył 17 818 473 akcje Alior Banku od Alior Lux S.à.r.l. & Co. S.C.A („Sprzedający 1”) oraz 500 000 akcji Alior Banku od Alior Polska sp. z o.o. („Sprzedający 2”), tj. łącznie 18 318 473 akcje stanowiące około 25,25% kapitału zakładowego Alior Banku oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Alior Banku.

Akcje Alior Banku, po spełnieniu warunków wskazanych w umowie sprzedaży, są nabywane przez PZU w trzech transzach:

- w pierwszej – 6 744 900 akcji od Sprzedającego 1 i 500 000 akcji od Sprzedającego 2;
- w drugiej – 7 244 900 akcji od Sprzedającego 1;
- w trzeciej – 3 828 673 akcji od Sprzedającego 1.

Cena za jedną akcję wynosi 89,25 zł, a łączna cena za nabywane akcje wynosi 1 634 924 tys. zł.

Realizacja transakcji uzależniona była od spełnienia następujących warunków zawieszających, które stanowiły jednocześnie warunki zawieszające realizacji poszczególnych transz (pierwsze trzy punkty odnoszą się wyłącznie do transzy pierwszej):

- brak sprzeciwu Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) odnośnie nabycia przez PZU akcji Alior Banku (6 października 2015 roku KNF stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu);
- uzyskanie przez PZU zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) lub uznanie jej za uzyskaną (6 sierpnia 2015 roku PZU powziął informację o spełnieniu tego warunku);
- uzyskanie przez PZU zgody ukraińskiego Urzędu Antymonopolowego (2 września 2015 roku PZU powziął informację o uzyskaniu przedmiotowej zgody);

- brak naruszeń oświadczeń i zapewnień złożonych przez strony umowy (warunek został spełniony 9 października 2015 roku);
- brak nieuprawnionych świadczeń określonych w umowie, które nie zostały odpowiednio zrekompensowane (warunek został spełniony 9 października 2015 roku);
- brak istotnej negatywnej zmiany określonej w umowie (warunek został spełniony 9 października 2015 roku);
- brak naruszeń zobowiązań w okresie przejściowym pomiędzy datą podpisania umowy a datą kolejnej transzy (warunek został spełniony 9 października 2015 roku);
- nabycie przez Alior Bank zorganizowanej części przedsiębiorstwa Sprzedającego 2, w skład którego wchodzi nieruchomości wymienione w punktach a) – d) uchwały nr 27/2015 walnego zgromadzenia akcjonariuszy Alior Banku z 25 maja 2015 roku (warunek został spełniony 31 lipca 2015 roku).

Dnia 12 października 2015 roku nastąpiło rozliczenie nabycia pierwszej, a 18 grudnia - drugiej transzy akcji Alior Banku. Płatność za każdą transzę wyniosła 646 705 tys. zł (łącznie 1 293 409 tys. zł). W okresie od 12 października do 18 grudnia 2015 roku Alior Bank był uznawany za jednostkę stowarzyszoną. Na dzień 18 grudnia 2015 roku Zarząd PZU wykonał dodatkowe analizy stopnia powiązania z Alior Bankiem i stwierdził, że:

- posiada łącznie bezpośrednio i pośrednio 23,9574% (w tym pośrednio poprzez kontrolowane fundusze inwestycyjne 4,0284%) akcji Alior Banku (a uwzględniając potencjalne prawa głosu wynikające z bezwzględnego obowiązku zakupu III transzy – 29,2232%) uprawniających do takiej samej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Alior Banku;
- tylko trzech akcjonariuszy posiada pakiety akcji powyżej 5% a pozostały akcjonariat jest rozdrobniony i znaczna liczba podmiotów musiałaby podjąć wspólne działania w celu przegłosowania PZU;
- posiadałyby większość głosów na większości walnych zgromadzeń (w wyniku analizy frekwencji oraz rozkładu głosowań na walnych zgromadzeniach Alior Banku w latach 2013-2015);
- na wniosek PZU powołano członka zarządu Alior Banku, będącego wcześniej członkiem Zarządu PZU oraz dwóch członków rady nadzorczej Alior Banku będących członkami kluczowego personelu kierowniczego PZU;
- nie posiada wiedzy o ewentualnych porozumieniach zawartych pomiędzy innymi akcjonariuszami Alior Banku;
- podjął zobowiązania inwestorskie wobec Alior Banku, przez co jest bardziej narażony na zmienność wyników finansowych Alior Banku, niż wynikałoby to z udziału procentowego w kapitale Alior Banku.

W związku z powyższym Zarząd PZU uznał, że PZU od dnia 18 grudnia 2015 roku sprawuje kontrolę nad Alior Bankiem mimo, że nie posiada prawa do co najmniej 50% głosów na walnym zgromadzeniu.

Jednocześnie, mając na uwadze zobowiązania wynikające z zawartej umowy sprzedaży akcji Alior Banku, na 31 grudnia 2015 roku w bilansie PZU rozpoznano również 3 828 673 akcje Alior Banku wynikające z trzeciej transzy, stanowiące 5,2658% kapitału zakładowego Alior Banku oraz ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Alior Banku, wyceniając je wg ceny wynikającej z umowy sprzedaży, czyli w łącznej kwocie 341 709 tys. zł i rozpoznając drugostronnie zobowiązanie w tej samej kwocie prezentowane w punkcie 11.5 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Finalizacja zakupu trzeciej transzy akcji została opisana w punkcie 7.1 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

Od 12 października 2015 roku Alior Bank jest wyceniany metodą praw własności w jednostkowym sprawozdaniu PZU.

2.4.3. Pożyczki dla spółek zależnych

2.4.3.1. Pożyczka PZU Zdrowie SA

23 marca 2015 roku pomiędzy PZU a PZU Zdrowie SA zawarto umowę pożyczki podporządkowanej na kwotę nie większą niż 200 000 tys. zł. Pierwsza transza pożyczki w wysokości 90 000 tys. zł została uruchomiona 26 marca 2015 roku, a druga transza w wysokości 40 000 tys. zł została uruchomiona 29 września 2015 roku. Pożyczka jest nieoprocentowana. Spłata ma nastąpić w 120 równych ratach, nie później niż do 31 grudnia 2030 roku. Wartość pożyczki na 31 grudnia 2015 roku wynosi 130 000 tys. zł.

2.4.3.2. Pożyczka dla Link4

12 września 2014 roku pomiędzy PZU a Link4 zawarto umowę pożyczki podporządkowanej na kwotę 30 000 tys. zł. Spłata pożyczki powinna nastąpić 15 września 2019 roku lub w następnym dniu roboczym, a wcześniejsza spłata możliwa jest wyłącznie w przypadku likwidacji Link4 lub po uzyskaniu zgody KNF.

Oprocentowanie pożyczki określono na warunkach rynkowych (WIBOR6M powiększony o 350 p.b.).

Wartość pożyczki na 31 grudnia 2015 roku wynosi 31 878 tys. zł.

Zestawienie jednostek podporządkowanych wg stanu na 31 grudnia 2015 roku wraz z danymi finansowymi

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania kapitałowego	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/data od której wywierany jest znaczny wpływ	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/z naczącego wpływu
1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.12.1991	295 088	3 958 465	4 253 553	100,00%	100,00%	n.d.
2. Grupa Alior Banku	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie czynności bankowych	zależna ²⁾	konsolidacja metodą pełną	18.12.2015	1 293 409	918	1 294 327	19,93%	19,93%	n.d.
3. Lietuvos Draudimas AB	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	31.10.2014	806 968	40 273	847 241	99,98%	99,98%	n.d.
4. Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA („Link4”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2014	473 482	(58 375)	415 107	100,00%	100,00%	n.d.
5. Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta („AAS Balta”)	Ryga-Łotwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.06.2014	200 776	(19 208)	181 568	99,99%	99,99%	n.d.
6. Ogródowa - Inwestycje Sp. z o.o. (“Ogródowa Inwestycje”)	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność w zakresie holdingów	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2004	142 255	1 284	143 539	100,00%	100,00%	n.d.
7. Tower-Inwestycje Sp. z o.o. (d. PZU Tower Sp. z o.o.) („PZU Tower”)	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	pośrednio zależna	konsolidacja metodą pełną	17.08.1999	112 900	4 504	117 404	27,47%	27,47%	n.d.
8. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	38 403	35 283	73 686	100,00%	100,00%	n.d.
9. PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	40 645	(4 296)	36 349	100,00%	100,00%	n.d.
10. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	08.04.2004	40 235	(13 285)	26 950	99,34%	99,34%	n.d.
11. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (“TUW PZUW”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	20.11.2015	25 850	7	25 857	100,00%	100,00%	n.d.
12. PZU Pomoc SA	Warszawa	Usługowa działalność assistance	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.03.2009	18 566	1 213	19 779	100,00%	100,00%	n.d.

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania kapitałowego	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/data od której wywierany jest znaczny wpływ	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/z naczącego wpływu
13. PZU Asset Management S.A. („PZU AM”)	Warszawa	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie	zależna	konsolidacja metodą pełną	12.07.2001	11 463	(3 591)	7 872	100,00%	100,00%	n.d.
14. PrJSC IC PZU Ukraine	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	143 666	(135 539)	8 127	89,97%	89,97%	n.d.
15. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	32 584	(27 408)	5 176	53,47%	53,47%	n.d.
16. PZU Zdrowie SA (“PZU Zdrowie”)	Warszawa	Świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.09.2011	10 664	(6 263)	4 401	100,00%	100,00%	n.d.
17. PZU Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.10.2013	2 050	(363)	1 687	100,00%	100,00%	n.d.
18. Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA w likwidacji („MPTE PZU SA”)	Warszawa	Tworzenie i zarządzanie pracowniczym programem emerytalnym	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.08.2004	500	(304)	196	100,00%	100,00%	n.d.
19. PZU Finance AB	Sztokholm-Szwecja	Usługi finansowe	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.06.2014	236	514	750	100,00%	100,00%	n.d.
20. Omicron BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	21.08.2014	150	(14)	136	100,00%	100,00%	n.d.
21. Sigma BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	19.08.2015	100	(4)	96	100,00%	100,00%	n.d.
22. Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.04.2009	52	(26)	26	100,00%	100,00%	n.d.
23. Omicron SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.09.2011	100	(19)	81	100,00%	100,00%	n.d.
24. Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji („Syta Development”)	Warszawa	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośredn. w obrocie nieruchomościami, administrowanie nieruchomościami	zależna	niekonsolidowana	29.04.1996	3 962	(3 962)	-	100,00%	100,00%	n.d.
Razem						3 694 104	3 769 804	7 463 908			

¹⁾ W pozycji „Korekty aktualizujące wartość (razem)” zawarta jest aktualizacja wartości wynikająca z wyceny metodą praw własności, w tym amortyzacja wartości firmy oraz odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

²⁾ Alior Bank został uznany za spółkę zależną na podstawie przesłanek opisanych w punkcie 2.4.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	m) Kapitał własny jednostki, w tym:						n) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:		o) Należności jednostki:		p) Aktywa jednostki, razem	r) Przychody ze sprzedaży	s) Nieopłacona przez emitenta wartość udziałów/akcji w jednostce	t) Otrzymane lub należne dywidendy od jednostki za ostatni rok obrotowy
	- kapitał zakładowy	- należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	- kapitał zapasowy	- pozostały kapitał własny, w tym:			- zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	- długo-terminowe	- krótkoterminowe				
				- pozostałe kapitały własne	- zysk (strata) z lat ubiegłych	- zysk (strata) netto								
1. PZU Życie ²⁾	295 000	-	2 854 505	51 924	-	1 052 124	3 290	1 094 747	9 810	256 730	27 956 769	8 065 078	-	2 420 174
2. Grupa Alior Banku ^{1) 2)}	727 075	-	2 279 843	199 950	(3 657)	309 648	3 622 521	32 831 390	-	484 862	40 003 010	2 944 950	-	-
3. Lietuvos Draudimas AB ¹⁾	48 541	-	9 707	35 626	338 085	74 736	42 615	96 958	6 068	156 793	1 255 911	638 450	-	-
4. Link4 ²⁾	111 355	-	273 506	10 557	(208 868)	(19 035)	31 878	193 601	14 112	122 050	881 620	494 939	-	-
5. AAS Balta ¹⁾	34 182	-	5 488	16 211	94 106	(4 942)	17 809	28 117	-	54 500	442 923	281 101	-	-
6. Ogrodowa Inwestycje	142 255	-	482	1 550	-	(725)	1 414	3 071	-	1 167	149 508	19 997	-	-
7. PZU Tower	411 000	-	-	14 649	(10 819)	12 567	-	1 803	-	95	432 671	193	-	-
8. TFI PZU	13 000	-	27 355	7 981	-	24 894	-	14 415	2	18 689	103 559	172 622	-	9 227
9. PZU CO	500	-	35 509	170	-	171	-	10 903	-	13 263	59 080	104 209	-	1 102
10. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas ¹⁾	29 309	-	-	2 288	(3 111)	(1 357)	-	1 709	-	119	127 061	43 062	-	-
11. TUW PZUW	24 900	-	-	-	-	7	-	1 034	-	-	25 942	-	-	-
12. PZU Pomoc SA	4 886	-	8 439	-	-	4 576	12 036	1 739	-	10 595	34 852	75 619	-	-
13. PZU AM	5 000	-	2 913	32	-	(72)	-	12	88	37	7 923	-	-	3 806
14. PrJSC IC PZU Ukraine ¹⁾	7 216	-	658	144 571	(145 726)	2 314	-	53 682	-	36 256	133 188	137 564	-	-
15. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance ¹⁾	7 153	-	126	22 072	(21 251)	1 581	-	3 167	-	974	82 997	30 620	-	-
16. PZU Zdrowie	650	-	10 014	-	(34)	(6 236)	130 000	2 493	-	7 254	147 259	11 860	-	-
17. PZU Finanse Sp. z o.o.	50	-	-	2 000	(36)	(353)	-	339	-	335	2 144	515	-	-
18. MPTE PZU SA	693	-	-	-	-	(495)	-	26	-	-	259	-	-	-
19. PZU Finance AB ¹⁾	219	-	-	15	23	494	3 569 863	48 637	-	72	3 619 250	-	-	-
20. Omicron BIS SA	150	-	-	-	-	(14)	-	0	-	-	140	-	-	-
21. Sigma BIS SA	96	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	97	-	-	-
22. Ipsilon Sp. z o.o.	50	-	-	-	(20)	(4)	-	1	-	-	27	-	-	-
23. Omicron SA	100	-	-	-	(15)	(7)	-	-	-	-	82	-	-	-
24. Syta Development	831	-	9 908	(285)	(10 005)	(166)	-	14	-	-	298	-	-	-

Powyższe dane wykazane są na podstawie niezbadanych sprawozdań finansowych spółek, za wyjątkiem PZU Życie, PZU Zdrowie, TFI PZU oraz Grupy Alior Banku.

¹⁾ Dane wg MSSF.

²⁾ W przypadku spółek ubezpieczeniowych w pozycji „przychody ze sprzedaży” zaprezentowano przypis składki brutto i pozostałe przychody techniczne, w przypadku Grupy Alior Banku zaprezentowano przychody z tytułu odsetek oraz przychody z prowizji i opłat.

Zestawienie jednostek podporządkowanych wg stanu na 31 grudnia 2014 roku wraz z danymi finansowymi

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania kapitałowego	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/data od której wywierany jest znaczny wpływ	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/z naczącego wpływu
1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.12.1991	295 088	4 079 506	4 374 594	100,00%	100,00%	n.d.
2. Lietuvos Draudimas AB	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	31.10.2014	807 598	(22 696)	784 902	99,98%	99,98%	n.d.
3. Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA („Link4”)	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2014	393 917	(2 521)	391 396	100,00%	100,00%	n.d.
4. UAB DK PZU Lietuva („PZU Lietuva”)	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	26.04.2002	349 739	(130 140)	219 599	99,88%	99,88%	n.d.
5. Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta („AAS Balta”)	Ryga-Łotwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.06.2014	200 776	(13 894)	186 882	99,99%	99,99%	n.d.
6. Ogródowa - Inwestycje Sp. z o.o. („Ogródowa Inwestycje”)	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność w zakresie holdingów	zależna	konsolidacja metodą pełną	15.09.2004	142 255	1 415	143 670	100,00%	100,00%	n.d.
7. Tower-Inwestycje Sp. z o.o. (d. PZU Tower Sp. z o.o.) („PZU Tower”)	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	pośrednio zależna	konsolidacja metodą pełną	17.08.1999	112 900	1 757	114 657	27,47%	27,47%	n.d.
8. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	38 403	18 985	57 388	100,00%	100,00%	n.d.
9. PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi	zależna	konsolidacja metodą pełną	27.09.2011	40 645	(2 596)	38 049	100,00%	100,00%	n.d.
10. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno-Litwa	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	08.04.2004	40 236	(11 910)	28 326	99,34%	99,34%	n.d.
11. PZU Pomoc SA	Warszawa	Usługowa działalność assistance	zależna	konsolidacja metodą pełną	18.03.2009	18 566	1 869	20 435	100,00%	100,00%	n.d.
12. PZU Asset Management S.A. („PZU AM”)	Warszawa	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie	zależna	konsolidacja metodą pełną	12.07.2001	11 463	257	11 720	100,00%	100,00%	n.d.
13. PrJSC IC PZU Ukraine	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń majątkowych	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	143 666	(135 206)	8 460	89,97%	89,97%	n.d.
14. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance	Kijów-Ukraina	Prowadzenie działalności w zakresie ubezpieczeń na życie	zależna	konsolidacja metodą pełną	01.07.2005	32 584	(26 519)	6 065	53,47%	53,47%	n.d.

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	b) Siedziba	c) Przedmiot przedsiębiorstwa	d) Charakter powiązania kapitałowego	e) Zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	f) Data obj. kontroli/data od której wywierany jest znaczny wpływ	g) Wartość akcji/udziałów w wg ceny nabycia	h) Korekty aktualizujące wartość (razem) ¹⁾	i) Wartość bilansowa akcji/udziałów	j) Procent posiadanego kapitału akcyjnego/zakładowego bezpośr. przez PZU	k) udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	l) inna niż określona pod lit. j), k) podstawy kontroli/współkontroli/z naczącego wpływu	
15.	Ipsilon Bis SA	Warszawa	Świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.09.2011	4 100	(33)	4 067	100,00%	100,00%	n.d.
16.	PZU Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	Pozostała finansowa działalność usługowa z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	zależna	konsolidacja metodą pełną	30.10.2013	2 050	(34)	2 016	100,00%	100,00%	n.d.
17.	Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA w likwidacji („MPTE PZU SA”)	Warszawa	Tworzenie i zarządzanie pracowniczym programem emerytalnym	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.08.2004	500	178	678	100,00%	100,00%	n.d.
18.	PZU Finance AB	Sztokholm-Szwecja	Usługi finansowe	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.06.2014	236	13	249	100,00%	100,00%	n.d.
19.	Omicron BIS SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	21.08.2014	150	(3)	147	100,00%	100,00%	n.d.
20.	Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	Usługowa działalność assistance oraz świadczenie usług medycznych	zależna	konsolidacja metodą pełną	02.04.2009	52	(22)	30	100,00%	100,00%	n.d.
21.	Omicron SA	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	zależna	konsolidacja metodą pełną	13.09.2011	100	(14)	86	100,00%	100,00%	n.d.
22.	Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji („Syta Development”)	Warszawa	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośredn. w obrocie nieruchomościami, administrowanie nieruchomościami	zależna	niekonsolidowana	29.04.1996	3 962	(3 962)	-	100,00%	100,00%	n.d.
Razem							2 638 986	3 754 430	6 393 416			

¹⁾ W pozycji „Korekty aktualizujące wartość (razem)” zawarta jest aktualizacja wartości wynikająca z wyceny metodą praw własności, w tym amortyzacja wartości firmy oraz odpis z tytułu trwałej utraty wartości firmy.

a) Nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	m) Kapitał własny jednostki, w tym:						n) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:		o) Należności jednostki:		p) Aktywa jednostki, razem	r) Przychody ze sprzedaży	s) Nieopłacone przez emitenta wartość udziałów/akcji w jednostce	t) Otrzymane lub należne dywidendy od jednostki za ostatni rok obrotowy
	- kapitał zakładowy	- należne wpłaty na kapitał zakładowy (wartość ujemna)	- kapitał zapasowy	- pozostały kapitał własny, w tym:			- zobowiązania długoterminowe	- zobowiązania krótkoterminowe	- długo-terminowe	- krótkoterminowe				
				- pozostałe kapitały własne	- zysk (strata) z lat ubiegłych	- zysk (strata) netto								
1. PZU Życie ²⁾	295 000	-	2 723 207	155 054	-	1 201 333	2 602	2 055 289	4 784	353 470	29 503 727	8 183 342	-	2 060 000
2. Lietuvos Draudimas AB ¹⁾	48 541	-	9 707	35 302	362 131	(24 046)	-	82 194	2 937	96 797	984 753	82 724	-	-
3. Link4 ²⁾	111 354	-	201 142	24 922	(208 868)	(22 636)	30 434	30 821	5 327	58 616	668 749	417 235	-	-
4. PZU Lietuva ¹⁾	216 481	-	-	54 250	(33 883)	(18 125)	-	23 713	-	52 158	670 352	295 680	-	-
5. AAS Balta ¹⁾	34 182	-	5 488	16 330	111 570	(17 465)	-	23 276	-	48 829	404 991	120 925	-	-
6. Ogrodowa Inwestycje	142 255	-	2 345	921	-	(1 863)	1 858	3 261	-	1 633	150 719	21 376	-	-
7. PZU Tower	411 000	-	-	176 216	(11 176)	357	-	68	-	102	580 548	326	-	-
8. TFI PZU	13 000	-	18 128	7 695	-	18 454	-	17 114	2	29 182	93 458	146 145	-	11 989
9. PZU CO	500	-	35 509	11	-	2 102	150	11 691	-	12 150	57 445	97 634	-	18 222
10. UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas ¹⁾	29 309	-	-	2 318	(3 353)	241	-	1 821	-	196	109 886	37 168	-	-
11. PZU Pomoc SA	4 886	-	12 695	-	-	2 309	12 017	20 051	-	15 539	54 353	46 495	-	-
12. PZU AM	5 000	-	5 008	1 475	-	234	-	18	88	62	11 787	37	-	-
13. PrJSC IC PZU Ukraine ¹⁾	7 216	-	652	147 255	(144 494)	(1 226)	-	27 607	-	16 033	116 839	132 873	-	-
14. PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance ¹⁾	7 153	-	-	25 315	(25 448)	4 323	-	3 360	-	2 043	107 182	40 690	-	-
15. Ipsilon Bis SA	100	-	-	4 000	(22)	(12)	-	1	-	-	4 071	-	-	-
16. PZU Finanse Sp. z o.o.	50	-	-	2 000	-	(36)	-	2	-	1	2 019	-	-	-
17. MPTE PZU SA	790	-	-	-	-	(120)	-	24	-	79	741	-	-	-
18. PZU Finance AB ¹⁾	219	-	-	6	-	23	-	701	-	128	2 128 486	-	-	-
19. Omicron BIS SA	150	-	-	-	-	(3)	-	1	-	-	148	-	-	-
20. Ipsilon Sp. z o.o.	50	-	-	-	(17)	(4)	-	1	-	-	31	-	-	-
21. Omicron SA	100	-	-	-	(8)	(6)	-	-	-	-	89	-	-	-
22. Syta Development	826	-	9 374	(285)	(9 601)	(404)	-	90	-	-	-	591	-	-

¹⁾ Dane wg MSSF.

²⁾ W przypadku spółek ubezpieczeniowych w pozycji „przychody ze sprzedaży” zaprezentowano przypis składki brutto i pozostałe przychody techniczne.

Lokaty w jednostkach podporządkowanych (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	6 909 718	5 201 384
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 131 060	1 272 006
b1. tys. LTL	-	836 704
tys. PLN	-	1 032 827
b2. tys. UAH	82 016	64 671
tys. PLN	13 303	14 525
b3. tys. EUR	262 116	52 649
tys. PLN	1 117 007	224 405
b4. tys. SEK	1 614	549
tys. PLN	750	249
Lokaty w jednostkach podporządkowanych, razem	8 040 778	6 473 390

2.5 Inne lokaty finansowe

Inne lokaty finansowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	48	72
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	13 606 029	12 965 651
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	7 042 428	7 342 015
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie, w tym:	917 623	660 869
- zabezpieczone dodatkowo polisami	-	-
f) pozostałe pożyczki, w tym:	616 988	1 479 827
- dla ubezpieczonych, których głównym zabezpieczeniem jest polisa	-	-
- dla ubezpieczonych, niezabezpieczonych polisami	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 391 806	1 368 226
h) pozostałe lokaty	264 536	248 469
Inne lokaty finansowe, razem	23 839 458	24 065 129

Zmiana stanu innych lokat finansowych (wg rodzaju)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan na początek okresu	24 065 129	22 134 104
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	12 965 723	12 264 218
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	7 342 015	7 841 501
Pozostałe lokaty	3 757 391	2 028 385
b) zwiększenia (z tytułu)	163 420 156	209 160 582
- nabycie	162 485 518	208 097 627
- korekty aktualizujące wartość	934 638	1 062 955
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	163 645 827	207 229 557
- zbycie lub wykup	163 534 868	206 807 151
- korekty aktualizujące wartość	110 959	422 406
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	23 839 458	24 065 129
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	13 606 077	12 965 723
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	7 042 428	7 342 015
Pozostałe lokaty	3 190 953	3 757 391

Inne lokaty finansowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) krótkoterminowe	2 533 315	4 084 369
b) długoterminowe	21 306 143	19 980 760
Inne lokaty finansowe, razem	23 839 458	24 065 129

Inne lokaty finansowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	20 942 131	22 324 996
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	2 897 327	1 740 133
b1. tys. EUR	603 677	336 555
tys. PLN	2 572 568	1 434 500
b2. tys. USD	33 401	8 948
tys. PLN	130 300	31 384
b3. tys. HUF	4 925 961	16 353 080
tys. PLN	66 998	221 388
b4. pozostałe waluty tys. PLN	127 461	52 861
Inne lokaty finansowe, razem	23 839 458	24 065 129

Inne lokaty finansowe według kwalifikacji portfeli	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	672 106	266 269
b) pożyczki udzielone i należności własne	3 238 178	3 820 939
c) aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	5 376 840	6 139 901
d) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	14 552 334	13 838 020
Inne lokaty finansowe, razem	23 839 458	24 065 129

Inne lokaty finansowe w instrumenty finansowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) emitowane przez Skarb Państwa lub organizacje międzynarodowe, których członkiem jest RP	5 828 325	6 104 591
- lokaty długoterminowe	5 507 730	5 352 044
- lokaty krótkoterminowe	320 595	752 547
b) gwarantowane przez Skarb Państwa lub organizacje międzynarodowe, których członkiem jest RP	603 212	602 968
c) emitowane przez NBP	-	-
d) gwarantowane przez NBP	-	-
e) emitowane przez samorząd terytorialny lub związek tych jednostek lub miasto stołeczne Warszawa	26 251	26 252
f) gwarantowane przez samorząd terytorialny lub związek tych jednostek lub miasto stołeczne Warszawa	-	-
g) pozostałe	17 381 670	17 331 318
Inne lokaty finansowe w instrumenty finansowe, razem	23 839 458	24 065 129

Papiery wartościowe (inne lokaty finansowe)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	6 633 062	6 932 390
b) niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	6 922 315	6 496 220
Papiery wartościowe (inne lokaty finansowe), razem	13 555 377	13 428 610

Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu (wartość bilansowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udziały i akcje, w tym:	48	72
- lokaty długoterminowe	48	72
b) dłużne papiery wartościowe, w tym:	-	-
- lokaty długoterminowe	-	-
c) inne (wg rodzaju)	-	-
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu, razem	48	72

Zmiana stanu lokat w udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu (wg rodzaju)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan na początek okresu	72	69
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	72	69
b) zwiększenia (z tytułu)	-	3
- nabycie	-	-
- korekta wartości	-	3
- inne	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	24	-
- zbycie	24	-
- korekta wartości	-	-
- inne	-	-
d) stan na koniec okresu	48	72
Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	48	72

W powyższej tabeli nie są wykazywane jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych, które zaprezentowano w pozycji II.3 aktywów bilansu.

Udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu (lokaty długoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
listy zastawne (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
jednostki uczestnictwa w funduszach otwartych (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynku regulowanym (wartość bilansowa)	13 606 077	12 965 723
a) akcje (wartość bilansowa):	48	72
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	(24)	3
- wartość na początek okresu	72	69
- wartość według cen nabycia	12 572	12 788
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-

Udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu (lokaty długoterminowe) - wg zbywalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	13 606 029	12 965 651
jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych (wartość bilansowa)	13 606 029	12 965 651
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	640 378	701 502
- wartość na początek okresu	12 965 651	12 264 149
- wartość według cen nabycia	11 718 042	11 654 036
pożyczki (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	-	-
a) udziały lub akcje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
b) obligacje (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
Wartość według cen nabycia, razem	11 730 614	11 666 824
Wartość na początek okresu, razem	12 965 723	12 264 218
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	640 354	701 505
Wartość bilansowa, razem	13 606 077	12 965 723

W latach 2014–2015 nie wystąpiły udziały, akcje oraz inne instrumenty finansowe o zmiennej kwocie dochodu stanowiące lokaty krótkoterminowe, udziały ani akcje krótkoterminowe zapewniające 5% lub więcej kapitału i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników w jednostkach innych niż wykazane jako jednostki podporządkowane.

2.5.1. Pozostałe pożyczki

Pozostałe pożyczki	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014	
	Wartość bilansowa	Typ zabezpieczenia	Wartość bilansowa	Typ zabezpieczenia
Transakcje buy-sell-back	409 570	Papiery dłużne	1 121 138	Papiery dłużne
Pożyczki zabezpieczone aktywami, inne niż hipoteczne	207 418	Głównie zastawy na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach i inne.	358 689	Głównie zastawy na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach i inne.
Pozostałe pożyczki, razem	616 988		1 479 827	

2.5.2. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez korporacje oraz jednostki samorządu terytorialnego

Dłużne papiery wartościowe według klasyfikacji emitentów na dzień 31 grudnia 2015 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Spółki indeksu WIG - Banki	w zamortyzowanym koszcie	335 556	336 941	337 427	-
Spółki indeksu WIG - Banki	w wartości godziwej	98 472	101 266	101 266	-
Banki zagraniczne	w zamortyzowanym koszcie	69 622	72 425	74 876	-
Banki hipoteczne	w wartości godziwej	41 983	43 179	43 179	-
Samorzady krajowe	w zamortyzowanym koszcie	25 000	26 251	29 733	-
Pozostałe	w wartości godziwej	18 419	17 154	17 154	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	w wartości godziwej	13 489	13 673	13 673	-
Razem		602 541	610 889	617 308	

Dłużne papiery wartościowe według klasyfikacji emitentów na dzień 31 grudnia 2014 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Spółki indeksu WIG - Banki	w zamortyzowanym koszcie	335 557	337 203	344 677	-
Spółki indeksu WIG - Banki	w wartości godziwej	136 224	141 992	141 992	-
Banki zagraniczne	w zamortyzowanym koszcie	69 622	72 422	77 381	-
Banki hipoteczne	w wartości godziwej	41 983	42 623	42 623	-
Samorzady krajowe	w zamortyzowanym koszcie	25 000	26 252	30 442	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	w wartości godziwej	13 489	13 965	13 965	-
Razem		621 875	634 457	651 080	

2.5.3. Papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Według stanu na 31 grudnia 2015 roku:

Nazwa emitenta	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Niemcy	EUR	w wartości godziwej	684 709	680 057	680 057	-
Stany Zjednoczone	USD	w wartości godziwej	80 031	77 843	77 843	-
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	52 805	56 754	56 754	-
Węgry	EUR	w wartości godziwej	46 872	47 554	47 554	-
Węgry	HUF	w wartości godziwej	41 964	40 852	40 852	-
Portugalia	EUR	w wartości godziwej	36 735	35 565	35 565	-
Hiszpania	EUR	w wartości godziwej	31 627	30 451	30 451	-
Islandia	USD	w wartości godziwej	1 508	1 880	1 880	-
Razem			976 251	970 956	970 956	

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku:

Nazwa emitenta	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena wg wartości godziwej	Odpis z tytułu utraty wartości
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	31 203	34 424	34 424	-
Islandia	USD	w wartości godziwej	4 684	5 379	5 379	-
Razem			35 887	39 803	39 803	

2.5.4. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (wg zapadalności)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	752 466	1 368 226
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	639 340	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych, razem	1 391 806	1 368 226

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	491 756	261 037
b) w walutach obcych w bankach krajowych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	900 050	1 107 189
b1. tys. EUR	206 063	213 127
tys. PLN	878 138	908 412
b2. tys. USD	5 617	2 402
tys. PLN	21 912	8 426
b3. tys. HUF	-	14 060 496
tys. PLN	-	190 351
c) w walutach obcych w bankach zagran. (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych, razem	1 391 806	1 368 226

2.5.5. Instrumenty pochodne

W latach 2015 i 2014 PZU nie stosował rachunkowości zabezpieczeń, ani nie posiadał instrumentów pochodnych, zabezpieczających wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W ramach swojej działalności lokacyjnej PZU wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do zarządzania różnymi typami ryzyka inwestycyjnego. Instrumenty te zmniejszają lub zwiększają ekspozycje na poszczególne typy ryzyka. Instrumentami pochodnymi stosowanymi przez PZU w 2015 i 2014 roku były transakcje typu swap i forward na stopę procentową i kursy walut, a także kontrakty terminowe na indeksy giełdowe, ceny towarów lub ceny obligacji.

Podstawowym rodzajem ryzyka związanym z instrumentami pochodnymi występującymi w PZU jest ryzyko rynkowe, które obejmuje ryzyko stopy procentowej i ryzyko zmiany ceny różnych instrumentów.

Na 31 grudnia 2015 roku PZU posiadał następujące instrumenty pochodne oraz osiągnął w 2015 roku następujące wyniki na transakcjach instrumentami pochodnymi:

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2015	Typ pozycji na 31 grudnia 2015 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2015 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2015 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	3 500 037	47 604	1	n/d	-	12 798	9 859	(12 798)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 037	47 604	1	n/d	9 322	-	(6 551)	9 322
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 037	47 604	1	n/d	9 557	-	(6 773)	9 557
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-03-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	6 075	6 041	(6 075)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-03-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	6 050	6 017	(6 050)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-16	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 217	2 047	(2 217)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-16	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 108	1 023	(1 108)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-18	Tak	Brak	Brak	70 000	70 000	1	n/d	-	3 150	2 912	(3 150)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2024-06-05	Tak	Brak	Brak	65 000	65 000	1	n/d	3 075	-	-	(712)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-08	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	782	-	(701)	782
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2017-10-13	Tak	Brak	Brak	3 635 000	814 967	1	n/d	5 068	-	-	6 240
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-11-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	184	161	(184)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-11-12	Tak	Brak	Brak	128 000	128 000	1	n/d	-	201	188	(201)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-09	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	211	128	(211)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2017-10-13	Tak	Brak	Brak	3 635 000	814 967	1	n/d	-	6 199	-	(6 224)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-19	Tak	Brak	Brak	15 000	15 000	1	n/d	-	125	77	(125)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-23	Tak	Brak	Brak	10 000	10 000	1	n/d	-	58	27	(58)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-23	Tak	Brak	Brak	30 000	30 000	1	n/d	-	175	81	(175)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	3 326 005	45 237	1	n/d	1 122	-	(473)	1 122
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	266 953	262 975	1	n/d	-	20 505	-	(20 505)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-20	Tak	Brak	Brak	114 000	444 725	1	n/d	6 474	-	-	6 474
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	256 665	252 841	1	n/d	13 375	-	-	13 375
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2017-07-21	Tak	Brak	Brak	4 200 000	941 640	1	n/d	2 591	-	-	2 591
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	370 260	364 743	1	n/d	-	23 018	-	(23 018)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	124 740	122 881	1	n/d	-	7 544	-	(7 544)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	155 019	152 709	1	n/d	-	8 405	-	(8 405)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	AUD	2019-08-12	Tak	Brak	Brak	36 600	104 478	1	n/d	151	-	-	151
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	AUD	2019-08-14	Tak	Brak	Brak	150 000	428 190	1	n/d	457	-	-	457
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2018-08-14	Tak	Brak	Brak	383 000	382 847	1	n/d	458	-	-	458
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2018-08-14	Tak	Brak	Brak	950 000	949 620	1	n/d	1 159	-	-	1 159
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-06	Tak	Brak	Brak	425 000	425 000	1	n/d	500	-	-	500
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2025-08-26	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	806	-	(806)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	199 063	196 097	1	n/d	9 253	-	-	9 253
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	648 798	639 131	1	n/d	30 157	-	-	30 157
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2025-08-25	Tak	Brak	Brak	1 150 000	287 155	1	n/d	-	9 049	-	(9 049)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	196 145	193 222	1	n/d	-	5 393	-	(5 393)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2025-09-11	Tak	Brak	Brak	575 002	143 578	1	n/d	3 893	-	-	3 893
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2025-09-11	Tak	Brak	Brak	575 002	143 578	1	n/d	3 930	-	-	3 930
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	AUD	2019-10-23	Tak	Brak	Brak	40 000	114 184	1	n/d	-	351	-	(351)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	AUD	2019-10-23	Tak	Brak	Brak	107 000	305 442	1	n/d	-	967	-	(967)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CAD	2025-10-28	Tak	Brak	Brak	33 000	92 737	1	n/d	-	27	-	(27)

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2015	Typ pozycji na 31 grudnia 2015 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2015 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2015 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2023-12-19	Tak	Brak	Brak	7 049 996	95 887	1	n/d	-	64	(130)	(64)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CAD	2025-11-09	Tak	Brak	Brak	56 000	157 371	1	n/d	-	1 661	-	(1 661)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2025-12-08	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	11	-	-	11
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-04-30	Tak	Brak	Brak	2 000 000	27 202	1	n/d	6 057	-	(4 845)	6 057
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 601	1	n/d	-	3 264	2 641	(3 264)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 601	1	n/d	-	3 257	2 635	(3 257)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-13	Tak	Brak	Brak	325 000	17 160	1	n/d	-	97	(323)	(97)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-13	Tak	Brak	Brak	325 000	17 160	1	n/d	-	106	(314)	(106)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-12	Tak	Brak	Brak	112 500	112 500	1	n/d	9 163	-	(8 668)	9 163
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-31	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	9 340	8 791	(9 340)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-09-20	Tak	Brak	Brak	637 501	159 184	1	n/d	-	10 010	-	(8 168)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-09-28	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 549	2 356	(2 549)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-02	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 273	1 178	(1 273)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-10-03	Tak	Brak	Brak	637 501	159 184	1	n/d	9 741	-	-	8 193
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-04	Tak	Brak	Brak	112 500	112 500	1	n/d	-	5 615	5 193	(5 615)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-09	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 273	1 178	(1 273)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 434	2 248	(2 434)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 434	2 248	(2 434)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	4 380	-	(364)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	4 380	-	(364)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-08	Tak	Brak	Brak	44 500	173 599	1	n/d	-	6 809	-	(3 493)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	4 671	-	(402)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-30	Tak	Brak	Brak	25 000	97 528	1	n/d	-	3 928	-	(1 957)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-03-12	Tak	Brak	Brak	69 500	271 126	1	n/d	12 464	-	-	5 538
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-15	Tak	Brak	Brak	325 000	17 160	1	n/d	174	-	311	174
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-15	Tak	Brak	Brak	325 000	17 160	1	n/d	173	-	312	173
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-14	Tak	Brak	Brak	111 000	433 022	1	n/d	-	17 426	-	(7 868)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-20	Tak	Brak	Brak	187 500	187 500	1	n/d	3 733	-	(3 245)	3 733
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-20	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	2 489	-	(2 164)	2 489
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2017-06-19	Tak	Brak	Brak	95 000	404 843	1	n/d	9 615	-	(7 745)	9 615
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-06-20	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	n/d	-	9 119	-	857
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	77 664	76 507	1	n/d	-	8 862	-	(6 317)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2017-07-09	Tak	Brak	Brak	128 000	499 341	1	n/d	-	11 763	6 239	(11 763)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2017-07-09	Tak	Brak	Brak	100 000	426 150	1	n/d	10 939	-	-	1 980
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	78 851	77 676	1	n/d	12 330	-	-	5 462
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-07-29	Tak	Brak	Brak	2 500 000	394 250	1	n/d	10 480	-	-	724
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-07-29	Tak	Brak	Brak	425 000	425 000	1	n/d	-	17 704	-	(910)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-16	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	4 841	-	-	388
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-16	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	5 456	-	-	424
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-08-03	Tak	Brak	Brak	1 225 003	193 183	1	n/d	5 293	-	-	394
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	5 398	-	-	377
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-08-19	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	11 610	-	(752)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-08-16	Tak	Brak	Brak	1 250 000	197 125	1	n/d	5 485	-	-	306

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2015	Typ pozycji na 31 grudnia 2015 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2015 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2015 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-09-09	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	n/d	13 941	-	-	(904)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	84 996	83 730	1	n/d	-	8 158	-	(7 170)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	81 213	80 003	1	n/d	-	8 695	-	(6 599)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-09-17	Tak	Brak	Brak	215 000	215 000	1	n/d	11 225	-	-	570
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	1 250 000	197 125	1	n/d	-	4 848	-	(262)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-21	Tak	Brak	Brak	1 200 000	189 240	1	n/d	-	4 492	-	(237)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-21	Tak	Brak	Brak	1 200 000	189 240	1	n/d	-	4 492	-	(237)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	1 250 000	197 125	1	n/d	-	4 689	-	(257)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2017-10-26	Tak	Brak	Brak	128 000	499 341	1	n/d	7 701	-	-	5 785
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	179 632	176 955	1	n/d	12 916	-	-	15 911
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	USD	2016-01-11	Tak	Brak	Brak	5 500	21 456	1	długa	139	-	-	139
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2016-01-04	Tak	Brak	Brak	80 300	342 198	1	długa	2 233	-	-	2 233
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2016-01-04	Tak	Brak	Brak	2 350	10 015	1	długa	38	-	-	38
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	GBP	2016-01-07	Tak	Brak	Brak	12 500	72 328	1	długa	377	-	-	377
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2016-01-07	Tak	Brak	Brak	25 000	106 538	1	długa	553	-	-	553
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2016-01-11	Tak	Brak	Brak	3 698	15 760	1	długa	142	-	-	142
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2016-01-11	Tak	Brak	Brak	462	1 970	1	długa	18	-	-	18
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	USD	2016-01-11	Tak	Brak	Brak	15 200	59 297	1	krótka	-	267	-	(267)
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	HUF	2016-01-29	Tak	Brak	Brak	2 894 420	39 367	1	długa	87	-	-	87
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2016-12-20	Tak	Brak	Brak	48 294	205 806	195	krótka	-	2 306	-	(634)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2016-06-20	Tak	Brak	Brak	48 421	206 346	195	krótka	-	1 776	-	(540)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2016-03-20	Tak	Brak	Brak	48 474	206 574	195	krótka	-	1 517	-	(478)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2017-03-20	Tak	Brak	Brak	48 233	205 545	195	krótka	-	2 525	-	(634)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	2016-09-20	Tak	Brak	Brak	48 358	206 076	195	krótka	-	2 057	-	(602)
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	DKK	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	2 328	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(32 308)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(579)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	RUB	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	3	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(4 584)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(8 088)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	26 092	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(3 779)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	4 071	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(625)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	SEK	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	3 890	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	THB	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	1 471	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	817	-

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2015 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2015	Typ pozycji na 31 grudnia 2015 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2015 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2015 roku w tys. zł.
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	3 671	-
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(839)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(7 230)	-
Ryzyko wartości indeksu	handl.	Opcja	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(10 188)	-
Ryzyko wartości indeksu	handl.	Opcja	JPY	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(1 820)	-
Ryzyko wartości indeksu	handl.	Opcja	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(4 981)	-
Ryzyko wartości instrumentów bazowych	handl.	Opcja	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(7 889)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(707)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	GBP	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(175)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(87)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	180	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(210)	-
RAZEM												264 536	304 467	(19 607)	(28 567)

Na 31 grudnia 2014 roku PZU posiadał następujące instrumenty pochodne oraz osiągnął w 2014 roku następujące wyniki na transakcjach instrumentami pochodnymi:

Rodzaj zabezpieczanego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2014	Typ pozycji na 31 grudnia 2014 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2014 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2014 roku w tys. zł.
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na surowce	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	10 767	-
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(18 839)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(17)	-
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2015-12-20	Tak	Brak	Brak	48 518	206 800	195	krótka	-	873	-	(873)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2016-12-20	Tak	Brak	Brak	48 294	205 844	195	krótka	-	1 673	(201)	(1 673)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2015-06-20	Tak	Brak	Brak	48 579	207 060	195	krótka	-	613	-	(613)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2016-06-20	Tak	Brak	Brak	48 421	206 385	195	krótka	-	1 236	-	(1 236)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2016-03-20	Tak	Brak	Brak	48 475	206 613	195	krótka	-	1 039	-	(1 039)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2017-03-20	Tak	Brak	Brak	48 233	205 584	195	krótka	-	1 892	-	(1 892)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2015-09-20	Tak	Brak	Brak	48 553	206 947	195	krótka	-	736	-	(736)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	EUR	2016-09-20	Tak	Brak	Brak	48 358	206 114	195	krótka	-	1 455	-	(1 455)
Ryzyko kursowe	handl.	Kontr. term. na st. proc.	GBP	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	1 319	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	1 260	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(93)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	ZAR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(2 960)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-06-29	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	długa	211	-	-	211
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-01-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	długa	108	-	-	108
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-07-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	długa	102	-	-	102
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-01-12	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	długa	110	-	-	110
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-07-10	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	długa	88	-	-	88

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2014	Typ pozycji na 31 grudnia 2014 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2014 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2014 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-02-16	Tak	Brak	Brak	500 000	500 000	1	długa	115	-	-	115
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-11-16	Tak	Brak	Brak	500 000	500 000	1	długa	294	-	-	294
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-05-08	Tak	Brak	Brak	500 000	500 000	1	długa	-	1 581	-	(1 205)
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	500 000	500 000	1	krótka	1 862	-	-	1 291
Ryzyko stopy proc.	handl.	Um. na prz. st. proc. - FRA	PLN	2015-09-28	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	długa	-	590	-	(487)
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	915	-
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	EUR	2015-02-27	Tak	Brak	Brak	18 000	76 721	1	krótka	-	1 261	-	(1 261)
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	EUR	2015-02-27	Tak	Brak	Brak	18 000	76 721	1	krótka	-	859	-	(859)
Ryzyko kursowe	handl.	Umowy na przyszłe kursy	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	2 027	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(7 726)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	31	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	RUB	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	9	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	USD	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(1 056)	-
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	HUF	2015-01-09	Tak	Brak	Brak	14 000 000	189 532	1	n/d	1 000	-	-	1 000
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2015-01-09	Tak	Brak	Brak	2 800	11 934	1	n/d	-	211	-	(211)
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	USD	2015-01-09	Tak	Brak	Brak	1 550	5 436	1	n/d	-	236	-	(236)
Ryzyko kursowe	handl.	FX SWAP	EUR	2015-01-20	Tak	Brak	Brak	25 000	106 558	1	n/d	151	-	-	151
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(3 459)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	7 241	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	2 569	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	1 334	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(1 675)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	52 530	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	SEK	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	14 515	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	-	-	(4)	-
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-02-24	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 383	1	n/d	-	11 548	673	(11 548)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-03-07	Tak	Brak	Brak	500 000	500 000	1	n/d	7 156	-	-	7 156
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ILS	2017-03-19	Tak	Brak	Brak	927 500	837 625	1	n/d	8 640	-	-	8 640
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-03	Tak	Brak	Brak	3 326 000	45 027	1	n/d	8 027	-	-	(627)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	THB	2016-04-07	Tak	Brak	Brak	4 180 000	444 334	1	n/d	-	2 870	(691)	(2 870)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	THB	2024-04-07	Tak	Brak	Brak	980 000	104 174	1	n/d	9 573	-	907	9 573
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 383	1	n/d	7 889	-	(666)	7 889
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2024-04-08	Tak	Brak	Brak	3 500 000	47 383	1	n/d	8 139	-	(666)	8 139
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-03-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	2 871	-	(2 871)

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2014	Typ pozycji na 31 grudnia 2014 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2014 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2014 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-03-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	2 846	-	(2 846)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2024-06-10	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	3 313	340	(3 313)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-12	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 510	679	(2 510)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-16	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 607	677	(2 607)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-16	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	2 549	677	(2 549)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-16	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 275	338	(1 275)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-06-18	Tak	Brak	Brak	70 000	70 000	1	n/d	-	3 633	948	(3 633)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2024-06-05	Tak	Brak	Brak	65 000	65 000	1	n/d	3 786	-	-	3 786
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-08	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	801	-	-	801
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2024-09-04	Tak	Brak	Brak	29 000	29 000	1	n/d	-	1 756	-	(1 756)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-07	Tak	Brak	Brak	425 000	425 000	1	n/d	2 744	-	-	2 744
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2017-10-13	Tak	Brak	Brak	3 635 000	865 857	1	n/d	-	1 170	-	(1 170)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	SEK	2018-10-31	Tak	Brak	Brak	923 750	418 644	1	n/d	2 272	-	-	2 272
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-11-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	170	-	(170)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-11-10	Tak	Brak	Brak	65 000	65 000	1	n/d	-	108	-	(108)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-11-12	Tak	Brak	Brak	128 000	128 000	1	n/d	-	190	-	(190)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-09	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	172	-	(172)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	MXN	2017-10-13	Tak	Brak	Brak	3 635 000	865 857	1	n/d	26	-	-	26
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2023-12-19	Tak	Brak	Brak	7 050 000	95 443	1	n/d	-	20 498	-	(20 498)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-19	Tak	Brak	Brak	15 000	15 000	1	n/d	-	102	-	(102)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-23	Tak	Brak	Brak	10 000	10 000	1	n/d	-	37	-	(37)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-23	Tak	Brak	Brak	30 000	30 000	1	n/d	-	110	-	(110)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-29	Tak	Brak	Brak	15 000	15 000	1	n/d	-	1	-	(1)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2019-12-29	Tak	Brak	Brak	30 000	30 000	1	n/d	27	-	-	27
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-04-30	Tak	Brak	Brak	2 000 000	27 076	1	n/d	5 982	-	(2 946)	5 982
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 538	1	n/d	-	3 263	1 709	(3 263)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	HUF	2020-05-11	Tak	Brak	Brak	1 000 000	13 538	1	n/d	-	3 256	1 702	(3 256)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-13	Tak	Brak	Brak	325 000	19 565	1	n/d	2 058	-	1 156	2 058
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-13	Tak	Brak	Brak	325 000	19 565	1	n/d	2 040	-	1 190	2 040
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-12	Tak	Brak	Brak	112 500	112 500	1	n/d	11 053	-	(3 078)	11 053
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-07-13	Tak	Brak	Brak	275 000	275 000	1	n/d	-	5 454	3 722	(5 454)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-07-31	Tak	Brak	Brak	275 000	275 000	1	n/d	4 782	-	(2 978)	4 782
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2018-07-31	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	11 202	2 292	(11 202)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-09-20	Tak	Brak	Brak	637 500	193 163	1	n/d	-	1 841	-	5 673
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-09-28	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	3 495	880	(3 495)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-02	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 753	435	(1 753)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	ZAR	2022-10-03	Tak	Brak	Brak	637 500	193 163	1	n/d	1 549	-	-	(5 701)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-04	Tak	Brak	Brak	112 500	112 500	1	n/d	-	7 738	1 797	(7 738)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-09	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	-	1 759	427	(1 759)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	3 402	677	(3 402)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	50 000	50 000	1	n/d	-	3 402	677	(3 402)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	6 107	-	(5 737)	6 107
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	6 107	-	(5 737)	6 107

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieje	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2014	Typ pozycji na 31 grudnia 2014 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2014 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2014 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	4 017	-	(4 629)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	4 017	-	(4 629)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-08	Tak	Brak	Brak	44 500	156 070	1	n/d	-	3 316	-	(9 887)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	6 591	-	(6 175)	6 591
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-09	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	4 269	-	(5 109)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-01-30	Tak	Brak	Brak	25 000	87 680	1	n/d	-	1 971	-	(5 597)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-03-12	Tak	Brak	Brak	69 500	243 750	1	n/d	6 925	-	-	15 949
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-15	Tak	Brak	Brak	325 000	19 565	1	n/d	-	1 892	(1 405)	(1 892)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	RUB	2016-04-15	Tak	Brak	Brak	325 000	19 565	1	n/d	-	1 895	(1 399)	(1 895)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-11	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 622	-	(2 499)	3 622
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-11	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 622	-	(2 499)	3 622
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-14	Tak	Brak	Brak	111 000	389 299	1	n/d	-	9 558	-	(25 243)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 356	-	(2 206)	3 356
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 356	-	(2 206)	3 356
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 579	-	(2 423)	3 579
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	3 579	-	(2 423)	3 579
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-20	Tak	Brak	Brak	187 500	187 500	1	n/d	4 729	-	5 206	4 729
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2023-05-21	Tak	Brak	Brak	114 000	399 821	1	n/d	8 739	-	-	25 718
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-11-20	Tak	Brak	Brak	187 500	187 500	1	n/d	3 153	-	3 471	3 153
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	2 315	1 689	(2 315)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	2 315	1 689	(2 315)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	2 321	1 695	(2 321)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-10	Tak	Brak	Brak	125 000	125 000	1	n/d	-	2 321	1 695	(2 321)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-18	Tak	Brak	Brak	100 000	100 000	1	n/d	-	1 863	1 274	(1 863)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-18	Tak	Brak	Brak	100 000	100 000	1	n/d	-	1 863	1 274	(1 863)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2017-06-19	Tak	Brak	Brak	95 000	404 919	1	n/d	7 642	-	-	7 358
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-06-20	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	n/d	-	9 976	-	(13 425)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	77 664	102 493	1	n/d	-	2 544	-	1 661
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-06-28	Tak	Brak	Brak	25 000	25 000	1	n/d	4 350	-	(43)	4 350
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2017-07-09	Tak	Brak	Brak	128 000	448 922	1	n/d	-	5 891	-	(3 660)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	EUR	2017-07-09	Tak	Brak	Brak	100 000	426 230	1	n/d	8 959	-	-	8 108
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	78 851	104 060	1	n/d	6 868	-	-	(1 500)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-07-29	Tak	Brak	Brak	2 500 000	384 250	1	n/d	9 757	-	-	5 509
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-07-29	Tak	Brak	Brak	425 000	425 000	1	n/d	-	16 795	-	(17 210)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-16	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	4 454	-	-	4 675
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-15	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	5 358	4 888	(5 358)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-15	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	5 978	5 456	(5 978)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-16	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	5 032	-	-	5 134
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-08-03	Tak	Brak	Brak	1 225 000	188 283	1	n/d	4 900	-	-	2 722
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-05-19	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	-	13 802	10 658	(13 802)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-06-10	Tak	Brak	Brak	250 000	250 000	1	n/d	4 843	-	(3 595)	4 843
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2015-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	5 365	5 014	(5 365)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-01-08	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	5 021	-	-	4 637

Rodzaj zabezpieczonego ryzyka	Cel nabycia / wystawienia	Zakres i charakter instrumentu	Waluta	Termin ustalania cen, zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Możliwość wcześniejszego rozliczenia - okres lub dzień - jeśli istnieją	Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Dodatkowe zabezpieczenia związane z tym instrumentem, przyjęte lub złożone	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 w tys. waluty	Wartość nominalna na 31 grudnia 2014 przeliczona na złote w tys. zł.	Ilość na 31 grudnia 2014	Typ pozycji na 31 grudnia 2014 (krótka / długa)	Aktywa - wartość bilansowa w tys. zł.	Zobowiązania - wartość bilansowa w tys. zł.	Wynik zrealizowany w 2014 roku w tys. zł.	Wynik niezrealizowany w 2014 roku w tys. zł.
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-08-19	Tak	Brak	Brak	225 000	225 000	1	n/d	-	10 858	-	(9 333)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-08-16	Tak	Brak	Brak	1 250 000	192 125	1	n/d	5 179	-	-	2 914
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2023-09-09	Tak	Brak	Brak	130 000	130 000	1	n/d	14 844	-	-	14 034
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	84 996	112 169	1	n/d	-	988	-	1 819
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	81 213	107 176	1	n/d	-	2 094	-	1 702
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2017-09-17	Tak	Brak	Brak	215 000	215 000	1	n/d	10 654	-	-	9 023
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	1 250 000	192 125	1	n/d	-	4 586	-	(3 337)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-21	Tak	Brak	Brak	1 200 000	184 440	1	n/d	-	4 256	-	(3 236)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-21	Tak	Brak	Brak	1 200 000	184 440	1	n/d	-	4 256	-	(3 236)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	CZK	2017-10-19	Tak	Brak	Brak	1 250 000	192 125	1	n/d	-	4 432	-	(3 332)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	USD	2017-10-26	Tak	Brak	Brak	128 000	448 922	1	n/d	1 916	-	-	3 561
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	BRL	2018-01-02	Tak	Brak	Brak	179 632	237 060	1	n/d	-	2 995	-	(3 830)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-01-14	Tak	Brak	Brak	200 000	200 000	1	n/d	-	5 612	2 698	(5 612)
Ryzyko stopy proc.	handl.	IRS	PLN	2016-01-15	Tak	Brak	Brak	150 000	150 000	1	n/d	-	4 180	2 023	(4 180)
RAZEM												248 469	275 055	79 121	(33 154)

2.6 Informacja o obciążeniu lokat ryzykiem

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że PZU realizując swoje cele biznesowe, monitoruje i zarządza portfelami w sposób bezpieczny i adekwatny do skali ponoszonego ryzyka.

Do głównych elementów strategii zarządzania ryzykiem w PZU należą:

- struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem, w której kluczową rolę odgrywają Rada Nadzorcza, Zarząd, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Ryzyka Kredytowego („Komitety”), Pion Inwestycji oraz Biuro Ryzyka;
- procesy obejmujące identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie, raportowanie oraz działania zarządcze dotyczące poszczególnych ryzyk; ustalony przez Radę Nadzorczą, Zarząd i adekwatne Komitety system limitów i ograniczeń akceptowalnego poziomu ryzyka.

Rada Nadzorcza, Zarząd i Komitety, w oparciu o funkcjonujące w Spółce regulacje, nadzorują realizację podstawowego celu polityki zarządzania ryzykiem, jakim jest ograniczanie ryzyka poprzez jego aktywne monitorowanie i zarządzanie. Apetyt na ryzyko określa system limitów, uwzględniający wszystkie istotne czynniki związane z ryzykiem inwestycyjnym. Podstawowymi narzędziami zarządzania ryzykiem inwestycyjnym w Spółce są:

- limity VaR – Value at Risk, wartość narażona na ryzyko, miara ryzyka kwantyfikująca potencjalną stratę, która w horyzoncie jednego roku przy normalnych warunkach rynkowych nie zostanie przekroczona z prawdopodobieństwem 99,5%;
- limity bpv – basis point value, tj. zmiany wartości instrumentów finansowych i portfela w przypadku przesunięcia krzywych stóp procentowych o 1 pkt. baz. w górę;
- limity zaangażowania w akcje uwzględniające ekspozycje instrumentów pochodnych na ryzyko akcji;
- limit pozycji maksymalnej w poszczególnych walutach obcych;
- limit pozycji globalnej w poszczególnych walutach obcych;
- limity pozycji w pojedynczej walucie obcej;
- limity zaangażowania;
- limity wartości zaangażowania kredytowego netto ważonego okresem do zapadalności.

Raporty ryzyka inwestycyjnego sporządzane są na bazie dziennej w celach operacyjnych oraz okresowo (miesięcznie, kwartalnie) w celach zarządczych. Odbiorcami raportów okresowych są przede wszystkim Rada Nadzorcza, Zarząd i Komitety.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące najbardziej istotnych ryzyk rynkowych w PZU.

2.6.1. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmiany wartości instrumentów finansowych lub aktywów oraz zmiany wartości bieżącej prognozowanych przepływów ze zobowiązań w wyniku zmian w strukturze terminowej rynkowych stóp procentowych lub wahań zmienności rynkowych stóp procentowych wolnych od ryzyka. Poniższa tabela prezentuje instrumenty finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej	31 grudnia 2015 (mln zł)	31 grudnia 2015 (% lokat finansowych)	31 grudnia 2014 (mln zł)	31 grudnia 2014 (% lokat finansowych)
Instrumenty finansowe w portfelu instrumentów przeznaczonych do obrotu i portfelu instrumentów dostępnych do sprzedaży	1 353,8	4,2%	890,1	2,9%
Instrumenty finansowe w portfelu utrzymywanych do daty zapadalności	5 376,8	16,8%	6 139,9	19,8%
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane w portfelu pożyczek	311,8	1,0%	312,0	1,0%
Fundusze inwestycyjne dłużne i pieniężne	6 996,2	21,9%	6 806,0	21,9%

2.6.2. Ryzyko cen akcji

Ryzyko cen akcji definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmiany wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych w wyniku zmian rynkowych cen akcji lub wahań zmienności rynkowych cen akcji.

Ryzyko cen akcji	31 grudnia 2015 (mln zł)	31 grudnia 2015 (% lokat finansowych)	31 grudnia 2014 (mln zł)	31 grudnia 2014 (% lokat finansowych)
Instrumenty finansowe narażone na ryzyko cen akcji w tym:	7 861,6	24,3%	6 393,4	20,6%
- akcje nienotowane	6 169,6	19,1%	6 372,9	20,5%
- akcje notowane	1 294,3	4,0%	-	0,0%
- pozostałe lokaty	341,7	1,1%	-	0,0%
- fundusze akcyjne	56,0	0,2%	20,5	0,1%

2.6.3. Ryzyko cen nieruchomości

Ryzyko nieruchomości definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmian wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych w wyniku zmian rynkowych cen nieruchomości.

Ryzyko cen nieruchomości	31 grudnia 2015 (mln zł)	31 grudnia 2015 (% lokat finansowych)	31 grudnia 2014 (mln zł)	31 grudnia 2014 (% lokat finansowych)
Wartość lokat narażonych na ryzyko nieruchomości w tym:	1 643,3	5,1%	1 526,2	4,9%
- certyfikaty inwestycyjne funduszy sektora nieruchomości	1 167,5	3,6%	1 033,8	3,3%
- nieruchomości	475,8	1,5%	492,4	1,6%

2.6.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe definiowane jest jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta lub wzrostem spreadu kredytowego.

Poniżej przedstawiono aktywa obciążone ryzykiem kredytowym w podziale na kategorie ratingowe na 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku. W prezentacji przyjęto następujące założenia:

- ekspozycję na ryzyko kredytowe wynikające z transakcji warunkowych przedstawiono jako ekspozycję wobec emitenta papierów stanowiących zabezpieczenie;
- przyjęto ratingi inwestycyjne wg agencji ratingowej Fitch (w przypadku braku ratingu agencji Fitch zastosowano rating agencji Standard&Poors lub Moody's).

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym 31 grudnia 2015 roku (mln zł)	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	758	-	5 530	428	309	17	7 042
- utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	5 279	72	25	-	5 376
- dostępne do sprzedaży	519	-	251	150	9	17	946
- wyceniane w wartości godziwej	239	-	-	45	124	-	408
- pożyczki	-	-	-	161	151	-	312
Depozyty bankowe i trans. warunk. na skarb. pap. wart.	-	-	1 032	769	-	-	1 801
Pożyczki hipoteczne	-	-	-	-	-	918	918
Pozostałe pożyczki	-	-	-	-	71	372	443
Instrumenty pochodne	-	15	239	11	-	-	265
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	-	-	-	-	-	-
Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa obciążone ryz. kredytowym razem	758	15	6 801	1 208	380	1 307	10 469

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym 31 grudnia 2014 roku (mln zł)	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu	Razem
Dłużne papiery wartościowe	-	-	6 962	380	-	-	7 342
-utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	6 115	25	-	-	6 140
-dostępne do sprzedaży	-	-	827	45	-	-	872
-wyceniane w wartości godziwej	-	-	-	18	-	-	18
-pożyczki	-	-	20	292	-	-	312
Depozyty bankowe i trans. warunk. na skarb. pap. wart.	-	-	2 218	168	-	103	2 489
Pożyczki hipoteczne	-	-	-	-	-	661	661
Pozostałe pożyczki	-	-	-	-	71	368	439
Instrumenty pochodne	-	7	240	1	-	-	248
Udział reasekuratorów w rezerwach szkodowych netto	-	-	-	-	-	-	-
Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa obciążone ryz. kredytowym razem	-	7	9 420	549	71	1 132	11 179

Na 31 grudnia 2015 roku maksymalna potencjalna strata kredytowa dla PZU wynosiła 548,3 mln zł (na 31 grudnia 2014 roku: 489,1 mln zł). Kwotę tę obliczono na podstawie średnich, skumulowanych współczynników prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia niewypłacalności w horyzoncie 10-letnim dla danej grupy ratingowej, publikowanych przez agencję ratingową Standard&Poor's, prezentowanych w tabeli poniżej:

Aktywa obciążone ryzykiem kredytowym 31 grudnia 2015 roku	AAA	AA	A	BBB	BB	niższy niż BB lub brak ratingu ¹⁾
Współczynniki dla przeliczenia na dzień 31 grudnia 2015 roku (%)	0,74	0,82	1,51	4,06	13,74	25,91
Współczynniki dla przeliczenia na dzień 31 grudnia 2014 roku (%)	0,74	0,84	1,59	4,33	14,39	26,97

¹⁾ W przypadku zaangażowania w pożyczki hipoteczne bez ratingu przyjęto współczynnik w wysokości 2%, co odpowiada współczynnikowi dla najniższego ratingu inwestycyjnego BBB+.

2.6.5. Ryzyko koncentracji

Ryzyko koncentracji	31 grudnia 2015 (mln zł)	31 grudnia 2015 (% lokat finansowych)	31 grudnia 2014 (mln zł)	31 grudnia 2014 (% lokat finansowych)
Skarbowe papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa RP wraz z transakcjami warunkowymi na tych papierach	5 870,2	18,3%	7 788,9	25,1%

2.6.6. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe definiowane jest jako możliwość poniesienia straty na skutek zmian wartości aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym i instrumentów pochodnych w wyniku zmian kursów wymiany walut lub wahań zmienności kursów wymiany walut.

PZU narażony jest na ryzyko walutowe wynikające z niedopasowania walutowego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, których wartość jest uzależniona od kursów walutowych i aktywów denominowanych w walutach obcych, w szczególności: papierów wartościowych, lokat w instytucjach finansowych, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz instrumentów pochodnych, tj. fx forward, fx swap, swap procentowo-walutowy, których instrumentami bazowymi są kursy wymiany walutowej.

Ryzyko walutowe	31 grudnia 2015 (mln zł)	31 grudnia 2014 (mln zł)
Wartość aktywów denominowanych w walutach obcych	4 028,4	3 012,1
Wartość rezerw techniczno – ubezpieczeniowych denominowanych w walutach obcych na udziale własnym	437,6	762,5
Zobowiązania z tytułu pożyczek od PZU Finance AB (publ) pochodzące ze środków z wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ) dłużnych papierów wartościowych	3 611,6	2 127,2
Niedopasowanie walutowe	(20,8)	122,4

3. Należności

Struktura geograficzna należności	31 grudnia 2015				31 grudnia 2014			
	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 428 341	3 652	1 835	1 433 828	1 394 646	3 875	446	1 398 967
1. Należności od ubezpieczających	1 293 812	2 084	1 835	1 297 731	1 265 883	2 457	446	1 268 786
2. Należności od pośredników	113 529	86	-	113 615	107 774	110	-	107 884
3. Inne należności	21 000	1 482	-	22 482	20 989	1 308	-	22 297
II. Należności z tytułu reasekuracji	22 644	12 995	5 290	40 929	12 514	7 137	-	19 651
III. Inne należności	240 711	67 004	19 431	327 146	933 483	53 238	32 480	1 019 201
1. Należności od budżetu	63 641	-	-	63 641	1 953	-	-	1 953
2. Pozostałe należności ¹⁾	177 070	67 004	19 431	263 505	931 530	53 238	32 480	1 017 248
Razem należności	1 691 696	83 651	26 556	1 801 903	2 340 643	64 250	32 926	2 437 819

¹⁾ Na 31 grudnia 2014 roku pozostałe należności zawierają należność od PZU Życie z tytułu zaliczki na poczet dywidendy przewidywanej na koniec 2014 roku w kwocie 730 000 tys. zł, opisanej w punkcie 7.2.1 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

3.1 Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) należności od ubezpieczających	1 297 731	1 268 786
- od jednostek podporządkowanych	2 408	40
- krajowe	2 408	40
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	1 295 323	1 268 746
- krajowe	1 291 404	1 265 843
- zagraniczne	3 919	2 903
b) należności od pośredników ubezpieczeniowych	113 615	107 884
- od jednostek podporządkowanych	11	-
- krajowe	11	-
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	113 604	107 884
- krajowe	113 518	107 774
- zagraniczne	86	110
c) inne należności	22 482	22 297
- od jednostek podporządkowanych	-	70
- krajowe	-	70
- zagraniczne	-	-
- od pozostałych jednostek	22 482	22 227
- krajowe	21 000	20 919
- zagraniczne	1 482	1 308
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (netto), razem	1 433 828	1 398 967
d) odpisy aktualizujące	533 079	536 891
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (brutto), razem	1 966 907	1 935 858

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	994 230	890 890
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	333 453	399 686
c) powyżej 1 roku do 5 lat	106 145	107 633
d) powyżej 5 lat	-	758
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 433 828	1 398 967

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich netto	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) od jednostek zależnych	2 419	110
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	1 431 409	1 398 857
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 433 828	1 398 967

Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	1 433 828	1 398 967
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b1. tys. EUR	-	-
tys. PLN	-	-
b2. tys. USD	-	-
tys. PLN	-	-
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	1 433 828	1 398 967

Saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Saldo rozrachunków z tytułu koasekuracji	105 502	173 360

3.2 Należności z tytułu reasekuracji

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) należności bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	9 989	5 334
- od cedentów z rynku krajowego	5 712	4 892
- od cedentów zagranicznych	4 277	442
b) należności bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	26 321	14 306
- od reasekuratorów krajowych	16 493	7 622
- od reasekuratorów zagranicznych	9 828	6 684
c) należności bieżące od retrocesjonariuszy, w tym:	4 619	11
- krajowych	439	-
- zagranicznych	4 180	11
d) należności z tytułu prowizji reasekuracyjnej rozliczanej w czasie	-	-
e) należności z tytułu udziału reasekuratorów w szkodach wypłaconych	-	-
Należności z tytułu reasekuracji (netto), razem	40 929	19 651
f) odpisy aktualizujące	6 226	5 001
Należności z tytułu reasekuracji (brutto), razem	47 155	24 652

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) od jednostek zależnych	2 452	194
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	38 477	19 457
Należności z tytułu reasekuracji, razem	40 929	19 651

Należności z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) należności bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	9 989	5 334
- od cedentów będących jednostkami zależnymi	2 452	194
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od cedenta będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od cedenta będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od cedenta będącego jednostką dominującą	-	-
b) należności bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	26 321	14 306
- od reasekuratorów będących jednostkami zależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od reasekuratorów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od reasekuratora będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od reasekuratora będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od reasekuratora będącego jednostką dominującą	-	-
c) należności bieżące od retrocesjonariuszy, w tym:	4 619	11
- od będących jednostkami zależnymi	-	-
- od cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- od będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- od będącego znaczącym inwestorem	-	-
- od będącego wspólnikiem jednostki współzależnej	-	-
- od będącego jednostką dominującą	-	-
d) pozostałe	-	-
Należności z tytułu reasekuracji, razem	40 929	19 651

Należności z tytułu reasekuracji (netto) - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	33 080	12 830
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	5 238	4 424
c) powyżej 1 roku do 5 lat	2 611	2 303
d) powyżej 5 lat	-	94
Należności z tytułu reasekuracji (netto), razem	40 929	19 651

Należności z tytułu reasekuracji (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	22 869	15 935
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	18 060	3 716
b1. tys. EUR	203	247
tys. PLN	867	1 052
b2. tys. USD	3 523	711
tys. PLN	13 745	2 494
b3. tys. EUR	1 576	-
tys. PLN	732	-
b4. tys. USD	15 117	-
tys. PLN	2 452	-
B5. pozostałe waluty	264	170
Należności z tytułu reasekuracji, razem	40 929	19 651

3.3 Inne należności

Inne należności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) należności od budżetu	63 641	1 953
b) rozrachunki z tytułu gwarancji i akredytyw	-	-
c) pozostałe należności, w tym:	263 505	1 017 248
Należności z tytułu nierozliczonych transakcji lokacyjnych i depozytów zabezpieczających	76 822	76 739
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	57 008	59 705
Należności z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	40 401	34 086
Należności z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	29 560	71 809
Rozliczenia przewencyjne	27 035	16 689
Należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego	9 746	9 491
Zajęcia komornicze	6 843	4 543
Zatrzymane kaucje gwarancyjne	3 537	3 789
Przedpłaty dla dostawców	1 506	2 097
Należności z tytułu niedoborów i szkód	483	1 301
Należności z tytułu zaliczki na poczet dywidendy od PZU Życie	-	730 000
Inne należności (netto), razem	327 146	1 019 201
d) odpisy aktualizujące	10 159	10 429
Inne należności (brutto), razem	337 305	1 029 630

Inne należności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) od jednostek zależnych	37 127	803 507
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od znaczącego inwestora	-	-
e) od wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) od jednostki dominującej	-	-
g) pozostałe	290 019	215 694
Inne należności, razem	327 146	1 019 201

Inne należności - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	295 834	997 625
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	14 072	8 606
c) powyżej 1 roku do 5 lat	9 922	12 744
d) powyżej 5 lat	7 318	226
Inne należności, razem	327 146	1 019 201

Inne należności (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	258 846	941 407
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	68 300	77 794
b1. tys. EUR	11 361	10 646
tys. PLN	48 413	45 376
b2. tys. USD	4 740	8 849
tys. PLN	18 493	31 036
b3. tys. CHF	3	
tys. PLN	11	
b4. tys. GBP	239	253
tys. PLN	1 383	1 382
b5. pozostałe waluty	-	-
Inne należności, razem	327 146	1 019 201

3.4 Pozostałe informacje dotyczące należności

3.4.1. Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności wg rodzaju należności

Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności wg rodzaju należności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan na początek okresu (wg rodzaju należności)	552 321	579 824
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	536 891	560 021
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	5 001	4 620
odpisy na inne należności	10 429	15 183
b) zwiększenia (z tytułu)	99 095	65 068
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	96 094	59 477
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	3 001	5 591
odpisy na inne należności	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	101 952	92 571
- wykorzystanie odpisów	1 426	2 312
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 178	1 138
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	-	-
odpisy na inne należności	248	1 174
- rozwiązanie odpisów z tytułu spłaty i innych tytułów	100 526	90 259
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	98 728	81 469
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	1 776	5 210
odpisy na inne należności	22	3 580
d) stan na koniec okresu (wg rodzaju należności)	549 464	552 321
odpisy na należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	533 079	536 891
odpisy na należności z tytułu reasekuracji	6 226	5 001
odpisy na inne należności	10 159	10 429

3.4.2. Informacje o należnościach przeterminowanych netto

Należności przeterminowane netto	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	159 095	122 856
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	136 462	114 035
- należności z tytułu reasekuracji	20 874	6 265
- inne należności	1 759	2 556
b) powyżej 3 miesięcy	181 908	135 342
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	166 746	125 209
- należności z tytułu reasekuracji	6 537	2 276
- inne należności	8 625	7 857
Należności przeterminowane netto razem, w tym:	341 003	258 198
a) do 3 miesięcy	159 095	122 856
b) powyżej 3 miesięcy	181 908	135 342

Na 31 grudnia 2015 roku wartość należności przeterminowanych netto powyżej 1 roku wynosiła: 88 646 tys. zł. (31 grudnia 2014: 64 464 tys. zł.).

4. Inne składniki aktywów

4.1 Rzeczowe składniki aktywów

Rzeczowe składniki aktywów	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) urządzenia techniczne i maszyny	41 288	39 605
b) środki transportu	56 541	50 823
c) inne środki trwałe	20 569	21 092
d) środki trwałe w budowie	12 182	12 529
e) zaliczki na środki trwałe w budowie	-	-
f) zapasy	114	156
g) odzyski po szkodach	214	444
Rzeczowe składniki aktywów, razem	130 908	124 649

Rzeczowe składniki aktywów – struktura własnościowa	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) własne	130 908	124 649
b) obce	-	-
Rzeczowe składniki aktywów, razem	130 908	124 649

Środki trwałe (bilansowe) - struktura własnościowa	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) własne	130 908	124 649
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	-	-
Środki trwałe bilansowe, razem	130 908	124 649

Środki trwałe (wykazywane pozabilansowo)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	136 477	123 161
dzierżawa	136 477	123 161
Środki trwałe wykazywane pozabilansowo, razem	136 477	123 161

W 2015 roku i w 2014 roku PZU nie poniósł kosztów wytworzenia środków trwałych w budowie i środków trwałych na własne potrzeby.

Tabela ruchu rzeczowych składników aktywów za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Zapasy	Odzyski po szkodach	Rzeczowe składniki aktywów razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	288 650	84 872	61 986	12 529	-	156	444	448 637
b) zwiększenia (z tytułu)	24 234	18 345	6 047	32 063	-	1 304	866	82 859
- inwestycje	-	-	-	-	-	-	-	-
- z zakupów bezpośrednich	6 988	-	3 489	32 063	-	-	-	42 540
- przeniesienia	10 659	18 034	2 496	-	-	-	-	31 189
- pozostałe (w tym oszacowania)	6 587	311	62	-	-	1 304	866	9 130
c) zmniejszenia (z tytułu)	65 709	15 649	5 789	32 410	-	1 346	1 096	121 999
- likwidacja	64 163	45	5 195	-	-	-	-	69 403
- sprzedaż	944	15 604	85	-	-	-	-	16 633
- przeniesienia	-	-	-	31 189	-	-	-	31 189
- pozostałe	602	-	509	1 221	-	1 346	1 096	4 774
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	247 175	87 568	62 244	12 182	-	114	214	409 497
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	249 045	34 049	40 894	-	-	-	-	323 988
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(43 158)	(3 022)	781	-	-	-	-	(45 399)
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	21 854	10 006	6 029	-	-	-	-	37 889
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	(64 087)	(19)	(5 169)	-	-	-	-	(69 275)
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(925)	(13 009)	(79)	-	-	-	-	(14 013)
- pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	205 887	31 027	41 675	-	-	-	-	278 589
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	41 288	56 541	20 569	12 182	-	114	214	130 908

Tabela ruchu rzeczowych składników aktywów za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Zapasy	Odzyski po szkodach	Rzeczowe składniki aktywów razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	316 317	78 515	61 218	5 161	-	214	246	461 671
b) zwiększenia (z tytułu)	20 940	18 866	6 607	32 181	-	366	2 991	81 951
- inwestycje	-	-	-	-	-	-	-	-
- z zakupów bezpośrednich	16 605	-	3 238	25 737	-	-	-	45 580
- przeniesienia	4 148	17 296	3 369	-	-	-	-	24 813
- pozostałe (w tym oszacowania)	187	1 570	-	6 444	-	366	2 991	11 558
c) zmniejszenia (z tytułu)	48 607	12 509	5 839	24 813	-	424	2 793	94 985
- likwidacja	47 164	54	5 585	-	-	-	-	52 803
- sprzedaż	657	12 455	109	-	-	-	-	13 221
- przeniesienia	-	-	-	24 813	-	-	-	24 813
- pozostałe	786	-	145	-	-	424	2 793	4 148
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	288 650	84 872	61 986	12 529	-	156	444	448 637
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	282 169	34 322	40 986	-	-	-	-	357 477
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(33 124)	(273)	(92)	-	-	-	-	(33 489)
- odpisy amortyzacyjne bieżącego roku	15 096	9 008	5 805	-	-	-	-	29 909
- umorzenie środków trwałych zlikwidowanych	(47 156)	(54)	(5 571)	-	-	-	-	(52 781)
- umorzenie środków trwałych sprzedanych	(602)	(10 450)	(109)	-	-	-	-	(11 161)
- pozostałe	(462)	1 223	(217)	-	-	-	-	544
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	249 045	34 049	40 894	-	-	-	-	323 988
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenia	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	39 605	50 823	21 092	12 529	-	156	444	124 649

4.2 Środki pieniężne

Środki pieniężne	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	65 076	47 001
b) inne środki pieniężne	-	-
Środki pieniężne, razem	65 076	47 001

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania opisano w punkcie 27.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Środki pieniężne - struktura walutowa	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	61 864	46 291
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 212	710
b1. tys. EUR	409	123
tys. PLN	1 744	525
b2. tys. USD	376	53
tys. PLN	1 468	185
b3. pozostałe	-	81
Środki pieniężne, razem	65 076	47 001

5. Rozliczenia międzyokresowe

5.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	408 388	347 521
a) odniesionych na wynik finansowy	401 078	346 015
b) odniesionych na kapitał własny	7 310	1 506
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	115 725	83 686
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	115 725	77 882
- powstania różnic przejściowych, w tym:	115 725	77 882
rozliczenia międzyokresowe kosztów	57 885	13 841
instrumenty finansowe	57 734	60 485
pozostałe rezerwy	106	3 556
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieuwjętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	5 804
- powstania różnic przejściowych, w tym:	-	5 804
instrumenty finansowe	-	5 804
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieuwjętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
e) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
3. Zmniejszenia	65 008	22 819
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	59 891	22 819
- odwrócenia się różnic przejściowych, w tym:	59 891	22 819
należności ubezpieczeniowe	31 231	4 323
instrumenty finansowe	19 641	-
pozostałe rezerwy	5 508	3 829
rozliczenia międzyokresowe kosztów	2 453	11 460
pozostałe różnice przejściowe	1 058	3 207
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- odpisanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-

b) odniesione na wynik finansowy okresu w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
c) odniesione na kapitał własny w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	5 117	-
- odwrócenia się różnic przejściowych, w tym:	5 117	-
instrumenty finansowe	5 117	-
zmiany stawek podatkowych	-	-
odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
d) odniesione na kapitał własny w związku ze stratą podatkową (z tytułu)	-	-
e) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	459 105	408 388
a) odniesionych na wynik finansowy	456 912	401 078
b) odniesionych na kapitał własny	2 193	7 310
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

¹⁾ Dotyczy skumulowanych zmian aktywów z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku poprzedniego i lat wcześniejszych.

²⁾ Dotyczy kapitału z aktualizacji wyceny.

³⁾ Dotyczy skumulowanego wpływu zmian aktywów z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2015 i lat wcześniejszych.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Dodatkowe informacje dotyczące ujemnych różnic przejściowych	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) ujemne różnice przejściowe na początek okresu, w tym:	2 149 410	1 829 057
instrumenty finansowe	776 807	427 914
rozliczenia międzyokresowe kosztów	646 088	632 344
należności ubezpieczeniowe	541 902	564 651
pozostałe różnice przejściowe	104 016	120 897
pozostałe rezerwy	80 597	83 251
b) ujemne różnice przejściowe na koniec okresu, w tym:	2 416 340	2 149 410
instrumenty finansowe	950 373	776 807
rozliczenia międzyokresowe kosztów	937 834	646 088
należności ubezpieczeniowe	377 523	541 902
pozostałe różnice przejściowe	98 448	104 016
pozostałe rezerwy	52 162	80 597
ujemne różnice kursowe wygasające w ciągu 1 roku	2 607 907	2 197 911
ujemne różnice kursowe wygasające w okresie dłuższym niż 1 rok	(191 567)	(48 501)

5.2 Inne rozliczenia międzyokresowe czynne

Inne rozliczenia międzyokresowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji ¹⁾	612 964	106 545
b) odroczone koszty informatyczne	15 167	14 893
c) odroczone koszty związane z nieruchomościami	7 100	9 788
d) inne	49 849	5 643
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	685 080	136 869

¹⁾ W pozycji rozliczenia międzyokresowe z tytułu reasekuracji wykazano głównie składkę zarachowaną brutto z tytułu reasekuracji czynnej w wysokości 591 405 tys. zł. (31 grudnia 2014 roku: 102 834 tys. zł).

6. Zmiany odpisów aktualizujących

Zmiany stanu odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku.

Wyszczególnienie	Odpisy wg stanu na 1 stycznia 2015 roku w tym:		Utworzenia, w tym:		Rozwiązania, w tym:		Wykorzystania, w tym:		Odpisy wg stanu na 31 grudnia 2015 roku, w tym:	
	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny
I. Wartości niematerialne i prawne	1 723	-	-	-	-	-	-	-	1 723	-
II. Lokaty	96 804	3 063	20 776	-	(814)	-	-	-	116 766	3 063
1. Nieruchomości	76 156	3 063	73	-	(622)	-	-	-	75 607	3 063
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	7 821	-	-	-	-	-	-	-	7 821	-
3. Inne lokaty finansowe	12 827	-	20 703	-	(192)	-	-	-	33 338	-
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 716	-	-	-	(192)	-	-	-	12 524	-
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	111	-	20 703	-	-	-	-	-	20 814	-
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
h) pozostałe lokaty (wg rodzaju)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Należności	552 321	-	99 095	-	(100 526)	-	(1 426)	-	549 464	-
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	536 891	-	96 094	-	(98 728)	-	(1 178)	-	533 079	-
2. Należności z tytułu reasekuracji	5 001	-	3 001	-	(1 776)	-	-	-	6 226	-
3. Inne należności	10 429	-	-	-	(22)	-	(248)	-	10 159	-
3.1. Należności od budżetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Pozostałe należności	10 429	-	-	-	(22)	-	(248)	-	10 159	-
V. Inne składniki aktywów, w tym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Rzeczowe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	1 909	-	-	-	(1 839)	-	-	-	70	-
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 909	-	-	-	(1 839)	-	-	-	70	-

Zmiany stanu odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku.

Wyszczególnienie	Odpisy wg stanu na 1 stycznia 2014 roku w tym:		Utworzenia, w tym:		Rozwiązania, w tym:		Wykorzystania, w tym:		Odpisy wg stanu na 31 grudnia 2014 roku, w tym:	
	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny	odniesione na wynik finansowy	odniesione na kapitał własny
I. Wartości niematerialne i prawne	9 835	-	16	-	(8 128)	-	-	-	1 723	-
II. Lokaty	105 008	3 017	4 237	320	(12 441)	(274)	-	-	96 804	3 063
1. Nieruchomości	87 484	3 017	294	320	(11 622)	(274)	-	-	76 156	3 063
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	3 878	-	3 943	-	-	-	-	-	7 821	-
3. Inne lokaty finansowe	13 646	-	-	-	(819)	-	-	-	12 827	-
a) udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	12 719	-	-	-	(3)	-	-	-	12 716	-
b) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	927	-	-	-	(816)	-	-	-	111	-
c) dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) pozostałe pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
g) lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
h) pozostałe lokaty (wg rodzaju)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Należności	579 824	-	65 068	-	(90 259)	-	(2 312)	-	552 321	-
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	560 021	-	59 477	-	(81 469)	-	(1 138)	-	536 891	-
2. Należności z tytułu reasekuracji	4 620	-	5 591	-	(5 210)	-	-	-	5 001	-
3. Inne należności	15 183	-	-	-	(3 580)	-	(1 174)	-	10 429	-
3.1. Należności od budżetu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Pozostałe należności	15 183	-	-	-	(3 580)	-	(1 174)	-	10 429	-
V. Inne składniki aktywów, w tym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Rzeczowe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	70	-	1 839	-	-	-	-	-	1 909	-
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	70	-	1 839	-	-	-	-	-	1 909	-

6.1 Wartość bilansowa odsetek naliczonych od aktywów objętych odpisami z tytułu trwałej utraty wartości

Na 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły odsetki naliczone od aktywów objętych odpisami z tytułu trwałej utraty wartości.

7. Kapitały własne

7.1 Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego na 31 grudnia 2015 roku

Seria/emisja	Wartość nom. jednej akcji	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenie praw do akcji	Liczba akcji ¹⁾	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od dnia)
A	0,1 zł	imiennie	brak	brak	40 110	4 011	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
A	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	604 423 090	60 442 309	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	0,1 zł	na okaziciela	brak	brak	259 059 800	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Razem					863 523 000	86 352 300			

¹⁾ Split akcji opisany został w pkt. 7.1.1 Dodatkowych informacji o objaśnieniach.

Struktura kapitału zakładowego na 31 grudnia 2014 roku

Seria/emisja	Wartość nom. jednej akcji	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenie praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od dnia)
A	1 zł	imiennie	brak	brak	4 011	4 011	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
A	1 zł	na okaziciela	brak	brak	60 442 309	60 442 309	gotówka	23.01.1997	27.12.1991
B	1 zł	na okaziciela	brak	brak	25 905 980	25 905 980	aport	31.03.1999	01.01.1999
Razem					86 352 300	86 352 300			

Struktura akcjonariatu na 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	Skarb Państwa	297 420 578 ¹⁾	34,4427%
2.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK ¹⁾	49 156 660 ¹⁾	5,6926%
3.	Pozostali akcjonariusze	516 945 762	59,8647%
	Razem	863 523 000	100,0000%

¹⁾ Na podstawie raportu bieżącego nr 3/2016 dotyczącego wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu PZU w dniu 7 stycznia 2016 roku.

Struktura akcjonariatu na 31 grudnia 2014 roku

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1.	Skarb Państwa	30 385 253	35,1875%
2.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK ¹⁾	4 317 691	5,0001%
3.	Pozostali akcjonariusze	51 649 356	59,8124%
	Razem	86 352 300	100,0000%

¹⁾ Wg informacji po rozliczeniu transakcji giełdowych 27 maja 2014 roku.

7.1.1. Podział (split) akcji

30 czerwca 2015 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału (splitu) wszystkich akcji PZU poprzez obniżenie wartości nominalnej każdej akcji PZU z 1 zł do 0,10 zł oraz zwiększenie liczby akcji PZU składających się na kapitał zakładowy z 86 352 300 do 863 523 000. Podział akcji nastąpił poprzez wymianę wszystkich akcji w stosunku 1:10. Podział akcji nie wpłynął na wysokość kapitału zakładowego PZU.

3 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował odpowiednią zmianę w statucie PZU. Zgodnie z uchwałą Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych z 24 listopada 2015 roku, dzień podziału ustalono na 30 listopada 2015 roku.

7.2 Dywidendy

7.2.1. Dywidenda z zysku za rok 2014

12 maja 2015 roku Zarząd PZU postanowił wystąpić do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku w kwocie 2 636 733 tys. zł w następujący sposób:

- 2 590 569 tys. zł, tj. 30,00 zł na akcję przeznaczyć na wypłatę dywidendy;
- 36 164 tys. zł przeznaczyć na kapitał zapasowy;
- 10 000 tys. zł przeznaczyć na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

30 czerwca 2015 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zgodną z wnioskiem Zarządu PZU.

Dzień dywidendy został ustalony na 30 września 2015 roku, a dywidendę wypłacono 21 października 2015 roku.

7.2.2. Propozycja podziału zysku za 2015 rok

Do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego Zarząd PZU nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2015.

7.3 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	538 139	538 139
b) utworzony ustawowo	28 784	28 784
c) utworzony zgodnie ze statutem lub umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	3 873 726	3 837 562
d) z dopłat akcjonariuszy	-	-
e) inny	5 699	3 821
Kapitał zapasowy, razem	4 446 348	4 408 306

7.4 Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) z tytułu aktualizacji wyceny środków trwałych	10 616	12 494
b) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(361 785)	(252 907)
c) różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	-	-

Kapitał z aktualizacji wyceny	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
d) inny (wg rodzaju):	5 948 680	5 437 746
- z tytułu aktualizacji lokat finansowych wycenianych metodą praw własności	4 042 463	4 103 981
- z tytułu aktualizacji lokat finansowych zakwalifikowanych do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 906 217	1 333 765
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	5 597 511	5 197 333

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych (brutto)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
1. Bilans otwarcia	5 437 746	4 952 733
2. Zwiększenia, z tytułu:	653 422	854 194
a) skutków przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w tym:	653 422	854 194
- zyski z okresowej wyceny	634 628	843 012
- kwoty odpisane na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych (tj. np. sprzedaż)	8 213	11 182
- kwoty przeszacowania odpisane do rachunku zysków i strat w przypadku stwierdzenia trwałej utraty wartości	10 581	-
- zyski z wyceny ustalone na dzień przekwalifikowania aktywów do kategorii dostępnych do sprzedaży (z kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności)	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku przekwalifikowania aktywów do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (ponowne przekwalifikowanie do HTM, po upływie okresu, o którym mowa w Par. 8 ust. 4 rozporządzenia o instrumentach finansowych)	-	-
b) wynikające ze stosowania rachunkowości zabezpieczeń:	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku zabezpieczania wartości godziwej oprocentowanego instrumentu finansowego	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem zmian w przepływach pieniężnych	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	-	-
c) inne	-	-
d) ustalenia, przeszacowania i odpisania na wynik finansowy rezerwy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
3. Zmniejszenia, z tytułu:	142 488	369 181
a) skutków przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w tym:	142 488	369 181
- straty z okresowej wyceny	112 202	346 489
- kwoty odpisane na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych (tj. np. sprzedaż)	30 286	22 692
- straty z wyceny ustalone na dzień przekwalifikowania aktywów do kategorii dostępnych do sprzedaży (z kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności)	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku przekwalifikowania aktywów do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (ponowne przekwalifikowanie do HTM, po upływie okresu, o którym mowa w Par. 8 ust. 4 rozporządzenia o instrumentach finansowych)	-	-
b) wynikające ze stosowania rachunkowości zabezpieczeń:	-	-
- kwoty rozliczone w przypadku zabezpieczania wartości godziwej oprocentowanego instrumentu finansowego	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem zmian w przepływach pieniężnych	-	-
- okresowej wyceny pozycji zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających w związku z zabezpieczaniem udziałów w aktywach netto jednostek zagranicznych	-	-
c) inne	-	-
d) ustalenia, przeszacowania i odpisania na wynik finansowy rezerwy oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
4. Bilans zamknięcia	5 948 680	5 437 746

8. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rezerwa składek:	4 734 129	4 151 052
- rezerwy brutto	5 049 466	4 423 916
- udział reasekuratorów	315 337	272 864
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego:	84 741	1 236
- rezerwy brutto	84 741	1 236
- udział reasekuratorów	-	-
c) rezerwa ubezpieczeń na życie:	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
d) rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	12 182 768	12 222 769
- rezerwy brutto	12 904 732	12 633 798
- udział reasekuratorów	721 964	411 029
e) rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	1 958	1 419
- rezerwy brutto	1 958	1 419
- udział reasekuratorów	-	-
f) rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	632 972	596 825
g) rezerwy na zwrot składek dla członków	-	-
h) pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
i) rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-
- rezerwy brutto	-	-
- udział reasekuratorów	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	17 636 568	16 973 301

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – brutto (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rezerwa składek:	5 049 466	4 423 916
- w walucie polskiej	5 049 466	4 423 916
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego:	84 741	1 236
- w walucie polskiej	84 741	1 236
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
c) rezerwa ubezpieczeń na życie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
d) rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	12 904 732	12 633 798
- w walucie polskiej	12 153 294	11 861 563
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	751 438	772 235
d1. tys. EUR	176 331	181 174
tys. PLN	751 433	772 218
d2. tys. USD	1	5
tys. PLN	5	17
e) rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	1 958	1 419
- w walucie polskiej	1 958	1 419
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
f) rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka):	632 972	596 825
- w walucie polskiej	632 972	596 825
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
g) rezerwy na zwrot składek dla członków:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
h) pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – brutto (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
i) rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	18 673 869	17 657 194

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udział reasekuratorów w rezerwie składek:	315 337	272 864
- w walucie polskiej	315 337	272 864
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) udział reasekuratorów w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
c) udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
d) udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia:	721 964	411 029
- w walucie polskiej	408 118	401 377
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	313 846	9 652
d1. tys. EUR	2 044	2 101
tys. PLN	8 712	8 955
d2. tys. USD	77 238	189
tys. PLN	301 312	663
d3.pozostałe	3 822	34
e) udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
f) udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych określonych w statucie:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
g) udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający:	-	-
- w walucie polskiej	-	-
- w walucie obcej (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, razem	1 037 301	683 893

8.1 Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego

Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rezerwa składek:	4 734 129	4 151 052
- rezerwy brutto	5 049 466	4 423 916
- udział reasekuratorów	315 337	272 864
b) rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego:	84 741	1 236
- rezerwy brutto	84 741	1 236
- udział reasekuratorów	-	-
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego, razem	4 818 870	4 152 288

8.2 Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

8.2.1. Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto

Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2015 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	117 623	76 858
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 488 175	1 289 622
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	493 726	325 374
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	65 079	38 479
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	553 316	263 079
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	1 771 319	278 309
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	33 020	10 905
Świadczenie pomocy (gr. 18)	42 359	31 206
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	2 254	748
Pozostałe (gr. 16)	337 861	234 019
Razem rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	12 904 732	2 548 599

Wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	119 018	69 763
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 503 799	1 170 079
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	451 901	314 920
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	65 754	22 846
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	491 057	211 537
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	1 812 901	297 226
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	28 930	4 059
Świadczenie pomocy (gr. 18)	36 211	26 303
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	2 301	691
Pozostałe (gr. 16)	121 926	15 901
Razem rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	12 633 798	2 133 325

8.2.2. Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2015 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	5	3
OC komunikacyjne (gr. 10)	222 587	1 696
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	611	529
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	19 251	18 519
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	117 468	94 157
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	59 785	3 420
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	12 293	3 692
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	289 964	211 188
Razem udział reasekuratorów	721 964	333 204

Udział reasekuratorów w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku	Wartość rezerw z tytułu szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	3	3
OC komunikacyjne (gr. 10)	211 434	1 465
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	362	297
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	5 849	3 999
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	38 949	6 658
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	53 587	8 201
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	11 447	1 638
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	89 398	11 575
Razem udział reasekuratorów	411 029	33 836

8.3 Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych

8.3.1. Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto

Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2015 roku	Udział reasekuratorów
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 117 957	291 894
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	-	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	-	-
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	755 692	3 057
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	-	-
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem wartość rezerw brutto	9 873 649	294 951

Wartość rezerw na skapitalizowaną wartość świadczeń rentowych przed uwzględnieniem dyskont i odpisów brutto	Stan rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku	Udział reasekuratorów
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	9 243 470	254 839
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	-	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	-	-
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	917 256	2 526
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	-	-
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem wartość rezerw brutto	10 160 726	257 365

9. Oszacowane regresy, odzyski i dotacje

9.1 Oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto

Oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	38 999	34 764
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	48 735	61 008
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	6 468	13 917
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	1 370	7
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	967	4 067
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem oszacowane regresy, odzyski i dotacje brutto	96 539	113 763

9.2 Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach, odzyskach i dotacjach

Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach, odzyskach i dotacjach	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	-	-
OC komunikacyjne (gr. 10)	37	17
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	-	-
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	-	-
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	1	1
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	30	-
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	396	1 625
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-
Pozostałe (gr. 16)	-	-
Razem udział reasekuratorów	464	1 643

10. Pozostałe rezerwy

10.1 Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników

Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rezerwy na świadczenia emerytalne	12 109	12 245
b) inne obowiązkowe świadczenia pracowników (wg tytułów):	38 178	60 422
rezerwy na urlopy	20 787	43 274
rezerwy na odprawy pośmiertne	17 391	17 148
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników, razem	50 287	72 667

Zmiana stanu rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan rezerw na początek okresu (wg tytułów)	72 667	83 251
rezerwy na świadczenia emerytalne	12 245	9 042
rezerwy na urlopy	43 274	36 906
rezerwy na odprawy pośmiertne	17 148	14 675
rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	22 628
b) zwiększenia (z tytułu)	2 705	14 634
rezerwy na świadczenia emerytalne	373	3 571
rezerwy na urlopy	1 933	8 514
rezerwy na odprawy pośmiertne	399	2 549
rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-

Zmiana stanu rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
c) wykorzystanie (z tytułu)	24 949	2 590
rezerwy na świadczenia emerytalne	373	368
rezerwy na urlopy	24 420	2 146
rezerwy na odprawy pośmiertne	156	76
rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
d) rozwiązanie (z tytułu)	136	22 628
rezerwy na świadczenia emerytalne	136	-
rezerwy na urlopy	-	-
rezerwy na odprawy pośmiertne	-	-
rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	22 628
e) stan rezerw na koniec okresu (wg tytułów)	50 287	72 667
rezerwy na świadczenia emerytalne	12 109	12 245
rezerwy na urlopy	20 787	43 274
rezerwy na odprawy pośmiertne	17 391	17 148
rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-

Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	50 287	72 667
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników, razem	50 287	72 667

10.2 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	500 965	344 644
a) odniesionej na wynik finansowy ¹⁾	240 748	196 990
b) odniesionej na kapitał własny ²⁾	260 217	147 654
c) odniesionej na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	307 144	162 778
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	203 383	50 215
- powstania różnic przejściowych, w tym:	203 383	50 215
rozliczenia międzyokresowe	183 477	21 002
pozostałe różnice przejściowe	14 508	12 478
instrumenty finansowe	5 398	16 735
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieujętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	103 761	112 563
- powstania różnic przejściowych, w tym:	103 761	112 563
instrumenty finansowe	103 761	112 563
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- nieujętej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
c) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
3. Zmniejszenia	-	6 457
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	6 457
- odwrócenia się różnic przejściowych (wykorzystania rezerwy na odroczonego podatku dochodowy), w tym:	-	6 457
rozliczenia międzyokresowe	-	6 457
- zmiany stawek podatkowych	-	-

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
- rozwiązania rezerwy wskutek braku możliwości jej wykorzystania	-	-
b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- odwrócenia się różnic przejściowych (wykorzystania rezerwy na odroczonego podatek dochodowy)	-	-
- zmiany stawek podatkowych	-	-
- rozwiązania rezerwy wskutek braku możliwości jej wykorzystania	-	-
c) odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	808 109	500 965
a) odniesionej na wynik finansowy ³⁾	444 131	240 748
b) odniesionej na kapitał własny ²⁾	363 978	260 217
c) odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

¹⁾ Dotyczy skumulowanych zmian rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku poprzedniego i lat wcześniejszych.

²⁾ Dotyczy kapitału z aktualizacji wyceny.

³⁾ Dotyczy skumulowanego wpływu zmian rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesionych na wynik finansowy roku 2015 i lat wcześniejszych.

Dodatkowe informacje dotyczące dodatnich różnic przejściowych	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) dodatnie różnice przejściowe na początek okresu	2 636 660	1 813 914
instrumenty finansowe	1 827 891	1 147 375
rozliczenia międzyokresowe	721 059	644 503
pozostałe różnice przejściowe	87 710	22 036
b) dodatnie różnice przejściowe na koniec okresu, w tym:	4 253 199	2 636 660
instrumenty finansowe	2 402 409	1 827 891
rozliczenia międzyokresowe	1 686 723	721 059
pozostałe różnice przejściowe	164 067	87 710
dodatnie różnice kursowe wygasające w ciągu 1 roku	4 089 133	2 489 350
dodatnie różnice kursowe wygasające w okresie dłuższym niż 1 rok	164 066	147 310
c) łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach podporządkowanych i oddziałach oraz we wspólnych przedsięwzięciach, na które nie utworzono rezerwy na podatek odroczonego	-	-

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (struktura walutowa) ¹⁾	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	349 003	92 577
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, razem	349 003	92 577

¹⁾ Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w ujęciu netto po pomniejszeniu o aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zaprezentowane w punkcie 5.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

10.3 Inne rezerwy

Inne rezerwy	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rezerwy na kary pieniężne nałożoną przez UOKiK	56 605	67 892
b) rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	10 793	17 531
c) rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	1 564	7 930
d) rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	837	782
e) pozostałe rezerwy	3 827	5 791
Inne rezerwy, razem	73 626	99 926

Sprawy sporne dotyczące kar nałożonych przez UOKiK opisano w punkcie 29.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Proces restrukturyzacji opisano w punkcie 28.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Pozycja „Rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych” zawiera wyłącznie rezerwy na udziały reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, którzy zalegają z płatnościami w stosunku do PZU lub w stosunku do których występuje uzasadnione podejrzenie, że mogą mieć w przyszłości problemy z regulowaniem swych zobowiązań.

Zmiana stanu innych rezerw	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) stan na początek okresu (wg tytułów)	99 926	81 977
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	7 930	-
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	17 531	4 829
rezerwy na kary pieniężne nałożone przez UOKiK	67 892	67 892
pozostałe rezerwy	6 573	9 256
b) zwiększenia (z tytułu)	13 025	40 935
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	2 508	14 536
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	8 531	21 880
rezerwy na kary pieniężne nałożone przez UOKiK	3	-
pozostałe rezerwy	1 983	4 519
c) wykorzystanie (z tytułu)	6 414	8 476
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	5 193	6 606
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	-	-
rezerwy na kary pieniężne nałożone przez UOKiK	-	-
pozostałe rezerwy	1 221	1 870
d) rozwiązanie (z tytułu)	32 911	14 510
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	3 681	-
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	15 269	9 178
rezerwy na kary pieniężne nałożone przez UOKiK	11 290	-
pozostałe rezerwy	2 671	5 332
e) stan na koniec okresu (wg tytułów)	73 626	99 926
rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	1 564	7 930
rezerwy dotyczące rozliczeń reasekuracyjnych	10 793	17 531
rezerwy na kary pieniężne nałożone przez UOKiK	56 605	67 892
pozostałe rezerwy	4 664	6 573
Inne rezerwy (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	73 626	99 926
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Inne rezerwy, razem	73 626	99 926

11. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne

Struktura geograficzna zobowiązań	31 grudnia 2015				31 grudnia 2014			
	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem	Krajowe	Zagraniczne - kraje UE	Zagraniczne - pozostałe kraje	Razem
I. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	323 920	20 136	485	344 541	299 391	25 119	914	325 424
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	122 798	879	37	123 714	133 498	928	10	134 436
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	137 039	53	-	137 092	126 767	32	-	126 799
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	64 083	19 204	448	83 735	39 126	24 159	904	64 189
III. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	44 685	29 604	6 749	81 038	40 174	25 735	1 741	67 650
IV. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek		3 611 636		3 611 636	-	2 127 155	-	2 127 155
V. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych				-	-	-	-	-
VI. Inne zobowiązania	295 149	621 695	11 625	928 469	1 719 096	227 535	10 153	1 956 784
1. Zobowiązania wobec budżetu	50 783	-	-	50 783	40 502	-	-	40 502
2. Pozostałe zobowiązania	244 366	621 695 ¹⁾	11 625	877 686	1 678 594	227 535	10 153	1 916 282
Razem zobowiązania	663 754	4 283 071	18 859	4 965 684	2 058 661	2 405 544	12 808	4 477 013

¹⁾ W tej pozycji ujęto zobowiązanie w kwocie 341 709 tys. zł dotyczące zakupu akcji Alior Banku, opisane w punkcie 2.4.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

11.1 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) zobowiązania wobec ubezpieczających	123 714	134 436
- wobec jednostek podporządkowanych	8	7
- krajowe	8	7
- zagraniczne	-	-
- wobec pozostałych jednostek	123 706	134 429
- krajowe	122 790	133 491
- zagraniczne	916	938
b) zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych, w tym:	137 092	126 799
- wobec jednostek podporządkowanych	91	40
- krajowe	91	40
- zagraniczne	-	-
- wobec pozostałych jednostek	137 001	126 759
- krajowe	136 948	126 727
- zagraniczne	53	32
c) inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w tym:	83 735	64 189
- wobec jednostek podporządkowanych	813	736
- krajowe	782	601
- zagraniczne	31	135
- wobec pozostałych jednostek	82 922	63 453
- krajowe	63 301	38 525
- zagraniczne	19 621	24 928
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	344 541	325 424

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) jednostek zależnych	912	783
b) jednostek współzależnych	-	-
c) jednostek stowarzyszonych	-	-
d) znaczącego inwestora	-	-
e) współnika jednostki współzależnej	-	-
f) jednostki dominującej	-	-
g) pozostałych	343 629	324 641
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	344 541	325 424

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	344 541	325 424
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	344 541	325 424

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	324 283	300 090
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	20 258	25 334
b1. tys. EUR	3 666	4 425
tys. PLN	15 621	18 861
b2. tys. USD	215	72
tys. PLN	838	254
b3. tys. GBP	434	782
tys. PLN	2 514	4 272
b4. tys. CHF	53	110
tys. PLN	209	391
b5. pozostałe waluty w tys. PLN	1 076	1 556
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, razem	344 541	325 424

11.2 Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rachunki bieżące w reasekuracji czynnej, w tym:	3 330	3 571
- cedentów z rynku krajowego	1 351	3 525
- cedentów zagranicznych	1 979	46
b) rachunki bieżące w reasekuracji biernej, w tym:	66 176	62 581
- reasekuratorów krajowych	34 934	35 534
- reasekuratorów zagranicznych	31 242	27 047
c) zobowiązania z tytułu retrocesji, w tym:	11 532	1 498
- retrocesjonariuszy krajowych	8 400	1 115
- retrocesjonariuszy zagranicznych	3 132	383
d) zobowiązania z tytułu składek reasekuracyjnych rozliczanych w czasie	-	-
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	81 038	67 650

Zobowiązania z tytułu reasekuracji	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) zobowiązania bieżące w reasekuracji czynnej, w tym wobec:	3 330	3 571
- cedentów będących jednostkami zależnymi	1 883	-
- cedentów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- cedentów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- cedenta będącego znaczącym inwestorem	-	-
- cedenta będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- cedenta będącego jednostką dominującą	-	-
b) zobowiązania bieżące w reasekuracji biernej, w tym wobec:	66 176	62 581
- reasekuratorów będących jednostkami zależnymi	-	-
- reasekuratorów będących jednostkami współzależnymi	-	-
- reasekuratorów będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- reasekuratora będącego znaczącym inwestorem	-	-
- reasekuratora będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- reasekuratora będącego jednostką dominującą	-	-
c) zobowiązania bieżące wobec retrocesjonariuszy, w tym wobec:	11 532	1 498
- retrocesjonariuszy będących jednostkami zależnymi	-	-
- retrocesjonariuszy będących jednostkami współzależnymi	-	-
- retrocesjonariuszy będących jednostkami stowarzyszonymi	-	-
- retrocesjonariusza będącego znaczącym inwestorem	-	-
- retrocesjonariusza będącego współnikiem jednostki współzależnej	-	-
- retrocesjonariusza będącego jednostką dominującą	-	-
d) pozostałe	-	-
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	81 038	67 650

Zobowiązania z tytułu reasekuracji - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	12 904	19 933
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	27 651	21 846
c) powyżej 1 roku do 5 lat	29 533	23 662
d) powyżej 5 lat	10 950	2 209
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	81 038	67 650

Zobowiązania z tytułu reasekuracji (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	66 993	56 567
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	14 045	11 083
b1. tys. EUR	1 568	1 005
tys. PLN	6 680	4 282
b2. tys. USD	1 374	1 927
tys. PLN	5 362	6 757
b3. tys. UAH	11 609	-
tys. PLN	1 883	-
b4. pozostałe waluty	120	44
Zobowiązania z tytułu reasekuracji, razem	81 038	67 650

11.3 Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	-	-
b) pozostałe (wg tytułów):	3 611 636	2 127 155
- pożyczki od PZU Finance AB (publ) pochodzące ze środków z wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ) dłużnych papierów wartościowych	3 611 636	2 127 155
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 611 636	2 127 155

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek - o pozostałym od dnia bilansowego okresie zapłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	-	-
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	3 611 636	2 127 155
d) powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 611 636	2 127 155

Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	-	-
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 611 636	2 127 155
b1. tys. EUR	847 503	499 063
tys. PLN	3 611 636	2 127 155
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek, razem	3 611 636	2 127 155

11.3.1. Pożyczki od PZU Finance AB (publ)

7 lipca 2014 roku PZU zaciągnął pożyczkę od PZU Finance AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie o łącznej wartości wynoszącej 500 000 tys. EUR i stopie procentowej 1,425% w skali roku, która ma zostać spłacona 28 czerwca 2019 roku.

Środki na udzielenie pożyczki PZU Finance AB (publ) pozyskał w dniu 3 lipca 2014 roku z emisji pięcioletnich euroobligacji na kwotę 500 000 tys. EUR, których wykup nastąpi 3 lipca 2019 roku. Cena emisyjna jednej obligacji, o wartości nominalnej 100 000 euro, wyniosła 99 407 euro. Marża ponad Mid-Swap (krzywa, będąca średnią z krzywych bid i ask, dla obligacji o kuponie stałym odpowiadająca okresowi wykupu obligacji wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ)) wyniosła 85 punktów bazowych, co przełożyło się na rentowność obligacji na poziomie 1,499%. Obligacje wprowadzono do obrotu na rynku regulowanym Irlandzkiej Giełdy Papierów Wartościowych na podstawie prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez Centralny Bank Irlandii. Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 1,375% w skali roku, a kupon jest płacony raz w roku, a początek okresu odsetkowego następuje 3 lipca.

16 października 2015 roku PZU Finance AB (publ) wyemitowała obligacje imienne o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 350 000 tys. EUR. Emitowane obligacje zostały asymilowane z transzą wyemitowaną w 2014 roku (ang. *tap issue*) i w konsekwencji miały identyczne parametry w zakresie wysokości kuponu, okresów odsetkowych oraz terminu wykupu. Cena emisyjna za jedną obligację wynosiła 99 218 euro powiększone o odsetki narosłe od 3 lipca 2015 roku. Rentowność obligacji na dzień emisji wyniosła 1,593%.

Zobowiązania PZU Finance AB (publ) wynikające z obligacji zostały zabezpieczone gwarancją udzieloną przez PZU, która obejmuje całość zobowiązań emitenta wynikających z emisji (w tym zobowiązanie do zapłaty wartości nominalnej obligacji oraz odsetek od obligacji) udzieloną na rzecz wszystkich obligatariuszy. Maksymalna wartość gwarancji nie została określona. Gwarancja wygasa wraz z wygaśnięciem roszczeń obligatariuszy wobec PZU Finance AB (publ).

Emisje euroobligacji stanowiły realizację strategii inwestycyjnej Grupy PZU w zakresie zarządzania dopasowaniem aktywów i pasywów w walucie euro. Po zakupie spółek w krajach bałtyckich istotna wartość aktywów Grupy PZU jest uzależniona od kursu euro, dlatego podjęto decyzję o emisji w tej walucie.

11.4 Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zarówno na 31 grudnia 2015 roku jak i na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

11.5 Inne zobowiązania

Inne zobowiązania	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) zobowiązania wobec budżetu	50 783	40 502
- podatek CIT	40 157	30 100
- podatek dochodowy od osób fizycznych	8 232	8 021
- podatek VAT	2 192	2 376
- pozostałe	202	5
b) pozostałe zobowiązania	877 686	1 916 282
- zobowiązania z tytułu nierozliczonych transakcji lokacyjnych i depozytów zabezpieczających ¹⁾	375 998	46 190
- wycena instrumentów pochodnych - zobowiązania przeznaczone do obrotu	304 467	275 055
- oszacowane zobowiązania pozaubezpieczeniowe	76 173	70 798
- zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	42 115	536
- składki i świadczenia ZUS	12 308	12 039
- rozrachunki tytułu likwidacji bezpośredniej	11 113	-
- zobowiązanie wobec Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego	9 478	8 564
- zatrzymane kaucje gwarancyjne	3 683	1 762
- zobowiązania z tytułu opłaty ewidencyjnej ponoszonej na rzecz Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPIK)	3 620	3 268
- rozrachunki z akcjonariuszami z tyt. dywidendy	2 982	1 471 120
- zobowiązania z tytułu zastępstwa procesowego	2 345	3 407
- pozostałe	33 404	23 543
Inne zobowiązania, razem	928 469	1 956 784

¹⁾ W tej pozycji ujęto zobowiązanie w kwocie 341 709 tys. zł dotyczące zakupu akcji Alior Banku, opisane w punkcie 2.4.2 Dodatkowych informacji i objaśnień.

Inne zobowiązania	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) jednostek zależnych	46 427	8 192
b) jednostek współzależnych	-	-
c) jednostek stowarzyszonych	-	-
d) znaczącego inwestora	-	-
e) wspólnika jednostki współzależnej	-	-
f) jednostki dominującej	-	-
g) pozostałych	882 042	1 948 592
Inne zobowiązania, razem	928 469	1 956 784

Inne zobowiązania - o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) do 3 miesięcy	928 469	1 956 784
b) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
c) powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
d) powyżej 5 lat	-	-
Inne zobowiązania, razem	928 469	1 956 784

Wszystkie instrumenty pochodne posiadane przez PZU są kwalifikowane jako zobowiązania przeznaczone do obrotu i prezentowane w pozycji inne zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego terminie spłaty do 3 miesięcy.

Inne zobowiązania (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	686 396	1 803 554
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	242 073	153 230
b1. tys. EUR	9 679	11 702
tys. PLN	41 246	49 878
b2. tys. USD	11 247	8 260
tys. PLN	43 876	28 968
b3. tys. RUB	3 845	62 907
tys. PLN	203	3 787
b4. tys. BRL	91 950	6 534
tys. PLN	90 580	8 623
b5. tys. ZAR	76 328	6 076
tys. PLN	19 059	1 841
b6. tys. CZK	117 445	114 047
tys. PLN	18 521	17 529
b7. tys. HUF	1 425 189	2 848 648
tys. PLN	19 384	38 565
b8. pozostałe waluty tys. PLN	9 204	4 039
Inne zobowiązania, razem	928 469	1 956 784

11.6 Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań

11.6.1. Zobowiązania zabezpieczone na majątku emitenta oraz jednostek powiązanych

Na 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zobowiązania zabezpieczone na majątku emitenta.

11.6.2. Informacje o zobowiązaniach przeterminowanych

Na 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zobowiązania przeterminowane.

11.6.3. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Na 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

11.7 Fundusze specjalne

Fundusze specjalne	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) Fundusz Prewencyjny	47 287	29 243
b) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	96 845	92 318
Fundusze specjalne, razem	144 132	121 561

12. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	821 516	550 075
- długoterminowe	-	-
- krótkoterminowe (wg tytułów):	821 516	550 075
- zarachowane dochody i koszty reasekuracji	477 149	213 981
- zarachowane koszty prowizji z ubezpieczeń bezpośrednich	216 477	202 961
- zarachowane koszty wynagrodzeń pracowników	70 841	70 501
- zarachowane nagrody dla pracowników	42 522	51 527
- pozostałe zarachowania	14 527	11 105
b) ujemna wartość firmy	-	-
c) rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	34 887	26 054
- odroczone prowizje reasekuracyjne	25 663	20 867
- przychody z inwestycji	6 739	-
- otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów	979	2 179
- pozostałe	1 506	3 008
Rozliczenia międzyokresowe, razem	856 403	576 129

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Stan na początek okresu (wg tytułów)	576 129	518 282
rozliczenia międzyokresowe kosztów	550 075	501 342
rozliczenia międzyokresowe przychodów	26 054	16 940
a) zwiększenia (z tytułu)	1 804 323	867 006
rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 563 079	785 400
rozliczenia międzyokresowe przychodów	241 244	81 606
b) zmniejszenia (z tytułu)	1 524 049	809 159
rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 291 638	736 667
rozliczenia międzyokresowe przychodów	232 411	72 492
Stan na koniec okresu (wg tytułów)	856 403	576 129
rozliczenia międzyokresowe kosztów	821 516	550 075
rozliczenia międzyokresowe przychodów	34 887	26 054

13. Margines wypłacalności

13.1 Dane liczbowe do obliczenia wysokości środków własnych stanowiących pokrycie marginesu wypłacalności

Deklaracja wypłacalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Aktywa zakładu ubezpieczeń	36 358 361	34 629 778
2. Aktywa przeznaczone na pokrycie wszelkich przewidywanych zobowiązań	23 979 628	22 301 054
a) zobowiązań podporządkowanych	-	-
b) rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	17 540 493	16 861 181
c) rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-
d) pozostałych rezerw	472 916	265 170
e) zobowiązań z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-
f) pozostałych zobowiązań i funduszy specjalnych	5 109 816	4 598 574
g) rozliczeń międzyokresowych biernych i przychodów przyszłych okresów	856 403	576 129
h) wszelkich innych zobowiązań zakładu ubezpieczeń, nieuwzględnionych w wierszach a - g	-	-
3. Wartości niematerialne i prawne	362 167	283 999
4. Akcje i inne aktywa podlegające odliczeniu zgodnie z art. 148 ust. 2, 2a, 2b ustawy z uwzględnieniem art. 148 ust. 2c, 2d ustawy	5 853 666	6 065 985
a) Akcje i inne aktywa finansujące kapitały własne zakładów ubezpieczeń należących do tej samej ubezpieczeniowej grupy kapitałowej zgodnie z art. 148 ust. 2 ustawy	5 763 579	6 000 224
b) Akcje lub udziały finansujące kapitały własne innych zakładów ubezpieczeń, instytucji kredytowych i instytucji finansowych w rozumieniu prawa	-	-

Deklaracja wypłacalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
bankowego oraz firm inwestycyjnych wchodzących w skład konglomeratu finansowego zgodnie z art. 148 ust. 2a ustawy (o ile nie zostały ujęte w pozycji 4 a))		
c) Posiadane przez zakład ubezpieczeń w odniesieniu do innych zakładów ubezpieczeń, instytucji kredytowych i instytucji finansowych w rozumieniu prawa bankowego oraz firm inwestycyjnych, zgodnie z art. 148 ust. 2b ustawy,	90 087	65 761
i) udzielone przez zakład ubezpieczeń pożyczki podporządkowane spełniające warunki określone w art. 148 ust. 4 pkt 2 ustawy	90 087	65 761
ii) skumulowane niezapłacone dywidendy z tytułu akcji uprzywilejowanych	-	-
d) Suma kwot, co do których organ nadzoru wyraził zgodę na odstąpienie od stosowania odliczeń na podstawie art. 148 ust. 2c ustawy	-	-
e) Suma kwot, co do których organ nadzoru wyraził zgodę na odstąpienie od stosowania odliczeń na podstawie art. 148 ust. 2d ustawy (o ile nie zostały ujęte w pozycji 4 d))	-	-
5. Wpływ uczestnictwa krajowego zakładu ubezpieczeń w ubezpieczeniowej grupie kapitałowej na wartość środków własnych tego zakładu ubezpieczeń	2 135 034	2 411 116
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	459 105	408 388
7. W przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, wartość zobowiązań wobec członków towarzystwa, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 148 ust. 3 pkt 2 ustawy	-	-
8. Suma kwot określonych w decyzjach organu nadzoru wydanych na podstawie art. 148 ust. 4 pkt 1 ustawy, wyrażających zgodę na zaliczenie do środków własnych	-	-
9. Suma kwot określonych w decyzjach organu nadzoru wydanych na podstawie art. 148 ust. 4 pkt 2 ustawy, wyrażających zgodę na zaliczenie do środków własnych	-	-
10. Suma kwot określonych w decyzjach organu nadzoru wydanych na podstawie art. 148 ust. 4 pkt 3 ustawy, wyrażających zgodę na zaliczenie do środków własnych	-	-
11. Suma kwot określonych w decyzjach organu nadzoru wydanych na podstawie art. 148 ust. 5 ustawy, wyrażających zgodę na zaliczenie do środków własnych	-	-
12. Wartość kaucji, o której mowa w art. 113 ustawy	-	-
13. Wielkości środków własnych	7 838 829	7 981 468
14. Wielkość środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego zgodnie z art. 148a ustawy	7 838 829	7 981 468
a) Suma wartości elementów wynikających z art. 148 ust. 3 pkt 1-6 i ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z uwzględnieniem elementów wskazanych w art. 148 ust. 1 pkt 2-4 i ust. 2a, 2b ustawy	7 838 829	7 981 468
15. Margines wypłacalności	1 424 278	1 362 353
16. Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego	15 939	15 403
17. 1/3 kwoty marginesu wypłacalności	474 759	454 118
18. Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	6 414 551	6 619 115
19. Kapitał gwarancyjny	474 759	454 118
20. Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	7 364 070	7 527 350
a) Różnica między kwotą wykazaną w poz. 14a a kapitałem gwarancyjnym	7 364 070	7 527 350

13.2 Dane liczbowe do obliczenia marginesu wypłacalności dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Margines wypłacalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Kwota składki (G) (kwota większa z pozycji (1a-1b+50%*1c) i (1d-1e+50%*1f))	9 198 953	8 642 453
a) Składka przypisana w okresie ostatnich 12 miesięcy z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, z uwzględnieniem storn, niepomniejszona o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	8 857 929	8 261 752
b) Podatek zawarty w składce z pozycji 1a	-	-
c) Składka z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględniona w pozycji 1a po potrąceniu zawartego w niej podatku	682 048	761 402
d) Składka przypisana w okresie ostatnich 12 miesięcy pomniejszona o zmianę stanu rezerwy składek, z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, z uwzględnieniem storn, niepomniejszona o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	8 177 379	8 102 530
e) Podatek zawarty w składce z pozycji 1d	-	-
f) Składka z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględniona w pozycji 1d po potrąceniu zawartego w niej podatku	671 180	673 066
2. Równowartość kwoty w złotych T1 wg kursu średniego walut obcych NBP wg tabeli kursów nr 1 każdego roku sprawozdawczego (P1)	264 068	255 198
3. Kwota składki z tytułu ubezpieczeń choroby	-	-
a) do wysokości P1	-	-
b) powyżej wysokości P1	-	-
4. Kwota składki z tytułu pozostałych ubezpieczeń	9 198 953	8 642 453
a) do wysokości P1	264 068	255 198
b) powyżej wysokości P1	8 934 885	8 387 255
5. Współczynnik reasekuracyjny w % (H) (5b/5a, nie mniej niż 50%)	96,4230%	97,8759%
a) Odszkodowania i świadczenia brutto wypłacone w okresie ostatnich 36 miesięcy, po potrąceniu wszelkich zwrotów, regresów i odzysków, wraz ze zmianą stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto w tym okresie	15 847 862	16 092 774
b) Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym wypłacone w okresie ostatnich 36 miesięcy, po potrąceniu wszelkich zwrotów, regresów i odzysków, wraz ze zmianą rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tym okresie	15 280 986	15 750 953
6. Margines wypłacalności obliczony na bazie składek ((3a*6%+3b*16%/trzy+4a*18%+4b*16%)*5)	1 424 278	1 358 416
7. Długość okresu porównawczego (36 lub 84 ostatnie miesiące)	36	36
a) Składka przypisana w okresie ostatnich 12 miesięcy z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej, niepomniejszone o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	8 857 929	8 261 752
b) Składka przypisana w okresie ostatnich 12 miesięcy z ubezpieczeń ryzyk burzy, gradu, mrozu lub kredytu, niepomniejszone o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	1 879 491	1 844 297
c) Wskaźnik udziału ubezpieczeń ryzyk burzy, gradu, mrozu lub kredytu (7b/7a)	21,2182%	22,3233%
8. Przeciętna roczna kwota odszkodowań i świadczeń (J) ((8a - 8b + 8c - 8d + 1/2*(8e - 8f + 8g - 8h))/7)*dwanaście	5 443 779	5 575 089
a) Odszkodowania i świadczenia wypłacone z ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji czynnej w okresie porównawczym, niepomniejszone o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	14 212 764	13 649 825
b) Zwroty, regresy i wszelkie odzyski uzyskane w okresie porównawczym	348 410	392 598
c) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia według stanu na ostatni dzień okresu porównawczego, niepomniejszone o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	12 753 875	12 520 035
d) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia według stanu na pierwszy dzień okresu porównawczego, niepomniejszone o udział reasekuratorów i retrocesjonariuszy	10 770 367	9 684 487
e) Odszkodowania i świadczenia wypłacone z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględnione w pozycji 8a	692 038	656 089
f) Zwroty, regresy i wszelkie odzyski uzyskane z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględnione w pozycji 8b	9 416	4 703
g) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględnione w pozycji 8c	1 736 946	1 807 824

Margines wypłacalności	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
h) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia z grup ubezpieczeń 11, 12 i 13 uwzględnione w pozycji 8d	1 452 618	1 194 227
9. Równowartość w złotych kwoty T2 wg kursu średniego walut obcych NBP wg tabeli kursów nr 1 każdego roku sprawozdawczego (P2)	184 805	178 597
10. Przeciętna roczna kwota odszkodowań i świadczeń z tytułu ubezpieczeń choroby	-	-
a) do wysokości P2	-	-
b) powyżej wysokości P2	-	-
11. Przeciętna roczna kwota odszkodowań i świadczeń z tytułu pozostałych ubezpieczeń	5 443 779	5 671 363
a) do wysokości P2	184 805	178 597
b) powyżej wysokości P2	5 258 974	5 492 766
12. Margines wypłacalności obliczony na bazie przeciętnej rocznej kwoty odszkodowań i świadczeń ((10a*26%/trzy+10b*23%/trzy+11a*26%+11b*23%)*5)	1 212 628	1 281 951
13. Margines wypłacalności na bazie składek i przeciętnej rocznej kwoty odszkodowań i świadczeń (kwota większa z pozycji 6 i 12)	1 424 278	1 358 416
14. Margines wypłacalności na analogiczny dzień poprzedniego roku	1 362 353	1 362 353
15. Współczynnik korygujący (15a/15b, nie więcej niż 1)	99,8022%	100,0000%
a) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym według stanu na dzień sprawozdawczy	12 086 693	12 110 649
b) Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym według stanu na dzień następný po analogicznym dniu poprzedniego roku	12 110 648	11 245 952
16. Margines wypłacalności skorygowany (14*15)	1 359 658	1 362 353
17. Margines wypłacalności dla działu II (kwota większa z pozycji 13 i 16)	1 424 278	1 362 353

14. Pozycje pozabilansowe

14.1 Należności warunkowe

Należności warunkowe	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) otrzymanych gwarancji i poręczeń	12 408	12 552
b) pozostałe (wg rodzaju):	30 515 089	9 833 478
- weksle z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych	7 682 993	7 792 716
- pozostałe weksle, w tym:	183 514	183 456
- od jednostek zależnych	12 944	12 018
- inne należności warunkowe ¹⁾	22 648 582	1 857 306
Należności warunkowe, razem	30 527 497	9 846 030

¹⁾ W pozycji „inne należności warunkowe” wykazano głównie należności z tytułu zabezpieczeń pożyczek, gwarancji itp. na łączną kwotę 18 868 819 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 1 217 686 tys. zł).

Należności warunkowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) otrzymanych gwarancji i poręczeń:	12 408	12 552
- w walucie polskiej	12 408	12 552
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b) pozostałe (wg rodzaju):	30 515 089	9 833 478
- w walucie polskiej	30 461 554	9 754 918
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	53 535	78 560
b1. tys. EUR	12 461	18 429
tys. PLN	53 102	78 552
b2. tys. USD	-	2
tys. PLN	-	8
b3. tys. NOK	977	-
tys. PLN	433	-
Należności warunkowe, razem	30 527 497	9 846 030

14.1.1. Otrzymane gwarancje

W ramach umowy o linię gwarancyjną z dnia 7 września 2013 roku zawartej pomiędzy PZU a Bankiem Millennium SA, bank udziela gwarancji bankowych (wadialnych i należytego wykonania umowy) PZU w postępowaniach przetargowych na usługi ubezpieczeniowe.

Linia gwarancyjna wynosi 15 mln zł i corocznie jest odnawiana na okres kolejnego roku.

Na 31 grudnia 2015 roku w ramach linii obowiązującej w okresie od 21 października 2014 roku do 20 października 2015 roku czynnych było 26 gwarancji na łączną kwotę 4 579 tys. zł.

14.2 Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, z tytułu	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udzielonych gwarancji i poręczeń	3 651 485	2 152 111
b) weksli akceptowanych i indosowanych	-	-
c) aktywów z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-
d) inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach	-	-
e) pozostałe (wg rodzaju):	990 962	198 634
- roszczenia sporne, niezuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego	575 148	198 357
- zobowiązania warunkowe wynikające z umów subemisji	-	-
- inne zobowiązania warunkowe ¹⁾	415 814	277
Zobowiązania warunkowe, razem	4 642 447	2 350 745

¹⁾ Na dzień 31 grudnia 2015 roku w pozycji „inne zobowiązania warunkowe” wykazano głównie zobowiązania z tytułu niewypłaconych transz pożyczek na łączną kwotę 373 923 tys. zł. (31 grudnia 2014 roku: brak).

Zobowiązania warunkowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) udzielonych gwarancji i poręczeń:	3 651 485	2 152 111
- w walucie polskiej	4 579	6 430
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	3 646 906	2 145 681
a1. tys. EUR	855 780	503 409
tys. PLN	3 646 906	2 145 681
b) weksli akceptowanych i indosowanych	-	-
c) aktywów z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-
d) inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach (wg rodzaju)	-	-
e) pozostałe, (wg rodzaju):	990 962	198 634
roszczenia sporne, niezuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego:	575 148	198 357
- w walucie polskiej	575 148	198 357
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
inne zobowiązania warunkowe:	415 814	277
- w walucie polskiej	415 814	277
- w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Zobowiązania warunkowe, razem	4 642 447	2 350 745

W pozycji udzielone gwarancje i poręczenia wykazano między innymi gwarancję udzieloną PZU Finance AB (publ), opisaną w punkcie 11.3.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

14.3 Inne pozycje pozabilansowe

Inne pozycje pozabilansowe, z tytułu	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Inne pozycje pozabilansowe (wg rodzaju):	136 477	123 161
obce składniki aktywów nie ujęte w aktywach, w tym:	136 477	123 161
- wobec jednostek zależnych	12 543	12 543
Inne pozycje pozabilansowe, razem	136 477	123 161

Inne pozycje pozabilansowe (struktura walutowa)	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
a) w walucie polskiej	136 477	123 161
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
Inne pozycje pozabilansowe, razem	136 477	123 161

15. Składki w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) w ubezpieczeniach bezpośrednich, w tym:	8 262 970	8 139 124
- z umów zawartych poza granicami RP, w tym:	7 677	7 713
- z umów zawartych na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej	3 408	6 251
b) w ubezpieczeniach pośrednich	595 066	122 628
Składki przypisane brutto, razem	8 858 036	8 261 752

15.1 Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich

Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	437 104	445 884
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	2 642 743	2 634 079
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	2 142 681	2 010 892
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	38 958	56 646
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	1 865 317	1 829 582
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	682 049	761 402
g) kredyt i gwarancje grupy (14,15)	75 250	80 066
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	290 260	237 416
i) ochrona prawna (grupa 17)	3 535	875
j) pozostałe (grupa 16)	85 073	82 282
Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach (wg klas rachunkowych), razem	8 262 970	8 139 124

Składki przypisane otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Grupa 10	2 587 784	2 590 408
Grupa 11	5 252	4 443
Grupa 13	305 171	386 397
Składki przypisane otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń, razem	2 898 207	2 981 248

15.2 Składki przypisane brutto w ubezpieczeniach pośrednich

Składki przypisane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 stycznia - 31 grudnia 2015	1 stycznia - 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	11 895	1 038
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	181 687	14 384
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	24 986	5 397
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	5 706	11 779
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	133 975	71 676
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	33 108	7 022
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	1 826	7 443
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	863	-
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	201 020	3 889
Składki przypisane brutto w pośrednich ubezpieczeniach (wg klas rachunkowych), razem	595 066	122 628

Składki przypisane otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Grupa 10	179 307	11 710
Grupa 11	1	319
Grupa 13	17 529	126
Składki przypisane otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń, razem	196 837	12 155

16. Składki zarobione brutto

16.1 Składki zarobione brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich

Składki zarobione brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	444 901	447 938
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	2 527 439	2 718 421
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	2 049 740	2 012 834
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	46 608	43 083
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	1 811 198	1 793 080
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	671 180	673 065
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	54 867	53 074
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	261 176	222 795
i) ochrona prawna (grupa 17)	878	915
j) pozostałe (grupa 16)	80 065	74 929
Składki zarobione brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	7 948 052	8 040 134

Składki zarobione otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Grupa 10	2 479 308	2 677 412
Grupa 11	4 529	4 960
Grupa 13	306 756	327 860
Składki zarobione otrzymane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	2 790 593	3 010 232

16.2 Składki zarobione brutto w ubezpieczeniach pośrednich

Składki zarobione brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	8 581	297
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	62 525	2 092
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	7 501	2 438
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	8 078	9 412
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	92 407	39 612
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	8 625	3 979
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	3 649	556
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	-	-
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	9 563	4 009
Składki zarobione brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	200 929	62 395

Składki zarobione otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych z obowiązkowych ubezpieczeń OC według grup ubezpieczeń	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Grupa 10	60 098	2 014
Grupa 11	159	332
Grupa 13	810	91
Składki zarobione otrzymane brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	61 067	2 437

17. Rozliczenia z tytułu reasekuracji

Rozliczenia z tytułu reasekuracji	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) składki ubezpieczeniowe otrzymane z zagranicy	54 412	30 758
b) składki reasekuracyjne przekazane za granicę	175 048	159 225
c) saldo z tytułu rozliczeń reasekuracji biernej (brutto)	(218 011)	(181 728)
d) saldo rozliczeń z tytułu reasekuracji czynnej (brutto)	285 233	77 455
e) wartość należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej, w tym:	(46 768)	(49 762)
- wartość należności od reasekuratorów zabezpieczonych gwarancjami instytucji finansowych	-	-
f) wartość należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji czynnej, w tym:	6 659	1 763
- wartość zobowiązań wobec cedentów zabezpieczonych gwarancjami zakładu ubezpieczeń	-	-
- wartość zobowiązań wobec retrocedentów zabezpieczonych gwarancjami zakładu ubezpieczeń	-	-

18. Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) z ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	5 085 970	4 391 907
- koszty likwidacji szkód	546 593	499 444
b) z ubezpieczeń pośrednich, w tym:	49 250	35 344
- koszty likwidacji szkód	2 803	878
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto, razem	5 135 220	4 427 251

18.1 Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	144 201	145 897
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	2 369 329	1 903 716
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	1 423 920	1 311 958
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	26 123	13 125
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	690 087	657 948
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	258 684	211 116
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	13 317	11 236
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	153 505	125 493
i) ochrona prawna (grupa 17)	596	732
j) pozostałe (grupa 16)	6 208	10 686
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w ubezpieczeniach bezpośrednich (wg klas rachunkowych), razem	5 085 970	4 391 907

Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	-	-
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	376	2 806
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	1 834	364
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	705	541
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	42 971	20 631
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	2 447	9 573
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	(2)	45
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	-	-
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	919	1 384
Kwota odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w ubezpieczeniach pośrednich (wg klas rachunkowych), razem	49 250	35 344

18.2 Koszty likwidacji szkód

Koszty likwidacji szkód w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	39 882	41 032
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	258 889	222 439
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	91 326	92 884
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	1 278	1 228
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	88 824	84 523
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	48 014	40 795
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	474	631
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	17 535	15 517
i) ochrona prawna (grupa 17)	50	40
j) pozostałe (grupa 16)	321	355
Koszty likwidacji szkód w ubezpieczeniach bezpośrednich (wg klas rachunkowych), razem	546 593	499 444

Koszty likwidacji szkód w pośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	-	-
b) komunikacyjne – odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	1	1
c) komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	-	-
d) morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	-	4
e) od ognia i innych szkód rzeczowych (grupy 8 i 9)	1 471	238
f) odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	478	588
g) kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	-	-
h) świadczenie pomocy (grupa 18)	-	-
i) ochrona prawna (grupa 17)	-	-
j) pozostałe (grupa 16)	853	47
Koszty likwidacji szkód w ubezpieczeniach pośrednich (wg klas rachunkowych), razem	2 803	878

19. Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń

19.1 Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyплаты)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	448 999	453 482	106 155	39 882	1 836	8 522	159 408
OC komunikacyjne (gr. 10)	2 824 430	2 589 964	2 135 955	258 890	25 140	149 056	629 734
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	2 167 667	2 057 241	1 393 280	91 326	58 852	(19 535)	544 113
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	44 664	54 686	27 428	1 278	1 878	(5 671)	12 424
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	1 999 292	1 903 605	657 620	90 295	14 857	(58 764)	608 434
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	715 157	679 805	217 949	48 492	5 310	10 373	206 069
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	77 076	58 516	16 800	474	3 959	(17 618)	17 840
Świadczenie pomocy (gr. 18)	291 123	261 176	136 575	17 535	605	806	97 555
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	3 535	878	546	50	-	-	1 287
Pozostałe (gr. 16)	286 093	89 628	6 112	1 174	159	53	49 203
Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem	8 858 036	8 148 981	4 698 420	549 396	112 596	67 222	2 326 067

Ubezpieczenia bezpośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyплаты)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	437 104	444 901	106 155	39 882	1 836	(496)	156 877
OC komunikacyjne (gr. 10)	2 642 743	2 527 439	2 135 580	258 889	25 140	8 334	595 961
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	2 142 681	2 049 740	1 391 446	91 326	58 852	(27 715)	539 590
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	38 958	46 608	26 723	1 278	1 878	(9 772)	11 385
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	1 865 317	1 811 198	616 120	88 824	14 857	(132 820)	594 117
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	682 049	671 180	215 980	48 014	5 310	(13 585)	203 664
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	75 250	54 867	16 802	474	3 959	(18 514)	18 443
Świadczenie pomocy (gr. 18)	290 260	261 176	136 575	17 535	605	184	97 554
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	3 535	878	546	50	-	-	1 287
Pozostałe (gr. 16)	85 073	80 065	6 046	321	159	(23 627)	47 985
Ubezpieczenia bezpośrednie razem	8 262 970	7 948 052	4 651 973	546 593	112 596	(218 011)	2 266 863

Ubezpieczenia pośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	11 895	8 581	-	-	-	9 018	2 531
OC komunikacyjne (gr. 10)	181 687	62 525	375	1	-	140 722	33 773
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	24 986	7 501	1 834	-	-	8 180	4 523
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	5 706	8 078	705	-	-	4 101	1 039
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	133 975	92 407	41 500	1 471	-	74 056	14 317
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	33 108	8 625	1 969	478	-	23 958	2 405
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	1 826	3 649	(2)	-	-	896	(603)
Świadczenie pomocy (gr. 18)	863	-	-	-	-	622	1
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe (gr. 16)	201 020	9 563	66	853	-	23 680	1 218
Ubezpieczenia pośrednie razem	595 066	200 929	46 447	2 803	-	285 233	59 204

19.2 Dane uzupełniające do technicznego rachunku ubezpieczeń za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku

Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	446 922	448 235	104 866	41 032	1	919	173 535
OC komunikacyjne (gr. 10)	2 648 463	2 720 513	1 706 142	222 440	22 060	10 045	591 823
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	2 016 289	2 015 272	1 265 396	92 884	45 958	(29 245)	505 344
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	68 425	52 495	16 712	1 232	4 278	(6 153)	12 584
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	1 901 258	1 832 692	608 536	84 761	14 718	(30 806)	591 519
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	768 424	677 044	181 505	41 383	2 199	(23 210)	192 665
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	87 509	53 630	16 578	631	5 928	(13 479)	27 657
Świadczenie pomocy (gr. 18)	237 416	222 795	110 631	15 517	655	(292)	98 708
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	875	915	692	40	-	-	710
Pozostałe (gr. 16)	86 171	78 938	11 758	402	90	(12 052)	46 505
Ubezpieczenia bezpośrednie i pośrednie razem	8 261 752	8 102 529	4 022 816	500 322	95 887	(104 273)	2 241 050

Ubezpieczenia bezpośrednie razem za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	445 884	447 938	104 866	41 032	1	(118)	173 419
OC komunikacyjne (gr. 10)	2 634 079	2 718 421	1 703 337	222 439	22 060	(1 302)	590 029
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	2 010 892	2 012 834	1 265 032	92 884	45 958	(34 212)	504 893
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	56 646	43 083	16 175	1 228	4 278	(16 290)	11 125
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	1 829 582	1 793 080	588 143	84 523	14 718	(76 885)	583 867
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	761 402	673 065	172 520	40 795	2 199	(19 634)	191 231
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	80 066	53 074	16 533	631	5 928	(18 844)	24 714
Świadczenie pomocy (gr. 18)	237 416	222 795	110 631	15 517	655	(292)	98 708
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	875	915	692	40	-	-	710
Pozostałe (gr. 16)	82 282	74 929	10 421	355	90	(14 151)	46 114
Ubezpieczenia bezpośrednie razem	8 139 124	8 040 134	3 988 350	499 444	95 887	(181 728)	2 224 810

Ubezpieczenia pośrednie za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku	Składki przypisane brutto	Składki zarobione brutto	Odszkodowania i świadczenia brutto (wyłaty)	Koszty likwidacji szkód	Regresy, odzyski i dotacje	Saldo rozliczeń netto z tytułu reasekuracji	Koszty działalności (akwizycji i administracyjne)
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	1 038	297	-	-	-	1 037	116
OC komunikacyjne (gr. 10)	14 384	2 092	2 805	1	-	11 347	1 794
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	5 397	2 438	364	-	-	4 967	451
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	11 779	9 412	537	4	-	10 137	1 459
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	71 676	39 612	20 393	238	-	46 079	7 652
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	7 022	3 979	8 985	588	-	(3 576)	1 434
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	7 443	556	45	-	-	5 365	2 943
Świadczenie pomocy (gr. 18)	-	-	-	-	-	-	-
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe (gr. 16)	3 889	4 009	1 337	47	-	2 099	391
Ubezpieczenia pośrednie razem	122 628	62 395	34 466	878	-	77 455	16 240

20. Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód

Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku (dane dla ubezpieczeń bezpośrednich)	Średni czas likwidacji szkody w dniach	Wielkość szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w tym okresie, w tym:	
		Odszkodowania i świadczenia wypłacone z tytułu tych szkód	Rezerwa utworzona na koniec roku obrotowego na niewypłacone odszkodowania i świadczenia
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	7,61	27 187	30 823
OC komunikacyjne (gr. 10)	22,76	452 140	503 596
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	17,38	571 244	206 394
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	45,74	7 764	32 962
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	14,38	271 978	96 638
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	24,60	40 989	134 708
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	61,24	840	576
Świadczenie pomocy (gr. 18)	28,71	78 750	22 697
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	17,65	64	418
Pozostałe (gr. 16)	20,59	1 139	2 666
Razem (średnia)	16,33	1 452 095	1 031 478

Informacje o przebiegu procesów likwidacji szkód za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku (dane dla ubezpieczeń bezpośrednich)	Średni czas likwidacji szkody w dniach	Wielkość szkód zaistniałych w okresie sprawozdawczym z tytułu umów ubezpieczenia zawartych w tym okresie, w tym:	
		Odszkodowania i świadczenia wypłacone z tytułu tych szkód	Rezerwa utworzona na koniec roku obrotowego na niewypłacone odszkodowania i świadczenia
Następstwa wypadków i choroba (gr. 1, 2)	8,33	24 587	26 783
OC komunikacyjne (gr. 10)	22,43	378 403	424 739
Pozostałe komunikacyjne (gr. 3)	17,83	511 237	193 177
Morskie, lotnicze i transportowe (gr. 4, 5, 6, 7)	75,46	4 064	16 934
Od ognia i innych szkód majątkowych (gr. 8, 9)	14,90	224 449	102 367
Odpowiedzialność cywilna (gr. 11, 12, 13)	26,42	36 101	145 370
Kredyt i gwarancje (gr. 14, 15)	70,00	1 013	2 075
Świadczenie pomocy (gr. 18)	20,17	58 069	18 784
Ubezpieczenie ochrony prawnej (gr. 17)	21,26	160	355
Pozostałe (gr. 16)	22,93	1 495	15 291
Razem (średnia)	16,48	1 239 578	945 875

21. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) ubezpieczeń bezpośrednich	2 266 013	2 235 788
b) ubezpieczeń pośrednich	59 204	16 240
Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym, razem	2 325 217	2 252 028

Koszty działalności ubezpieczeniowej (wg rodzajów)	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
I. Koszty administracyjne	753 737	729 142
1. wewnętrzne:	485 281	496 205
a) zużycie materiałów i energii	29 318	20 095
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia	399 696	418 950
c) amortyzacja	51 532	51 616
d) inne koszty administracyjne	4 735	5 544
2. zewnętrzne:	268 456	232 937
a) usługi obce	185 339	147 281
b) prowizje za inkaso składki	21 525	10 031
c) reklama	41 438	59 406
d) inne koszty	20 154	16 219
II. Koszty akwizycji	1 572 330	1 511 908
1. wewnętrzne	343 681	296 006
a) zużycie materiałów i energii	15 822	16 398
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia zaliczane do kosztów akwizycji	293 198	253 813
c) prowizje z działalności bezpośredniej	-	-
d) amortyzacja	34 661	25 795
e) inne koszty akwizycji	-	-
2. zewnętrzne:	1 617 326	1 264 099
a) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia zaliczane do kosztów akwizycji	-	-
b) prowizje z działalności pośredniej, w tym:	1 215 650	1 155 166
- prowizje z tytułu akwizycji	548 370	519 645
- prowizje z tytułu odnawiania polis	635 069	609 725
- prowizje za obsługę umów ubezpieczenia i umów reasekuracji	32 211	25 796
c) prowizje z działalności pośredniej	255 889	8 412
d) usługi obce	78 408	63 535
e) reklama	51 985	21 810
f) inne koszty	15 394	15 176
3. zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji ¹⁾	(388 677)	(48 197)
III. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów	549 396	500 322
1. wewnętrzne	238 091	245 512
a) zużycie materiałów i energii	10 145	13 015
b) wynagrodzenia rzeczoznawców i likwidatorów szkód i inne wynagrodzenia związane z likwidacją szkód i windykacją regresów	207 161	210 764
c) amortyzacja	20 785	21 733
2. zewnętrzne:	311 305	254 810
a) usługi obce	133 998	120 525
b) inne koszty	177 307	134 285
IV. Koszty działalności lokacyjnej	391 054	301 637
1. wewnętrzne	14 311	13 636
a) zużycie materiałów i energii	3 026	2 377
b) wynagrodzenia oraz ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	8 257	7 879
c) amortyzacja	3 028	3 380
2. zewnętrzne:	376 743	288 001
a) usługi obce	5 654	6 958
b) inne koszty ²⁾	371 089	281 043

¹⁾ W pozycji „zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji” w 2015 roku wykazano odroczenie w czasie pośrednich kosztów akwizycji w wysokości 112 031 tys. zł, którego przyczyna została wyjaśniona w punkcie 9 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego.

²⁾ W pozycji „inne koszty” wykazany jest między innymi wynik ujemny z realizacji i rewaloryzacji lokat.

21.1 Koszty akwizycji

Koszty akwizycji	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) poniesione w okresie sprawozdawczym, w tym:	1 961 007	1 560 105
- wartość prowizji akwizycyjnych z ubezpieczeń bezpośrednich	1 215 650	1 155 166
b) przeniesione na przyszłe okresy sprawozdawcze	957 179	568 502

21.2 Koszty administracyjne

Koszty administracyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) zużycie materiałów i energii	29 318	20 095
b) usługi obce	185 339	147 281
c) podatki i opłaty	13 764	10 175
d) wynagrodzenia	312 319	328 558
e) ubezpieczenia i inne świadczenia	87 377	90 392
f) amortyzacja	51 531	51 616
g) inne, w tym:	74 089	81 025
reklama	41 438	59 406
prowizje za inkaso składki	21 525	10 031
podróże służbowe	4 735	5 544
ubezpieczenie majątku	733	862
Koszty administracyjne, razem	753 737	729 142

22. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) przychody finansowe	1 766	1 877
b) przychody z tytułu pełnienia czynności komisarza awaryjnego	6 567	7 320
c) przychody z tytułu prowadzenia działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych	-	-
d) pozostałe przychody operacyjne, w tym:	295 520	137 292
przychody z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	187 992	69 001
dodatnie różnice kursowe	44 132	21 952
rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze	22 487	22 628
przychody z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących i rezerw na przyszłe koszty	17 664	8 912
otrzymane odszkodowania	7 165	3 528
refaktury kosztów	5 086	5 878
przychody ze sprzedanych środków trwałych i inwestycji rozpoczętych	1 151	1 069
pozostałe	9 843	4 324
Razem	303 853	146 489

Restrukturyzację zatrudnienia opisano w punkcie 28.1 Dodatkowych informacji i objaśnień.

23. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) koszty finansowe ¹⁾	54 493	78 642
b) koszty związane z pełnieniem czynności komisarza awaryjnego	174	117
c) koszty związane z prowadzeniem działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych	-	-
d) pozostałe koszty operacyjne, w tym:	229 872	141 696
koszty z tytułu likwidacji bezpośredniej w imieniu innych zakładów ubezpieczeń	192 969	73 101
ujemne różnice kursowe	17 037	14 831
koszty podlegające refakturowaniu	4 996	5 900

Pozostałe koszty operacyjne	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
koszty restrukturyzacji zatrudnienia	2 932	5 809
koszty utworzenia rezerwy z tytułu restrukturyzacji	2 508	14 536
koszty utworzenia rezerw na prawdopodobne straty	1 983	4 519
darowizny	1 434	16 076 ²⁾
wartość sprzedanych środków trwałych i inwestycji rozpoczętych	1 362	872
odpisane należności	644	315
zapłacone kary, odszkodowania, grzywny	83	426
odsetki za zwłokę od zobowiązań podatkowych	70	964
koszty likwidacji druków ścisłego zarachowania	34	55
utworzone odpisy aktualizujące wartość należności /środki trwałe i WNiP	-	32
pozostałe	3 820	4 260
Razem	284 539	220 455

¹⁾ Pozycja „koszty finansowe” zawiera koszty odsetek i różnic kursowych od otrzymanych pożyczek PZU Finance AB (publ.) w kwocie 49 655 tys. zł (w 2014 roku 75 991 tys. zł).

²⁾ Pozycja „darowizny” zawiera darowiznę w wysokości 15 000 tys. zł przekazaną w roku 2014 na rzecz Fundacji PZU.

24. Przychody i koszty odsetkowe

W obu poniższych notach zaprezentowano odsetki określone dla okresu sprawozdawczego zgodnie z zasadą memoriału.

24.1 Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów

Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2015 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2015	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2015 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Lokaty w jednostkach podporządkowanych	390	-	2 640	-
b) Inne lokaty finansowe, w tym:	243 867	13 778	106 135	-
- dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	218 708	9 850	81 611	-
- udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- pożyczki zabezpieczone hipotecznie	9 748	1 941	19 409	-
- pozostałe pożyczki	20 778	941	(550)	-
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	(5 367)	1 046	5 665	-
- pozostałe lokaty	-	-	-	-
c) Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
d) Należności	-	-	-	-
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- inne należności	-	-	-	-
Przychody odsetkowe, razem	244 257	13 778	108 775	-

Przychody z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2014 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2014	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2014 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Lokaty w jednostkach podporządkowanych	539	609	-	-
b) Inne lokaty finansowe, w tym:	348 856	24 982	86 610	-
- dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	223 868	18 134	86 610	-
- udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	-	-	-	-
- pożyczki zabezpieczone hipotecznie	-	2 569	-	-
- pozostałe pożyczki	70 226	364	-	-
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	54 762	3 915	-	-
- pozostałe lokaty	-	-	-	-
c) Należności depozytowe od cedentów	-	-	-	-
d) Należności	-	-	-	-
- należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- należności z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- inne należności	-	-	-	-
Przychody odsetkowe, razem	349 395	25 591	86 610	-

24.2 Koszty z odsetek wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów

Koszty odsetkowe wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2015 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2015	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2015 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-
b) Pozostałe zobowiązania, w tym:	19 001	-	34 990 ¹⁾	-
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	14 665	-	34 990	-
- zobowiązania wobec instytucji kredytowych	4 336	-	-	-
- inne zobowiązania	-	-	-	-
Koszty odsetkowe w 2015 roku, razem, w tym:	19 001	-	34 990	-
- zobowiązania przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
- zobowiązania krótkoterminowe	4 336	-	-	-
- zobowiązania długoterminowe	14 665	-	34 990	-

¹⁾ Pozycja zawiera koszty różnic kursowych od otrzymanych pożyczek od PZU Finance AB (publ.) w kwocie 10 504 tys. zł.

Koszty odsetkowe wyliczone za pomocą stóp procentowych wynikających z zawartych kontraktów w 2014 roku	Odsetki naliczone i zrealizowane w roku 2014	Odsetki naliczone i niezrealizowane w roku 2014 (wg zapadalności od dnia bilansowego)		
		do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
a) Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-
b) Pozostałe zobowiązania, w tym:	2 353	-	75 991 ¹⁾	-
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu reasekuracji	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	-	-	75 991	-
- zobowiązania wobec instytucji kredytowych	2 353	-	-	-
- inne zobowiązania	-	-	-	-
Koszty odsetkowe w 2014 roku, razem, w tym:	2 353	-	75 991	-
- zobowiązania przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
- zobowiązania krótkoterminowe	2 353	-	-	-
- zobowiązania długoterminowe	-	-	75 991	-

¹⁾ Pozycja zawiera koszty różnic kursowych od otrzymanych pożyczek od PZU Finance AB (publ.) w kwocie 59 400 tys. zł.

25. Podatek dochodowy

25.1 Podatkowa Grupa Kapitałowa

25 września 2014 roku pomiędzy spółkami Grupy PZU podpisano nową umowę Podatkowej Grupy Kapitałowej obejmującą 13 spółek: PZU, PZU Życie, Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA, PZU Centrum Operacji SA, PZU Pomoc SA, Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o., Ipsilon Sp. z o.o., PZU Asset Management SA, TFI PZU SA, Ipsilon Bis SA, PZU Finanse Sp. z o.o., Omicron SA, Omicron Bis SA. PGK powołana została na okres 3 lat – od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku.

W przypadku umowy PGK spółką dominującą i reprezentującą PGK jest PZU. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o CIT, PGK rozlicza się z Urzędem Skarbowym w cyklach miesięcznych. PZU dokonuje wpłat zaliczek do US z tytułu podatku CIT należnych od wszystkich spółek, a one przekazują do PZU zaliczki na podatek CIT, dotyczące swojej działalności gospodarczej.

22 grudnia 2015 roku Zarząd PZU wyraził zgodę na zawarcie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 roku aneksu do umowy PGK. Na mocy aneksu podpisanego 21 stycznia 2016 roku, w sytuacji, w której dochód PGK zostanie obniżony o stratę podatkową powstałą u jednej lub kilku spółek tworzących PGK, kwota różnicy pomiędzy wysokością podatku należnego PGK ustalonego bez uwzględnienia strat podatkowych oraz wysokością podatku należnego PGK ustalonego po uwzględnieniu strat podatkowych spółek, zostanie przekazana przez PZU proporcjonalnie dla każdej ze spółek, w której powstały straty podatkowe. Rozliczenie następuje w ciągu 14 dni po złożeniu deklaracji CIT-8A za rok podatkowy, za który doszło do obniżenia zobowiązania podatkowego PGK.

25.2 Podatek dochodowy bieżący

Podatek dochodowy bieżący	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
1.Zysk (strata) brutto ¹⁾	2 422 674	2 792 469
2.Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	(2 221 312)	(1 952 371)
2a) Koszty i straty nie uznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodów	530 558	760 158
Zarachowane koszty reasekuracji biernej	42 973	52 714
Zarachowane straty z lokat	338 033	392 666
Zarachowane premie i odpisy na nagrody oraz rezerwy na świadczenia pracownicze	94 758	112 380
Zarachowane i odroczone koszty akwizycji	(87 815)	32 751
Odpisy aktualizujące wartość należności ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych i regresowych	105 585	60 166
Koszty egzekucyjne i kary umowne	3 340	7 072
Odpisy na PFRON	6 619	6 383
Darowizny	1 434	16 076
Zarachowane koszty usług obcych	13 431	2 969
Spisanie należności	31 783	29 250
Pozostałe	(19 583)	47 731
2b) Przychody, nie zaliczane do podstawy opodatkowania	2 811 975	2 753 828
Zarachowane zyski z lokat	340 470	411 673
Dywidendy	1 704 309	2 090 225
Pozostałe przychody techniczne – rozwiązanie odpisów aktualizujących i inne	188 406	156 090
Rozwiązanie rezerwy restrukturyzacyjnej i na UOKiK	14 971	-
Zarachowane przychody reasekuracji czynnej i biernej	516 870	36 852
Pozostałe	46 949	58 988
2c) Inne zmiany podstawy opodatkowania	60 105	41 299
Realizacja zarachowanych zysków z lokat z lat ubiegłych	205 192	184 731
Wypłaty należne osobom fizycznym z tytułu um. zlecenia i premii zarachow. w roku ubiegłym	(111 302)	(95 280)
Realizacja pozostałych kosztów/przychodów	(33 360)	(32 706)
Odliczenia od dochodu	(425)	(15 446)
3.Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	201 362	840 098
4.Podatek dochodowy według stawki 19%	38 259	159 619

5. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	(11 656)	7 422
6. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	26 603	167 041
- wykazany w rachunku zysków i strat	26 603	167 041
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	-	-
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

¹⁾ Pozycja zysk/(strata) brutto uwzględnia pozycję „Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”, zawartą w ogólnym rachunku zysków i strat.

Podatek dochodowy według rodzaju działalności	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	(2 221 312)	(1 952 371)
- z tytułu działalności technicznej	(691 482)	(106 299)
- z tytułu zysków i strat nadzwyczajnych	-	-
- pozostałe	(1 529 830)	(1 846 072)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	201 362	840 098

Przepisy dotyczące podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, podatku od towarów i usług czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają stosunkowo częstym zmianom. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące w niektórych krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

25.3 Podatek dochodowy odroczony

Podatek dochodowy odroczony wykazany w rachunku zysków i strat	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	147 549	(11 305)
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu zmiany stawek podatkowych	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu z poprzednio nieujętej straty podatkowej, ulgi podatkowej lub różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub braku możliwości wykorzystania rezerwy na odroczony podatek dochodowy	-	-
- inne składniki podatku odroczonego (wg tytułów)	-	-
Podatek dochodowy odroczony, razem	147 549	(11 305)

W roku 2015 i w roku 2014 nie wystąpił podatek dochodowy dotyczący działalności zaniechanej lub wyniku na operacjach nadzwyczajnych.

Podatek dochodowy odroczony wykazany poza rachunkiem zysków i strat	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
łączna kwota podatku odroczonego:	361 785	252 907
- ujęta w kapitale własnym	361 785	252 907
- ujęta w wartości firmy lub ujemnej wartości firmy	-	-

26. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności

Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporz. wycenianych metodą praw własności, w tym:	(53 247)	(62 055)
- odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	(52 791)	(6 732)
- odpis ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych	-	-
- odpis różnicy w wycenie aktywów netto	(456)	(55 323)

27. Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych

W pozycji pozostałe wpływy z pozostałej działalności operacyjnej znajdują się następujące pozycje:

Pozostałe wpływy operacyjne – wybrane dane	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Wpływy z tyt. zwrotu zaliczek na CIT - uczestnictwo w PGK	492 686	403 983
Zwrot nadpłaty podatku dochodowego	-	19 712
Wpływy na rachunek ZFŚS i FP	5 833	6 719
Pozostałe wpływy	174 812	88 872
Razem pozostałe wpływy operacyjne	673 331	519 286

W pozycji pozostałe wydatki operacyjne z pozostałej działalności operacyjnej znajdują się następujące pozycje:

Pozostałe wydatki operacyjne – wybrane dane	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
Wydatki z tytułu zaliczek na CIT - uczestnictwo w PGK	337 751	403 983
Podatek CIT	104 686	227 604
Wydatki z rachunku ZFŚS i FP	49 851	60 887
Darowizny	1 434	16 076
Pozostałe wydatki	247 587	121 187
Razem pozostałe wydatki operacyjne	741 309	829 737

27.1 Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

W rachunku przepływów pieniężnych wykazano środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczące środków Funduszu Prewencyjnego oraz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Na gruncie przepisów polskich i opartych na nich wewnętrznych regulacjach PZU, środki te mogą być wydatkowane tylko w ściśle określonych celach w ramach odpowiednio działalności prewencyjnej lub socjalnej, przy zachowaniu pełnej kontroli nad tymi środkami.

28. Pozostałe informacje i objaśnienia

28.1 Restrukturyzacja zatrudnienia w PZU

18 grudnia 2014 roku Zarząd PZU podjął decyzję o rozpoczęciu działań restrukturyzacyjnych związanych z wdrożeniem nowych systemów informatycznych i automatyzacją procesów operacyjnych.

8 kwietnia 2015 roku Zarządy PZU i PZU Życie ogłosiły zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych, zgodnie z Ustawą z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 roku, poz. 844 z późn. zm.) („Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy”).

10 kwietnia 2015 roku PZU oraz związki zawodowe działające w PZU zawarły porozumienie określające warunki restrukturyzacji zatrudnienia, która dotyczyła w największym stopniu obszaru operacji majątkowych oraz HR. Finalny kształt dokumentu powstał w oparciu o doświadczenia i rozwiązania wypracowane podczas analogicznych negocjacji w latach ubiegłych.

Restrukturyzację zatrudnienia przeprowadzono w zaplanowanym okresie (maj – czerwiec 2015 roku) i finalnie objęła ona w PZU 267 osób, w tym redukcja zatrudnienia dotyczyła 134 pracowników.

Osobom, które były zwalniane lub które nie przyjęły zaproponowanej zmiany warunków zatrudnienia (analogicznie jak podczas wszystkich etapów restrukturyzacji zatrudnienia w latach 2010-2014) proponowane były korzystniejsze warunki odejścia niż te przewidziane prawem w podobnych sytuacjach (Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy). Wysokość dodatkowych odpraw była uzależniona od stażu pracy w Grupie PZU i wysokości wynagrodzenia danego pracownika.

Koszty związane z wypłatą świadczeń na rzecz zwalnianych pracowników zostały odniesione w ciężar rezerwy restrukturyzacyjnej, która na 31 grudnia 2015 roku wynosiła 1 564 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku: 9 354 tys. zł).

28.2 Sytuacja na Ukrainie

Zarówno w 2015, jak i w 2014 roku sytuacja polityczna i ekonomiczna na Ukrainie była niestabilna. Wiązało się to z następującymi czynnikami wpływającymi na ukraiński sektor ubezpieczeń:

- wysoką inflacją (48,7% rok do roku) oraz silną dynamiką deprecjacji waluty lokalnej (hrywna ukraińska) względem dolara i euro;
- załamaniem popytu wewnętrznego;
- kłopotami w sektorze bankowym
- działaniami zbrojnymi na wschodzie Ukrainy (na terytorium obwodów donieckiego i ługańskiego).

Gospodarka ukraińska w 2015 roku pogrążyła się w kryzysie. W III kwartale 2015 roku, według danych Głównego Urzędu Statystycznego Ukrainy, spadek PKB wyniósł 7,2% rok do roku.

W związku z niepewną sytuacją polityczną i ekonomiczną w kraju, zarządy PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance podjęły decyzje mające na celu ograniczenie ryzyka:

- w zakresie działalności ubezpieczeniowej poza standardowo stosowanymi wyłączeniami ryzyk ubezpieczeniowych, typu: wojna, terroryzm, itp., stosowane jest wyłączenie z ochrony ubezpieczeniowej niezgodnych z prawem działań osób trzecich. Ponadto, tymczasowo niezawierane i nieprzedłużane są umowy ubezpieczenia majątkowego dla osób fizycznych i prawnych, w tym nieruchomości, które są przedmiotem zastawu lub hipoteki w przypadku, gdy miejscem wykonania umowy jest terytorium obwodów donieckiego i ługańskiego. Podobnie jest w przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności spedytora i przewoźnika oraz ubezpieczeń ładunków, jeżeli trasa przewozu przechodzi przez terytorium ww. obwodów,
- dokonano przeniesienia środków pieniężnych na rachunkach bieżących oraz depozytów bankowych do wybranych banków działających na Ukrainie, z uwzględnieniem kryterium posiadania przez bank wiarygodnego większościowego akcjonariusza zagranicznego oraz odpowiedniego ratingu.

Wpływy zewnętrzne zakłócają funkcjonowanie sektora finansowego i utrudniają planowanie działalności w dłuższej perspektywie czasu. Dla klientów ważną stała się w takich warunkach niezawodność zakładów ubezpieczeń. Zakłady ubezpieczeń z zagranicznym kapitałem są przez klientów postrzegane jako bardziej wiarygodne. Ta tendencja wpływa korzystnie na poziom sprzedaży ukraińskich spółek Grupy PZU. PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance dzięki dywersyfikacji portfela i kanałów sprzedaży są bardziej elastyczne na zmiany rynku i zrealizowały założenia planów finansowych na 2015 rok.

Zarząd PZU we współpracy z zarządami PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance prowadzi stały monitoring ryzyk zewnętrznych oraz zmian w ukraińskich regulacjach prawnych. Zostały przygotowane scenariusze reagowania na zmiany rynkowe i mechanizmy kontrolne. PZU nie zamierza wycofywać się z rynku ukraińskiego. Na dzień podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego Zarząd PZU zakłada, że dalsza działalność PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance będzie kontynuowana zgodnie z przyjętymi założeniami, jednakże niestabilność gospodarcza na Ukrainie może w przyszłości wpłynąć negatywnie na sytuację finansową i wyniki finansowe PZU Ukraine i PZU Ukraine Life Insurance w sposób, który w chwili obecnej nie może być wiarygodnie przewidziany. Niniejsze sprawozdanie finansowe odzwierciedla bieżącą ocenę Zarządu PZU w tym zakresie.

28.3 Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego

Poniesione nakłady inwestycyjne za rok obrotowy	2015	2014
Poniesione nakłady inwestycyjne, w tym:	201 628	151 691
- nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	52 661	51 373

Planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego ¹⁾	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego, w tym:	194 003	267 059
- nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	194 003	267 059

¹⁾ Dane nie podlegały badaniu przez biegłego rewidenta.

29. Sprawy sporne

PZU bierze udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których bierze udział PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których bierze udział PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla PZU.

Dodatkowo PZU jest stroną w postępowaniach przed Prezesem UOKiK.

PZU uwzględnia roszczenia sporne w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia.

W 2015 roku i do dnia podpisania jednostkowego sprawozdania finansowego w PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU, których jednostkowa wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

Na 31 grudnia 2015 roku wartość przedmiotu sporu wszystkich 82 380 spraw (na 31 grudnia 2014 roku: 54 562 spraw) toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w PZU wynosiła łącznie 3 401 817 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku: 2 585 791 tys. zł). W kwocie tej 2 925 272 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku: 2 270 251 tys. zł) dotyczy zobowiązań, a 476 545 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku: 315 540 tys. zł) wierzytelności PZU, co stanowiło odpowiednio 23,63% i 3,85% (na 31 grudnia 2014 roku odpowiednio: 18,41% i 2,56%) kapitałów własnych PZU wg PSR.

29.1 Uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z 30 lipca 2007 roku wszczęto postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation („MSC”) z siedzibą w Nowym Jorku przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3 280 883 tys. zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3 260 883 tys. zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20 000 tys. zł.

Wyrokiem z 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. PZU wykorzystał wszystkie możliwe instancje odwoławcze, w tym skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, który 27 marca 2013 roku oddalił tę skargę kasacyjną. Wyrok ten jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego uchwałę nr 8/2007, 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonанemu uchyloną uchwałą nr 8/2007. Sprzeciw do uchwały z 30 maja 2012 roku zgłosił MSC i został on zaprotokołowany.

20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez MSC do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domaga się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006, a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5 054 tys. zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości.

17 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od PZU na rzecz MSC koszty procesu. 4 marca 2014 roku PZU złożył apelację od ww. wyroku, zaskarżając go w całości. 11 lutego 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem zmienił w całości wyrok Sądu Okręgowego z 17 grudnia 2013 roku, oddalił powództwo MSC i obciążył MSC kosztami procesu. Wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny. MSC zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną z 9 czerwca 2015 roku. PZU złożył odpowiedź na skargę kasacyjną i wniósł o odmówienie przyjęcia skargi do rozpoznania przez Sąd Najwyższy, ewentualnie o jej oddalenie.

W międzyczasie 16 grudnia 2014 roku MSC wezwał pismem PZU do zapłaty 264 865 tys. zł z tytułu odszkodowania w związku z uchyleniem uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006. PZU odmówił spełnienia świadczenia.

23 września 2015 roku PZU doręczono odpis pozwu wraz z załącznikami, w sprawie wszczętej przez MSC przeciwko PZU o zapłatę 169 328 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty. Powództwo obejmuje żądanie zapłaty odszkodowania z tytułu pozbawienia MSC oraz J.P. Morgan (MSC nabył roszczenie od J.P. Morgan), jako mniejszościowych akcjonariuszy PZU, udziału w zysku za rok obrotowy 2006, w związku z podjęciem 30 czerwca 2007 roku przez ZWZ PZU uchwały nr 8/2007. Sprawa jest prowadzona przed Sądem Okręgowym w Warszawie XX Wydział Gospodarczy. 18 grudnia 2015 roku PZU złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Zdaniem Zarządu PZU roszczenia MSC są bezzasadne. W konsekwencji, na 31 grudnia 2015 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchylenia uchwały ZWZ PZU o podziale zysku za rok obrotowy 2006, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

29.1.1. Inne wezwania do zapłaty dotyczące podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

W pismach z 17 grudnia 2014 roku Wspólna Reprezentacja SA wezwała PZU do zapłaty kwoty 56 281 tys. zł oraz kwoty 618 tys. zł tytułem roszczeń odszkodowawczych nabytych od akcjonariuszy wynikających z pozbawienia prawa do udziału w zysku PZU. PZU odmówił spełnienia świadczenia.

Poza wyżej wymienionymi pismami akcjonariusze lub byli akcjonariusze przesłali do PZU wezwania do zapłaty oparte o okoliczności faktyczne jak przedstawione powyżej. Niektórzy z wzywających nie wskazują konkretnych kwot, lecz liczbę akcji bądź ograniczają się tylko do żądania zapłaty. PZU udzielał odpowiedzi na piśmie stwierdzając, że roszczenia nie istnieją i nie zostaną uwzględnione.

29.1.2. Inne postępowania sądowe dotyczące podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

19 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy doręczył odpis wniosku wraz z załącznikami w sprawie wszczętej przez spółkę Wspólna Reprezentacja SA o zawezwanie do próby ugodowej na kwotę 56 281 tys. zł. Na rozprawie 19 lutego 2015 roku PZU odmówił zawarcia ugody.

2 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy doręczył odpis wniosku MSC o zawezwanie do próby ugodowej na kwotę 264 865 tys. zł. Roszczenie objęte wnioskiem jest tożsame z żądaniem z wezwania MSC z 16 grudnia 2014 roku. Na rozprawie 24 lutego 2015 roku PZU odmówił zawarcia ugody.

Do PZU wpływały odpisy innych wniosków o zawezwania do prób ugodowych z żądaniami zawarcia ugód poprzez zapłatę kwoty z tytułu udziału w zysku za rok obrotowy 2006. Postępowania zostały już zakończone. PZU odmawiał zawarcia ugód stwierdzając, że roszczenia nie istnieją i nie zostaną uwzględnione.

Przeciwko PZU wszczęto 7 procesów o zapłatę tytułem dywidendy lub odszkodowania. PZU składa odpowiedzi na takie pozwy konsekwentnie żądając ich oddalenia w całości. W czterech procesach Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia oddalił powództwa w całości (wyroki są prawomocne). W jednej sprawie Sąd Rejonowy umorzył postępowanie na skutek cofnięcia pozwu (postanowienie jest prawomocne).

29.2 Postępowania antymonopolowe Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”)

29.2.1. Kara nałożona w 2009 roku dotycząca wzorców umownych

Decyzją z 30 grudnia 2009 roku Prezes UOKiK nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 14 792 tys. zł za stosowanie przez PZU praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone;
- bezprawnym zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego, poprzez wprowadzenie nieobjętej dyspozycją tego przepisu przesłanki niewykorzystanej sumy ubezpieczenia jako warunkującej wysokość zwracanej konsumentowi przez zakład ubezpieczeń składki z tytułu niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

PZU nie zgadzał się zarówno z treścią, jak i z uzasadnieniem decyzji UOKiK. Po kilkuletnich postępowaniach, 6 listopada 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”) z 18 stycznia 2013 roku poprzez: uchylenie decyzji Prezesa UOKiK z 30 grudnia 2009 roku w części, oddalenie odwołania PZU z 18 stycznia 2010 roku (w zakresie dotyczącym postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego), zmniejszenie kary pieniężnej do kwoty 1 644 tys. zł. Wyrok z 6 listopada 2013 roku jest prawomocny i został zrealizowany poprzez zapłacenie przez PZU zasądzonej kary pieniężnej. 23 czerwca 2014 roku PZU wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku. PZU otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK na skargę kasacyjną 24 lipca 2014 roku. 28 stycznia 2015 roku Sąd Najwyższy wydał postanowienie o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. 9 września 2015 roku Sąd Najwyższy wydał wyrok, w którym oddalił skargę kasacyjną PZU. Wyrok jest ostateczny i kończy postępowanie sądowe.

29.2.2. Kary nałożone w 2011 roku

29.2.2.1. Sprawa dotycząca refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego

Prezes UOKiK decyzją z 18 listopada 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 11 287 tys. zł za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 roku Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), polegającej na ograniczaniu zakresu odpowiedzialności PZU wobec konsumentów realizujących roszczenie w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego przez:

- nieuznawanie samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu za szkodę majątkową i uzależnianie wypłaty odszkodowania za najem samochodu zastępczego od wykazania przez poszkodowanego szczególnych okoliczności związanych z niezbędnością wynajęcia samochodu zastępczego;
- nieuzasadnione pomijanie przy ustalaniu wielkości kwoty refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego okresu oczekiwania na części zamienne przez warsztat samochodowy;

a także nakazał zaniechanie jej stosowania.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z samą decyzją jak też z uzasadnieniem prawnym i faktycznym. PZU złożył odwołanie od ww. decyzji 5 grudnia 2011 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się).

Na rozprawie 2 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie PZU oraz zasądził od PZU na rzecz Prezesa UOKiK zwrot kosztów zastępstwa procesowego. 23 grudnia 2013 roku PZU wniósł apelację od tego wyroku. 17 grudnia 2014 roku Sąd Apelacyjny na rozprawie wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości w innej sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym. Na rozprawie 9 września 2015 roku Sąd Najwyższy przyjął stanowisko korzystne dla PZU stwierdzając, że w relacji z ubezpieczycielem, w związku ze zdarzeniem objętym obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadacza pojazdu mechanicznego, poszkodowany w wypadku komunikacyjnym nie ma statusu konsumenta. Na skutek rozpoznania przez Sąd Najwyższy ww. zagadnienia prawnego, Sąd Apelacyjny w Warszawie podjął zawieszone postępowanie i na posiedzeniu 26 stycznia 2016 roku zamknął rozprawę. Ogłoszenie wyroku zostało odroczone do 1 lutego 2016 roku. Wyrokiem z 1 lutego 2016 roku Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację PZU i zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w całości, uchylając Decyzję Prezesa UOKiK z 18 listopada 2011 roku w całości i zasądził od Prezesa UOKiK na rzecz PZU zwrot kosztów postępowania w obu instancjach. Wyrok Sądu

Apelacyjny jest prawomocny. 2 lutego 2016 roku PZU złożył wniosek o doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem. Prezes UOKiK złożył tożsamy wniosek 3 lutego 2016 roku.

W świetle powyższego, PZU rozwiązał utrzymywaną rezerwę w kwocie 11 290 tys. zł.

29.2.2.2. Sprawa dotycząca sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW

Prezes UOKiK decyzją z 30 grudnia 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 56 605 tys. zł za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję i naruszającej zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zawarciu przez PZU i Maximus Broker sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu („Maximus Broker”) porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych, polegającego na podziale rynku zbytu pod względem podmiotowym poprzez przekazanie do obsługi Maximus Broker klientów PZU z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w zamian za rekomendowanie tym klientom ubezpieczenia w PZU i jednocześnie zakazał PZU stosowania zarzucanej praktyki.

Zarząd PZU nie zgadza się z ustaleniami stanu faktycznego i argumentacją prawną zawartą w decyzji, ponieważ przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej.

18 stycznia 2012 roku PZU złożył odwołanie od ww. decyzji (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU wskazał m.in., że:

- żadne porozumienie (poza kurtażowym) pomiędzy PZU a Maximus Broker nie zostało zawarte;
- Prezes UOKiK błędnie pojmuje zasady zawierania umów ubezpieczenia z udziałem brokera;
- większość umów ubezpieczenia zawieranych przy udziale Maximus Broker była zawierana z zakładami ubezpieczeń innymi niż PZU;
- PZU i Maximus Broker nie mogą i nie mogły prowadzić działalności konkurencyjnej na rynkach, na których działają.

22 października 2012 roku PZU otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK na odwołanie, na którą 5 listopada 2012 roku PZU złożył replikę. 27 marca 2015 roku SOKiK wydał wyrok, w którym uchylił decyzję Prezesa UOKiK z 30 grudnia 2011 roku. 21 maja 2015 roku Prezes UOKiK wniósł apelację. 24 czerwca 2015 roku PZU złożył odpowiedź na apelację Prezesa UOKiK.

PZU posiadał rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na 31 grudnia 2015 roku, jak i na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 56 605 tys. zł.

29.3 Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU jest wierzycielem PBG SA („PBG”) oraz Hydrobudowy Polska SA („Hydrobudowa”), obie firmy z siedzibami w Wysogotowie k/Poznań, z tytułu wystawionych i zrealizowanych gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancji kontraktowych).

W 2012 roku wszczęto postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy. 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań zgłaszając swoje wierzytelności do mas upadłości tych spółek.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zgłoszono do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 100 996 tys. zł, w konsekwencji zgłoszono równocześnie do masy upadłości PBG.

Wierzytelności PZU w stosunku do masy upadłości PBG (po sprawdzeniu przez sędziego komisarza oraz po weryfikacji przez nadzorcę sądowego) wpisano na listę wierzytelności w kwocie 103 014 tys. zł. Zarówno na 31 grudnia 2015 roku, jak i na 31 grudnia 2014 roku kwota wierzytelności wynosiła 102 164 tys. zł, a jej zmniejszenie wynikało z upływu terminu części gwarancji, w których nie zgłoszono roszczeń. Ze względu na niskie prawdopodobieństwo odzyskania wierzytelności kwota należności nie została rozpoznana w bilansie. Na zgromadzeniu wierzycieli 5 sierpnia 2015 roku PZU głosował za przyjęciem układu a 25 sierpnia 2015 roku sędzia komisarz potwierdził wyniki głosowania i zawarcie układu. 8 października 2015 roku Sąd Upadłościowy ogłosił postanowienie, w którym zatwierdził układ zawarty z wierzycielami. Postanowienie nie jest prawomocne. W przypadku uprawomocnienia postanowienia o zatwierdzeniu układu, PZU zostanie zaspokojony w formie spłat gotówkowych w wysokości 21% kwoty wierzytelności, zgodnie z harmonogramem zawartym w Propozycjach Układowych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na konwersji 0,491927 % wierzytelności na akcje nowej emisji.

30. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie z podziałem na grupy zawodowe	1 stycznia - 31 grudnia 2015		1 stycznia - 31 grudnia 2014	
	Średnioroczne zatrudnienie (w etatach)	Średnioroczna liczba pracujących (w osobach)	Średnioroczne zatrudnienie (w etatach)	Średnioroczna liczba pracujących (w osobach)
a) Rada nadzorcza	9	9	9	9
b) Zarząd	6	6	6	6
c) Zatrudnienie ogółem, w tym:	7 832	9 723	7 856	9 787
- kadra kierownicza	387	630	359	637
- doradcy	1	2	1	2
- aktuariusze	3	3	3	3
- pozostali pracownicy	7 441	9 088	7 493	9 145
- w tym agenci na etatach	9	7	11	10
d) Liczba agentów nietatowych w osobach		8 678		8 571

31. Umowy o badanie oraz przegląd sprawozdań finansowych

31.1 Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego/skonsolidowanego sprawozdania finansowego	1 488	714
b) inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego/skonsolidowanego sprawozdania finansowego	248	248
c) usługi doradztwa podatkowego	-	-
d) pozostałe usługi	27	27
Razem	1 763	989

W tabeli powyżej zaprezentowano kwoty należne podmiotom uprawnionym do badania sprawozdań finansowych PZU wypłacone lub należne za dany okres, powiększone o podatek VAT, określone zgodnie z zasadą memoriału.

31.2 Daty zawarcia i czas obowiązywania umów zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Umowę z KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. o przeglądy oraz badania jednostkowych sprawozdań finansowych PZU i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy PZU za lata obrotowe 2014 – 2016 z opcją przedłużenia na lata 2017 - 2018 zawarto 26 czerwca 2014 roku.

32. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

W 2015 roku i w 2014 roku PZU nie zawarł jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne.

32.1 Transakcje z Członkami Zarządu PZU i Rady Nadzorczej PZU

W 2015 i w 2014 roku nie występowały transakcje pomiędzy PZU a Członkami Zarządu PZU, Członkami Rady Nadzorczej PZU oraz osobami pozostającymi z nimi we wspólnym pożyciu, małżonkami, krewnymi lub powinowatymi do drugiego stopnia, osobami przysposobionymi lub przysposabiającymi oraz osobami, nad którymi sprawowali oni opiekę lub kuratelę lub innymi osobami, z którymi Członkowie Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU są osobiście powiązani, inne niż wynikające z zawartych umów ubezpieczeń majątkowych i osobowych, zawieranych na warunkach rynkowych.

W 2015 i w 2014 roku nie występowały żadne istotne transakcje pomiędzy PZU a jednostkami, w których Członkowie Zarządu PZU lub Rady Nadzorczej PZU, osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu, małżonkowie, krewni lub powinowaci do drugiego stopnia, osoby przysposobione lub przysposabiające oraz osoby, nad którymi sprawowali oni opiekę lub kuratelę posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na walnym

zgromadzeniu/zgromadzeniu wspólników, inne niż wynikające z zawartych umów ubezpieczeń majątkowych i osobowych, zawieranych na warunkach rynkowych.

32.1.1. Informacje o wartości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń

W 2015 i w 2014 roku nie występowały niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia lub inne umowy zobowiązujące do świadczeń dotyczące Członków Zarządu PZU lub Członków Rady Nadzorczej PZU.

32.1.2. Wynagrodzenia Członków Zarządu PZU, Dyrektorów Grupy PZU i Członków Rady Nadzorczej PZU wypłacone, należne lub potencjalnie należne

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez PZU	1 stycznia - 31 grudnia 2015		1 stycznia - 31 grudnia 2014	
		w tym premie i nagrody specjalne:		w tym premie i nagrody specjalne:
Zarząd, z czego:	8 124	2 862	8 226	2 812
Andrzej Klesyk	2 970	1 170	2 714	914
Przemysław Dąbrowski	1 112	371	1 054	313
Dariusz Krzewina	1 281	507	1 314	534
Tomasz Tarkowski	995	332	891	228
Ryszard Trepczyński ¹⁾	1 194 ²⁾	482	1 165	424
Rafał Grodzicki ³⁾	312	-	-	-
Witold Jaworski ⁴⁾	260	-	-	-
Barbara Smalska ⁵⁾	-	-	1 088	399
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	3 799	1 530	3 717	1 193
Rafał Grodzicki ³⁾	624	312	936	312
Przemysław Henschke	936	312	936	312
Sławomir Niemierka	963	300	860	199
Tobiasz Bury	1 276	606	985	370 ⁶⁾
Rada Nadzorcza, z czego:	1 224	-	1 221	-
Zbigniew Ćwiąkalski	180	-	168	-
Paweł Kaczmarek	84	-	-	-
Dariusz Filar	132	-	120	-
Aleksandra Magaczewska	156	-	97	-
Tomasz Zganiacz	72	-	144	-
Zbigniew Derdziuk	120	-	120	-
Dariusz Kacprzyk	120	-	64	-
Jakub Karnowski	120	-	64	-
Alojzy Nowak	120	-	120	-
Maciej Piotrowski	120	-	120	-
Waldemar Maj	-	-	90	-
Dariusz Daniluk	-	-	57	-
Włodzimierz Kiciński	-	-	57	-

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez pozostałe podmioty z Grupy PZU	1 stycznia - 31 grudnia 2015		1 stycznia - 31 grudnia 2014	
		w tym premie:		w tym premie:
Zarząd, z czego:	3 310	1 279	2 942	996
Przemysław Dąbrowski	799	400	599	200
Dariusz Krzewina	690	273	553	133
Tomasz Tarkowski	536	179	536	179
Ryszard Trepczyński ¹⁾	643 ²⁾	259	658	259
Rafał Grodzicki ³⁾	504	168	-	-
Witold Jaworski ⁴⁾	138	-	-	-
Barbara Smalska ⁵⁾	-	-	596	225

Wynagrodzenia i inne krótkoterminowe świadczenia pracownicze wypłacone przez pozostałe podmioty z Grupy PZU	1 stycznia - 31 grudnia 2015		1 stycznia - 31 grudnia 2014	
		w tym premie:		w tym premie:
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	1 546	492	1 844	478
Rafał Grodzicki ³⁾	-	-	455	119
Przemysław Henschke	504	168	455	119
Sławomir Niemierka	464	107	427	70
Tobiasz Bury	578	217	507	170 ⁶⁾

Całkowita szacunkowa wartość świadczeń niepieniężnych przyznanych przez PZU oraz podmioty zależne PZU	1 stycznia - 31 grudnia 2015	1 stycznia - 31 grudnia 2014
Zarząd, z czego:	1 224	1 307
Andrzej Klesyk	298	282
Przemysław Dąbrowski	191	186
Dariusz Krzewina	209	217
Tomasz Tarkowski	178	191
Ryszard Trepczyński ¹⁾	179	226
Rafał Grodzicki ³⁾	129	-
Witold Jaworski ⁴⁾	40	-
Barbara Smalska ⁵⁾	-	205
Osoby zarządzające wyższego szczebla (Dyrektorzy Grupy PZU), z czego:	600	908
Rafał Grodzicki ³⁾	44	170
Przemysław Henschke	167	203
Sławomir Niemierka	176	358
Tobiasz Bury	213	177
Rada Nadzorcza, z czego:	11	-
Zbigniew Cwiąkański	10	-
Jakub Karnowski	1	-

¹⁾ Ryszard Trepczyński nie został powołany w skład Zarządu PZU nowej kadencji, której bieg rozpoczął się 1 lipca 2015 roku.

²⁾ Wskazane kwoty zawierają wynagrodzenia z tytułu zakazu konkurencji 185 tys. zł (PZU) i 100 tys. zł (PZU Życie) oraz wynagrodzenia za okres wypowiedzenia.

³⁾ Rafał Grodzicki został odwołany z funkcji Dyrektora Grupy PZU z dniem 30 czerwca 2015 roku i powołany w skład Zarządu PZU nowej kadencji, której bieg rozpoczął się 1 lipca 2015 roku.

⁴⁾ Witold Jaworski został powołany w skład Zarządu PZU 1 września 2015 roku.

⁵⁾ Barbara Smalska złożyła rezygnację 6 października 2014 roku z dniem 31 grudnia 2014 roku, w roku 2015 otrzymała wynagrodzenia za okres wypowiedzenia oraz z tytułu zakazu konkurencji w kwocie 974 tys. zł z PZU i 525 tys. zł z PZU Życie oraz 71 tys. zł świadczeń niepieniężnych.

⁶⁾ Wskazana kwota stanowi premię za 2013 rok z tytułu pełnienia innych funkcji w PZU i PZU Życie.

Wynagrodzenia Członków Zarządu PZU, Dyrektorów Grupy PZU i Członków Rady Nadzorczej PZU wypłacone, należne lub potencjalnie należne	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
a) Zaliczane w koszty	19 827	20 165
b) Wynikające z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale emitenta	-	-

32.2 Transakcje z podmiotami zależnymi

Transakcje z podmiotami zależnymi	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
1. Składka przypisana brutto, w tym:	276 107	43 508
- od Link4	160 686	4 318
- od TUW PZUW	47 197	-
- od PrJSC IC PZU Ukraine	44 080	7 144
- od Lietuvos Draudimas AB	16 571	11 473
- od AAS Balta	9 004	5 712
- od Alior Banku	1 708	-
- od UAB DK PZU Lietuva	(4 963)	13 959

Transakcje z podmiotami zależnymi	1 stycznia – 31 grudnia 2015	1 stycznia – 31 grudnia 2014
2. Przychody z tytułu dywidend, w tym:	1 704 309	2 090 211
- od PZU Życie	1 690 174	2 060 000
- od TFI PZU	9 227	11 989
- od PZU AM	3 806	-
- od PZU CO	1 102	18 222
3. Pozostałe przychody, w tym:	36 004	27 397
- z tytułu zwrotu części opłaty za zarządzanie aktywami finansowymi od TFI PZU	13 884	12 908
- nieodpłatne otrzymanie akcji od PZU Pomoc	6 604	-
- z refakturowania kosztów od spółek podporządkowanych	4 384	4 862
- z tytułu czynszów z budynków wynajętych spółkom w grupie	2 978	2 712
- z tytułu rozwiązania odpisu na należności od Syta Development	-	3 560
4. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto, w tym:	6 769	9 996
- dla AAS Balta	3 327	-
- dla PZU Pomoc SA	1 877	-
- dla PrJSC IC PZU Ukraine	1 389	-
- dla Link4	158	-
- dla UAB DK PZU Lietuva	4	9 996
5. Pozostałe koszty, w tym:	118 225	126 078
- koszty odsetek od pożyczki od PZU Finance AB	39 151	17 165
- usługi informatyczne świadczone przez PZU CO	31 112	26 957
- prowizje reasekuracyjne płatne dla Link4	11 004	-
- koszty różnic kursowych od pożyczki od PZU Finance AB	9 683	58 826
- świadczenie usług wynajmu pomieszczeń przez Ogrodowa Inwestycje	5 590	5 050
- prowizje reasekuracyjne płatne dla PrJSC IC PZU Ukraine	5 289	-
- świadczenie usług cyklicznej realizacji masowych wydruków przez PZU CO	4 108	3 013
- udziały w zyskach dla PrJSC IC PZU Ukraine	3 163	-
- koszty działalności lokacyjnej z tytułu zarządzania aktywami na rzecz TFI PZU	222	4 008

Transakcje z podmiotami zależnymi	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
1. Należności, w tym:	41 998	803 811
- należność z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	29 560	71 809
- pozostałe należności od Link4	7 009	-
- należności z tytułu reasekuracji czynnej - składki od PZU Ukraine	2 450	-
- należność z tytułu dywidendy od PZU Życie	-	730 000
- należności depozytowe z tytułu reasekuracji czynnej - składki od UAB DK PZU Lietuva	-	27
2. Zobowiązania, w tym:	3 660 858	2 136 130
- zobowiązanie z tytułu pożyczki od PZU Finance AB (publ)	3 611 636	2 127 155
- zobowiązanie z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	42 115	536
- zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej - wobec PZU Ukraine	1 276	-
3. Należności warunkowe (pozabilansowe) z tytułu weksli od PZU Pomoc	12 944	13 158
4. Zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu nieudzielonej pożyczki dla PZU Zdrowie	70 000	-

32.2.1. Pożyczki od PZU Życie

7 sierpnia 2013 roku pomiędzy PZU i PZU Życie podpisano umowę ramową w zakresie zawierania transakcji dotyczących pożyczek pieniężnych. Pożyczki pieniężne będą udzielane w polskich złotych, na czas oznaczony, nie dłuższy niż 12 miesięcy. Suma pożyczek udzielonych przez każdą ze stron nie może przekroczyć 1 mld złotych. Pożyczki udzielone prezentowane są w pozycji „Lokaty w jednostkach podporządkowanych” aktywów, a pożyczki otrzymane - w pozycji „Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek” pasywów.

32.3 Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi

W 2015 ani w 2014 roku PZU nie posiadał podmiotów stowarzyszonych.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu PZU SA:

Imię i nazwisko

Stanowisko / Funkcja

Michał Krupiński

Prezes Zarządu PZU

.....
(podpis)

Przemysław Dąbrowski

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Roger Hodgkiss

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Beata Kozłowska-Chyła

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Dariusz Krzewina

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Robert Pietryszyn

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Paweł Surówka

Członek Zarządu PZU

.....
(podpis)

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Katarzyna Łubkowska

Dyrektor
Biura Rachunkowości

.....
(podpis)

Główny Aktuariusz PZU

Paweł Chadysz

Dyrektor ds. Ryzyka
Ubezpieczeniowego

.....
(podpis)

Warszawa, 14 marca 2016 roku.